

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY FR. KMOCHA, KOLÍN II, SOKOLSKÁ 24

Základní —
— Umělecká
Škola — Kolín
Fr. Kmocha

„OTEVŘENÁ ŠKOLA“

ŠKOLA S ŠIROKOU NABÍDKOU STUDIJNÍCH ZAMĚŘENÍ,
OD KLASICKÉ TRADICE PO MODERNÍ SOUČASNOST

OBSAH

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
2.1	Počet oborů, velikost	5
2.2	Historie a současnost	6
2.3	Charakteristika pedagogického sboru.....	6
2.4	Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce	6
2.5	Vybavení školy a její podmínky	7
3	ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE.....	8
3.1	Zaměření školy	8
3.2	Vize školy	8
4	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE.....	9
4.1	Strategie pro kompetence k umělecké komunikaci	9
4.2	Strategie pro kompetence osobnostně sociální	9
4.3	Strategie pro kompetence kulturní.....	9
5	VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU	11
5.1	Přípravné studium hudebního oboru.....	13
5.2	Hudební nauka	16
5.3	Příprava na SŠ	18
5.4	Základy zpracování hudby na PC	20
5.5	Studijní zaměření HRA NA KLAVÍR.....	22
5.6	Studijní zaměření HRA NA VARHANY	28
5.7	Studijní zaměření HRA NA EKN A JEJICH OVLÁDÁNÍ	32
5.8	Studijní zaměření HRA NA HOUSLE	38
5.9	Studijní zaměření HRA NA VIOLU	43
5.10	Studijní zaměření HRA NA VIOLONCELLO	48
5.11	Studijní zaměření HRA NA KONTRABAS	55
5.12	Smyčcový orchestr ARCHI	60
5.13	Studijní zaměření HRA NA ZOBCOVOU FLÉTNU	61
5.14	Studijní zaměření HRA NA PŘÍČNOU FLÉTNU	66
5.15	Studijní zaměření HRA NA HOBOJ	71
5.16	Studijní zaměření HRA NA FAGOT	77

5.17	Studijní zaměření HRA NA KLARINET	83
5.18	Studijní zaměření HRA NA SAXOFON	89
5.19	Studijní zaměření HRA NA TRUBKU	95
5.20	Studijní zaměření HRA NA POZOUN	99
5.21	Studijní zaměření HRA NA BARYTON, TENOR	103
5.22	Studijní zaměření HRA NA TUBU	108
5.23	Studijní zaměření HRA NA LESNÍ ROH	112
5.24	Studijní zaměření HRA NA KYTARU	118
5.25	Studijní zaměření HRA NA ŽÁNROVOU KYTARU	123
5.26	Studijní zaměření HRA NA BASOVOU KYTARU	128
5.27	Studijní zaměření HRA NA BICÍ NÁSTROJE	133
5.28	Dechový orchestr	137
5.29	Studijní zaměření SÓLOVÝ ZPĚV	138
5.30	Studijní zaměření SBOROVÝ ZPĚV	141
5.31	Studijní zaměření HRA NA AKORDEON	143
6	VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU	151
6.1	Studijní zaměření VÝTVARNÁ TVORBA	151
6.2	Studijní zaměření FOTOGRAFIE	156
7	VZDĚLÁVACÍ OBSAH TANEČNÍHO OBORU	160
8	VZDĚLÁVACÍ OBSAH LITERÁRNĚ-DRAMATICKÉHO OBORU	171
8.1	Přípravné studium	171
8.2	Základní studium I. stupně	171
8.3	Základní studium II. stupně	174
9	ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPEC. VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	177
10	VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	178
11	ZPŮSOB HODNOCENÍ	179
11.1	Zásady a způsob hodnocení žáků	179
11.2	Oblasti vlastního hodnocení školy	180

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP: Školní vzdělávací program Základní umělecké školy
Fr. Kmocha, Kolín II, Sokolská 24
„OTEVŘENÁ ŠKOLA“

Předkladatel: Základní umělecká škola Fr. Kmocha, Kolín II,
Sokolská 24
IČO: 463 90 375

Ředitel: Mgr. Michal Dubnický
Telefon: 321 722 588
E-mail: info@zus-kolin.cz
WWW. stránky: www.zus-kolin.cz

Zřizovatel: Město Kolín
Karlovo náměstí 78, 282 12 Kolín I
Telefon: 321 748 111
E-mail: podatelna@mukolin.cz

Platnost dokumentu: od 23. 5. 2023

.....
podpis ředitele školy

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Počet oborů, velikost

Jsme klasická čtyřoborová základní umělecká škola s celkovou kapacitou 1350 žáků. Poskytujeme základní umělecké vzdělávání v oborech hudební, výtvarný, taneční a literárně-dramatický.

V hudebním oboru nabízíme výuku hry na dechové, smyčcové, strunné, klávesové a bicí nástroje, sólového a sborového zpěvu a hudební teorie. Tento obor navštěvuje průměrně 800 žáků.

Ve výtvarném oboru mohou žáci, mimo přípravu v klasických technikách kresby, malby a grafiky, pracovat v keramické dílně. Setkají se také s řadou netradičních a experimentálních technik. Působí zde i fotografické oddělení. Obor studuje kolem 200 žáků.

Náplní výuky v literárně dramatickém oboru je jevištní vyjadřování s použitím verbálních i neverbálních prostředků. Žáci jsou také vedeni k vlastní autorské tvorbě. Obor studuje obvykle asi 70 žáků.

Taneční obor je u nižších ročníků zaměřen na taneční přípravu a lidový tanec, později na současný tanec nebo klasickou taneční techniku. Žáků v oboru je více jak 150.

Další místa poskytování vzdělávání:

Základní škola Týnec nad Labem
Komenského nám. 85
281 26 Týnec nad Labem

Masarykova základní škola Velký Osek
Vrchlického 236
281 51 Velký Osek

Základní škola Starý Kolín
Kolínská 90
281 23 Starý Kolín

Základní škola Kolín, Lipanská
Lipanská 420
280 02 Kolín III

Taneční klub Královská
Královská cesta 962
282 02 Kolín IV

2.2 Historie a současnost

Hudební školu v Kolíně založil již v roce 1872 známý skladatel a kapelník František Kmoch, jehož jméno nese škola dodnes ve svém názvu. V roce 1882 se tato soukromá škola stala výnosem Královské rady města Kolína školou veřejnou. Na činnost tohoto ústavu navázala v roce 1932 „Městská hudební škola v Kolíně“, zřízená výnosem tehdejší kolínské městské rady. Od této školy odvozuje svoji historii i současná kolínská základní umělecká škola. Umělecké vzdělávání probíhá od roku 1932 kontinuálně až do současnosti. Výjimkou bylo pouze období 2. světové války, kdy budovu školy v Čechových sadech zabralo Gestapo. Učitelé tehdy pokračovali ve vyučování ve vlastních bytech.

V letech 1988 a 1989 získala škola dva městské domy v Sokolské ulici a zde působí dodnes. Škola se postupně, podobně jako jiné školy tohoto typu, vyprofilovala z čistě hudebního ústavu do podoby současné moderní, konsolidované, čtyř oborové školy s širokou škálou učebních zaměření v hudebním, výtvarném, tanečním a literárně-dramatickém oboru.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Na škole působí stabilizovaný, kvalitní a obětavý pedagogický sbor. Počtem pedagogů a složením odpovídá současné poptávce veřejnosti po uměleckém vzdělávání v regionu a pokrývá potřeby školy ve všech oborech. Všichni učitelé splňují zákonné předpoklady pro výkon pedagogického pracovníka v příslušném uměleckém oboru. Členové sboru jsou většinou zároveň aktivními umělci ve svých oborech. Řada z nich má za sebou úspěšnou kariéru ve významných hudebních, divadelních či tanečních souborech nebo jsou aktivními členy uměleckých spolků a organizací. Mohou tak při práci s žáky využít jak své odborné teoretické znalosti získané při odpovídajícím odborném studiu, tak také své praktické zkušenosti z tvůrčích či interpretačních aktivit. Systém akreditovaných školení, která jsou našimi pedagogy hojně využívána, jim umožňuje neustále si rozšiřovat své vzdělání a seznamovat se s nejnovějšími poznatky a trendy ve svém oboru.

V posledních letech se počet pedagogických pracovníků pohybuje kolem sedmdesáti. Z nich je zhruba jedna třetina zaměstnána na plný úvazek.

2.4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

- **„Přehlídka smyčcových orchestrů“** (pravidelná každoroční akce): společný koncert školního smyčcového orchestru ARCHI a dalších pozvaných orchestrů.
- **„Představujeme mladé talenty“** (pravidelná každoroční akce): koncerty mladých umělců, studentů a absolventů uměleckých škol.
- **„Představení nástrojů“** (pravidelná každoroční akce): výchovný koncert pro žáky MŠ a ZŠ.

- **„Vítejte v D 33“** (pravidelná každoroční akce): cyklus divadelních představení LDO pro ZŠ a SŠ, rodiče a veřejnost v Divadélku pro 33 (učebna LDO).
- **„Koncert učitelů ZUŠ“** (pravidelná každoroční akce): vystoupení učitelů hudebního oboru v Městském divadle Kolín pro žáky, rodiče a veřejnost.
- **„Výtvarná zahrada“** (pravidelná každoroční akce): výstava prací žáků výtvarného oboru za uplynulý rok v Galerii V Zhradě.
- **„Prázdninová soustředění“** – letní, vícedenní aktivity organizované všemi obory školy s dobrovolnou účastí žáků školy.
- **„Galerie V Zhradě“** – galerie zřízená a provozovaná školou za podpory zřizovatele (města Kolína), která uspořádá každoročně několik výstav profesionálních výtvarníků.
- **„Kolínské roviny“** – bienále mezinárodního výtvarného sympozia a dílny, kdy profesionální výtvarníci pracují s žáky výtvarného oboru školy.
- **Glazbena škola Makarska - Chorvatsko (partnerství)**: pravidelné každoroční výměnné návštěvy a koncerty žáků a učitelů obou škol.
- **Odbor pro práci s mládeží Rosenheim – Německo (partnerství)**: pravidelné každoroční výměnné návštěvy žáků s výtvarnou náplní.

2.5 Vybavení školy a její podmínky

Škola sídlí ve dvou starších, vzájemně propojených budovách, které vlastní město Kolín. Je zde celkem 27 učeben hudebního oboru včetně dvou větších tříd pro hudební nauku. V podkroví jsou ateliéry pro výuku výtvarného oboru a fotografická pracovna, v suterénu je umístěna grafická a keramická dílna. Výuka tanečního oboru probíhá v sále vybaveném zrcadly, který je využíván také pro koncerty, jako zkušebna dechového orchestru nebo pro divadelní představení LDO. V menším sále je umístěna galerie, mohou zde být také pořádány koncerty a divadelní představení a zkouší zde další školní soubory. Vlastní učebnu má také LDO. Je vybavena pódiem a základní jevištní technikou a také zde probíhají divadelní představení. Na Odloučených pracovištích ve Velkém Oseku, Starém Kolíně a Týnci nad Labem probíhá výuka hudebního oboru ve standardně vybavených učebnách pronajímaných od místních základních škol. V odloučeném pracovišti v Tanečním klubu Královská v Kolíně probíhá výuka tanečního oboru ve specializované učebně vybavené zrcadly a baletizolem. Hudební obor je v dostatečné míře vybaven nástroji, které si mohou žáci zapůjčit. V obou budovách školy je celkem 33 klavírů. Veškerým potřebným materiálem jsou vybaveny také ostatní obory. Hudební nástroje i ostatní vybavení je pravidelně obnovováno a doplňováno. Škola je také v optimální míře vybavena audiovizuální a počítačovou technikou, která je postupně doplňována dle aktuálních finančních možností.

3 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE

3.1 Zaměření školy

Jsme klasická čtyřoborová základní umělecká škola s širokou a vyváženou nabídkou studijních zaměření v hudebním, výtvarném, tanečním i literárně dramatickém oboru.

Žádný z oborů ani studijních zaměření u nás není preferován. Žákům nabízíme možnost studovat tradiční, klasické disciplíny v jednotlivých oborech, ale také možnost vybrat si studijní zaměření odpovídající současným trendům a moderním uměleckým aktivitám.

3.2 Vize školy

Chceme:

- pečovat o tradice
- udržovat vysokou kvalitu personálních a materiálních podmínek pro výuku tradičních klasických disciplín ve všech oborech
- vytvářet personální a materiální podmínky pro rozšíření nabídky studijních zaměření odpovídajících současným trendům a moderním uměleckým aktivitám
- budovat školu vytvářející most mezi tradicemi a moderním pojetím skladby studijních zaměření v jednotlivých oborech
- podporovat činnost a vytvářet podmínky pro aktivity souborů v hudebním oboru, umožnit žákům uplatnit své schopnosti v těchto tělesech
- budovat školu, která bude stále jedním z hlavních center kulturního dění ve městě i v regionu
- budovat školu s vysokým profesionálním kreditem, náročným, ale přátelským vztahem k žákům, vstřícnou a otevřenou k rodičům a veřejnosti
- budovat pestré regionální i mezinárodní kontakty a umožnit žákům prezentovat své dovednosti doma i v zahraničí
- stát se institucí pozitivně ovlivňující významnou část mládeže a umožnit tak rozvoj kulturního života v městě i regionu

4 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

4.1 Strategie pro kompetence k umělecké komunikaci

- žákům předáváme odpovídajícími teoretické znalostmi a dbáme, aby je aplikovali při tvůrčích a interpretačních činnostech
- svým přístupem k výuce a vlastními uměleckými aktivitami motivujeme žáka ke zkvalitňování tvůrčích a interpretačních činností
- vedeme žáky k odpovědné a pravidelné přípravě na výuku a k reálnému hodnocení vlastního výkonu i výkonů ostatních žáků
- vedeme žáky ke vnímání odpovědnosti za výsledek společné práce při kolektivních interpretačních i tvůrčích činnostech
- klademe důraz na pozitivní motivaci a posilování sebevědomí žáků jak při úspěchu, tak také v případě nezdaru a respektujeme individuální možnosti jednotlivce

4.2 Strategie pro kompetence osobnostně sociální

- klademe důraz na vzájemný respekt žáka a pedagoga, vnímáme individualitu každého žáka při tvorbě a cíleně ji rozvíjíme
- vlastním příkladem učíme toleranci, spravedlnosti, ochotě naslouchat druhému, spolupráci a spoluzodpovědnosti
- vedeme žáky k účasti na soutěžích a veřejných vystoupeních nebo výstavách, kde mohou srovnávat výsledky své práce s ostatními
- diskutujeme s žáky o uměleckých dílech, tvůrčích a interpretačních výkonech a vedeme je k přiměřené toleranci
- vytváříme podmínky a preferujeme kolektivní spolupráci v jednotlivých oborech i na mezioborové úrovni a vedeme žáky k odpovědnosti za kolektiv

4.3 Strategie pro kompetence kulturní

- motivujeme žáky k celoživotní potřebě umění jako dalšího životního rozměru obohacujícímu jejich osobnost

- v rámci výuky i mimo ni navštěvujeme s žáky koncerty výstavy, divadelní i taneční představení a umožňujeme jim tak přímý kontakt s profesionálním uměním
- informujeme žáky o aktuálním kulturním dění v městě, regionu i v celostátním měřítku a motivujeme je k její individuální návštěvě
- vedeme žáky ke vnímání všech druhů umění, nejen oboru jejich studia a také k respektu k jiným národním kulturám
- motivujeme žáky k aktivní účasti v městských a regionálních uměleckých institucích, souborech a k vlastní tvůrčí nebo interpretační činnosti

5 VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU

Charakteristika hudebního oboru

Hudební obor umožňuje žákovi využívat hudbu jako prostředek vzájemné komunikace i k osobnímu uměleckému sdělení. Děje se tak prostřednictvím soustavného vzdělávání, aktivní interpretace, vlastní tvorby, poznávání hudební kultury a osvojení si základních teoretických znalostí.

Žáci se mohou vzdělávat v těchto studijních zaměřeních:

Přípravné studium hudebního oboru

Hudební nauka

Příprava na SŠ

Základy zpracování hudby na PC

Studijní zaměření Hra na klavír

Studijní zaměření Hra na varhany

Studijní zaměření Hra na EKN a jejich ovládání

Studijní zaměření Hra na housle

Studijní zaměření Hra na violu

Studijní zaměření Hra na violoncello

Studijní zaměření Hra na kontrabas

Smyčcový orchestr ARCHI

Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu

Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu

Studijní zaměření Hra na hoboj

Studijní zaměření Hra na fagot

Studijní zaměření Hra na klarinet

Studijní zaměření Hra na saxofon

Studijní zaměření Hra na trubku

Studijní zaměření Hra na pozoun

Studijní zaměření Hra na baryton, tenor

Studijní zaměření Hra na tubu

Studijní zaměření Hra na kytaru

Studijní zaměření Hra na žánrovou kytaru

Studijní zaměření Hra na basovou kytaru

Studijní zaměření Hra na bicí nástroje

Dechový orchestr

Studijní zaměření Sólový zpěv

Studijní zaměření Sborový zpěv

Studijní zaměření Hra na akordeon

Ve **výuce hry na nástroj nebo zpěvu** se učí zvládnout technické a výrazové prostředky nástroje a seznamují se s jeho literaturou, aby se jim stal prostředníkem k vyjádření uměleckých myšlenek, k reprodukci přiměřených skladeb i k vlastním improvizacím. Své hudební vzdělání a myšlení rozvíjejí také při **kolektivní výuce /kolektivní interpretace/**. Zde se žáci učí vzájemné spolupráci, nácviku společných skladeb, dodržování pravidel a odpovědnosti za společné dílo. O formě výuky rozhoduje pedagog podle individuálních možností a schopností žáka. Žák může na doporučení pedagoga tento předmět navštěvovat již dříve, než ho má povinný. V hodinách hudební nauky žáci naleznou odpovědi na otázky, které se týkají základních hudebně teoretických znalostí, rozvíjejí své vokální a intonační, rytmické a hudebně pohybové schopnosti a dovednosti. Své získané interpretační znalosti a dovednosti předvádějí na různých vystoupeních a koncertech.

.

5.1 Přípravné studium hudebního oboru

je organizováno pro děti ve věku od 5 do 7 let ve dvou etapách:

- 1) Předškolní přípravná hudební výchova
- 2) Přípravná hudební výchova

1) Předškolní přípravná hudební výchova

Do předškolní přípravné hudební výchovy jsou přijímáni žáci, kteří v daném školním roce dosáhnou věku minimálně pěti let ve skupině maximálně 15 žáků. Žáci jsou přijímáni na základě talentové zkoušky.

Hlavní náplní předškolní výuky jsou hodiny hudebně-pohybové průpravy (v dotaci 1h týdně) a žákům, kteří mají o studium zájem, je umožněno současně se vzdělávat v nástrojových kroužcích v dotaci 1 hodiny týdně. Během kolektivní výuky se snažíme žáky pro hudbu nadchnout, vytváříme přátelské prostředí k budování dobrých vlastností dětí, učíme je kolektivní spolupráci, soustředěnosti na práci. Žáci se učí trpělivosti, pracovitosti a každodenní domácí přípravě přiměřené věku žáků.

Učební plán: předškolní přípravné studium (PHV CVRČCI)

Předmět	Týdenní hodinová dotace	Počet žáků ve skupině
Předškolní přípravná hudební výchova	1	maximálně 15
Nástrojový kroužek	1	2

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Přípravná hudební výchova CVRČCI

Žák

- rozvíjí hudebně pohybové schopnosti (stoupající, klesající melodie)
- pozná charakter dur a moll
- rozezná 2/4 a 3/4 metrum
- zpívá dětské písně s využitím Orffových nástrojů a hry na tělo
- seznamuje se se základními hudebními pojmy (legato, staccato, forte, piano, accelerando, ritenuto, apod.)
- je schopen rytmických i melodických ozvěn s využitím Orffových nástrojů

- dokáže nastudovat krátké hudební veřejné vystoupení, alespoň 1x za rok
- dokáže podle sluchu rozpoznat a pojmenovat hudební nástroje
- orientuje se na klaviatuře podle černých kláves
- chápe houslový klíč a zná noty c1 až h1
- chápe souvislost nota – tón, zná funkci posuvek, dokáže poznat celý tón a půltón
- zná pojmy interval, dvojhmat, akord, stupnice, tónina
- poslouchá skladby klasické hudby odpovídající věku (např. Camille Saint-Saens: Karneval zvířat, S. Prokofjev: Pět' a vlk, I. Hurník: Umění poslouchat hudbu atd.)

2) Přípravná hudební výchova

Přípravná hudební výchova (PHV) je kolektivní výuka, příprava na hudební nauku a nástrojovou, nebo pěveckou výuku v HO. Žáci upevňují a rozvíjejí dosavadní hudební vědomosti a dovednosti získané v předškolní přípravné hudební výchově. Žáci povinně navštěvují také nástrojový nebo pěvecký kroužek o dotaci 1h týdně. Do přípravné hudební výchovy jsou přijímány děti ve věku 6 let na po vykonání talentové zkoušky. Ve skupině je maximálně 20 dětí.

Učební plán - jednoleté přípravné studium (PHV)

Předmět	Týdenní hodinová dotace – 1. pololetí	Týdenní hodinová dotace – 2. pololetí	Počet žáků ve skupině
Přípravná hudební výchova	1	1	maximálně 20
Nástrojový /pěvecký/ kroužek	1	1	2

Osnovy vyučovacích předmětů:

Přípravná hudební výchova (PHV)

Žák

- navazuje na znalosti a dovednosti z předchozího přípravného studia, pokud ho absolvoval
- chápe základní hudební pojmy
- orientuje se v notovém zápisu
- rozvíjí hudebně-pohybové schopnosti a pracuje s hlasovým aparátem
- umí doprovázet jednoduché písně hrou na tělo, nebo pomocí Orffova instrumentáře
- aktivně poslouchá krátké ukázky skladeb a pozná některé hudební nástroje
- podílí se na veřejných vystoupeních, pořádaných ZUŠ

Nástrojový /pěvecký/ kroužek PHV

Žák

- základní seznámení s nástrojem /hlasem/ - rozbor, popis
- seznámení s technikou /hlasu/ hry na vybraný hudební nástroj – tvoření tónu apod.
- základy notace příslušného hudebního nástroje – dle možností a obtížnosti

Přípravné studium je zakončeno přijímací zkouškou do 1. ročníku základního studia.

5.2 Hudební nauka

Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby je pro všechna studijní zaměření hudebního oboru realizována v předmětu **Hudební nauka**.

Hudební nauka patří neoddělitelně k odbornému hudebnímu vzdělávání.

Žáci v ní poznávají základní teoretické vědomosti o hudbě, notopis. Objasňují si základní hudební pojmy a způsoby hudebního vyjadřování, což jim napomáhá při studiu nástrojové hry a zpěvu.

Poskytuje stručný úvod do nauky o hudebních nástrojích a dějin hudby.

Ve výuce je rovnoměrně zastoupena teorie, rytmus, intonace a zpěv, což žákům napomáhá tříbit sluch, cvičit paměť a zlepšovat výraz při hře na nástroj.

Hlavním cílem výuky je vzbudit zájem a lásku k hudbě, rozvíjet hudebnost a představivost a postupně vést žáka k samostatnému cílevědomému rozšiřování vědomostí a znalostí o hudbě.

Učební plán

Předmět	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Hudební nauka	1	1	1	1	1

Pozn. Žák, který se ze závažných důvodů nemůže účastnit výuky předmětu hudební nauka, má možnost požádat o individuální studium a jedenkrát za čtvrtletí vykonat znalostní test u pedagoga příslušného předmětu.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Hudební nauka

1. ročník

Žák

- čte noty (g - a2), houslový klíč, chápe funkci basového klíče
- sestaví základní takty (předtaktí, délka not, přehled pomlk)
- zná funkci posuvek – orientuje se ve stupnici C – A dur (akord), C – F dur, celý tón, půltón
- zná použití dynamiky, tempových označení
- poslouchá CD – B. Smetana, A. Dvořák výběr
- upevňuje intonační a rytmické cítění, reprodukuje krátké rytmické úryvky
- pozná rozdíl akord x interval, stupnice x tónina

2. ročník

Žák

- čte noty s posuvkou, vyjmenuje předznamenání stupnic dur do 5 # a 4b
- rozezná základní intervaly (opěrné písně – sluchová analýza)
- sluchem rozezná T5 a jeho obraty
- takt 6/8, 2/2 – synkopa, nota šestnáctinová

- orientuje se v tempovém a dynamickém označení
- pozná sólo, orchestr, lid. kapely (výběr skladeb)
- účastní se projektu zaměřeného na tvorbu jednoduchého doprovodu písně (tónika, dominanta)

3. ročník

Žák

- chápe stavbu stupnic dur a moll (paralelní, stejnojmenná)
- vyjmenuje předznamenání mollových stupnic do 4 křížků a 4 b
- zná základní intervaly a s pomocí učitele dokáže vytvořit intervaly odvozené
- vytvoří jednoduchý doprovod s použitím harmonických funkcí (TSD)
- rozliší hudbu vokální x instrumentální, hudbu komorní x symfonickou
- zařadí hudební nástroje do jednotlivých skupin, popíše a vysvětlí způsob tvoření tónu
- pozná orchestr, sbor, operu, muzikál, balet
- určí malou písňovou formu – motiv, téma

4. ročník

Žák

- navazuje svými znalostmi na 3. ročník
- zná stupnice dur a moll do 7# a 7b (přehled) – stupnice moll (4# a 4b) i akordy
- rozumí stavbě intervalů základních a odvozených a chápe enharmonickou záměnu
- intonuje durový a mollový kvintakord
- zvládá transpozici a jednoduchý doprovod rytmický, harmonizuje jednoduchou melodii
- umí v písni vytvořit jednoduchý dvojhlas
- poznává hudební období (výběr hudebních skladatelů a skladeb)
- rozlišuje typy orchestrů, komorních uskupení a pěveckých sborů
- má základní povědomí o hudebních festivalech (Pražské jaro, Kmochův Kolín, atd.)

5. ročník

Žák

- navazuje na znalosti 4. ročníku
- intonuje a rozezná sluchem tonický kvintakord (obraty), zmenšený a zvětšený kvintakord
- rozezná homofonii x polyfonii
- vytvoří rytmické cvičení (synkopa, triola, tečkovaný rytmus)
- objasní stavbu písňové formy, sonátové formy a ronda
- zná přehled hudebních slohů – gotika po současnost, populární hudba
- uvede základní znaky opery, baletu, symfonie
- rozlišuje pojmy - divadlo malých forem, muzikál
- účastní se projektu regionální hudební skladatelé a hudební festivaly, významná hudební tělesa a jejich významní interpreti

5.3 Příprava na SŠ

Charakteristika předmětu:

Intenzivní studium vyplývající z požadavků přijímacích zkoušek na různé typy středních, vyšších a vysokých škol s hudební specializací. Zahrnuje všeobecnou hudební nauku, dějiny hudby, hudební formy, názvosloví, intonaci, analýzu, rytmus aj. Důležitá je dlouhodobější systematická příprava.

Učební plán:

Délka studia: 2 roky

Časová dotace: 1 hodina týdně

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

(Pro žáky I. a II. stupně, kteří se připravují k talentovým a přijímacím zkouškám na střední a vysoké školy pedagogického a uměleckého směru.)

Příprava na SŠ

Žák disponuje níže uvedenými znalostmi

Hudební nauka:

- zvuk, tón – vlastnosti
- ladění
- půltóny
- enharmonická záměna/proměna
- metrum, rytmus, takt, přízvuky, synkopa
- notace – klíče, noty
- tónina – stupnice
- druhy stupnic
- intervaly základní a odvozené, spodní a vrchní
- obraty intervalů
- akordy T, S, D a vedlejší funkce
- kvintakord – druhy
- obraty durového a mollového kvintakordu
- septakord – druhy
- D7 a obraty
- označení tempa a výrazu – dynamika
- melodické ozdoby a jejich stylová interpretace

Dějiny hudby:

- umělecké slohy na pozadí všeobecného historického vývoje
- hlavní představitelé – život a dílo
- hlavní formy – jejich charakteristika
- nabídka filmů a pořadů s hudební tematikou
- poslech CD
- návštěva koncertů

Intonace – sluchová analýza:

- zápis hraného úryvku nebo písničky
- reprodukce tónů
- určení počtu tónů v souzvuku
- určení druhu stupnice, intervalu, akordu
- intonace stupnic, intervalů, akordů
- intonace z not (cvičení, písňe)

Rytmická cvičení:

- určení taktu
- taktování
- vytleskání různých rytmických hodnot
- vyťukávání rytmických cvičení

Před termínem zkoušek žák dochází podle potřeby častěji, případně denně na sluchový trénink. Po zkouškách žák informuje vyučujícího o jejich průběhu.

Učitel různé typy testů zakládá a dává je k dispozici dalším adeptům.

5.4 Základy zpracování hudby na PC

Charakteristika předmětu

Rozvoj výpočetní techniky nesporně zasahuje do všech oblastí života, nejinak tomu je i v hudbě. Předmět vznikl na základě poptávky žáků a studentů zorientovat se v této problematice a naučit se tuto technologii a technická zařízení správně ovládat a používat.

Učební plán:

Délka studia: 4 roky základního studia I. stupně – od 4. ročníku /popř. i dříve/

4 roky základního studia II. stupně

Časová dotace: 1 hodina týdně

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

(žáci I. a II. stupně a studia pro dospělé /SPD/ - předmět **kolektivní interpretace**)

Základy zpracování hudby na PC

Technika záznamu, zpracování a reprodukce zvuku

žák:

- umí pořídit zvukový záznam pomocí mikrofonu, snímače kytary, MP3 přehrávače, EHN a dalších přístrojů
- umí tyto nahrávky dále zpracovat v programech, které jsou k tomu vhodné (Cool edit, Sonar, Audacity, Sound forge a další)
- umí pracovat s trackem co do jeho hlasitosti, nástroje, kopie, střihu, frekvenční charakteristiky, efektů atd.
- zná různé zvukové formáty, jejich vhodné použití, až po fázi vypalování, scribe, potisku, polepu, atd.
- vytváří notový záznam v notačním programu (Capella, Sibelius a další) jak pomocí klávesnice, přes midi port nebo USB nástroje
- dokáže z těchto partitur vytvořit midi formát a dále s ním pracovat
- zkusí notový záznam skladby poslechem z nahrávky

Tvorba hudby prostřednictvím digitálních technologií

žák:

- pozná vybavení školního nahrávacího studia, seznámí se s ním, vyzkouší si nahrávku do programu Cubase, mixáž a střih
- dokáže kompletní propojení nástrojů a mikrofonů
- dokáže samostatně rozsadit nástrojové skupiny v nahrávacím prostoru
- orientuje se v obsazení skupin různých žánrů, má povědomí o rozsahu jednotlivých nástrojů, jejich ladění a samostatně připraví způsob nahrávání včetně použití mikrofonů atd.
- je schopen samostatně mixáže nahraných skladeb včetně masteringu a kompletního zpracování CD (obal atd.)
- zajistí technické podmínky koncertu (ozvučení, CD nahrávku apod.)

Doplnění znalostí nezvládnutých v předmětu Hudební nauka:

Okruhy a témata:

- celý tón, půltón, diatonika, chromatika
- stupnice dur, mol, blues, pentatonika, církevní, atd.
- intervaly čisté, velké, malé, zvětšené, zmenšené
- intervaly nad oktávu, obraty intervalů
- kvintakordy dur, moll, aug, dim
- obraty kvintakordů
- septakordy X7, Xmi7, Xmaj7, Xmi/maj7, Xaug7, Xdim7, Xzm/zm7
- obraty septakordů
- základní harmonické funkce (T, S, D)
- kvartový a kvintový kruh
- hudební žánry populární hudby (jazz, swing, rock, country, pop, atd.)

5.5 Studijní zaměření HRA NA KLAVÍR

Klavír patří k nejrozšířenějším hudebním nástrojům. Uplatňuje se jako nástroj sólový i doprovodný ke všem ostatním hudebním nástrojům a zpěvu, ve hře komorní, jazzové, taneční i symfonické nejen ve sféře profesionální, ale i amatérské.

Hlavním cílem výuky je rozvoj osobnosti žáka tak, aby získal odborné hudební vzdělání, které mu umožní uplatnit se podle svých schopností a zájmů v oblasti amatérské, v dalším odborném studiu i v oblasti profesionální.

Povinně volitelné předměty v rámci **kolektivní interpretace** jsou:

a) Čtyřruční hra

b) Klavírní doprovod

c) Komorní hra

d) Hra v souboru

e) Hra v orchestru nebo Dechový orchestr - viz osnovy předmětu

f) Interpretační seminář

g) Sborový zpěv – viz osnovy předmětu

h) Základy zpracování hudby na PC – viz osnovy předmětu

V závislosti na zájmu žáka a možnostech školy může žák navštěvovat předměty kolektivní interpretace i dříve, než ukazuje tabulka.

Žák může navštěvovat současně více předmětů kolektivní interpretace.

Studium pro dospělé /SPD/:

Vzdělávací obsah studia pro dospělé je stanoven na základě individuálního plánu výuky zaneseného pedagogem v třídní knize. Výuka je uskutečňována minimálně v rozsahu 1 hodiny týdně.

Učební plán:

Přípravné studium – viz Přípravné studium hudebního oboru

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na klavír	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Kolektivní interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1
Celkový týdenní počet hodin	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Rozšířené studium v rozsahu **1,5 hodiny týdně** /namísto 1 hodiny/ je možné od 2. ročníku I. stupně základního studia. Rozšířené studium mohou absolvovat i nadaní žáci všech ročníků II. stupně základního studia.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Přípravný ročník – viz Přípravné studium hudebního oboru

Žák

- zvládá orientaci na klaviatuře dle svých možností
- dokáže hrát portamento
- dbá na kvalitu tónu
- umí zahrát jednoduchou písničku portamento
- orientuje se v jednoduchém notovém zápisu

Základní studium I. stupně

Hra na klavír

1. ročník

Žák

- navazuje na znalosti a dovednosti z přípravného studia, pokud ho absolvoval
- orientuje se na celé klaviatuře
- chápe notový zápis (rytmické hodnoty not a pomlk, takt a jeho členění, čte noty v houslovém a basovém klíči v přiměřeném rozsahu)
- umí hrát oběma rukama současně
- dbá na kvalitu tónu, snaží se vnímat náladu hudby a tuto náladu vyjádřit
- hraje portamento, staccato, legato
- hraje dvojhmaty
- hraje cvičení na přípravu stupnic a akordů
- chápe základní dynamická a tempová označení
- zahraje jednoduchou skladbu z paměti
- rozezná melodii a doprovod
- hraje snadné lidové písně s jednoduchým doprovodem T, D
- hraje čtyřručně s učitelem

2. ročník

Žák

- je schopen rozvíjet své technické dovednosti a výrazové schopnosti
- dokáže interpretovat skladbu při veřejném vystoupení z paměti
- dokáže používat jednoduchý pedál podle pokynů učitele
- hraje durové stupnice přes dvě oktávy dle svých možností
- hraje tónický kvintakord s obraty
- dokáže využívat při hře dynamické prvky
- chápe crescendo a decrescendo
- hraje jednoduché skladbičky čtyřručně s učitelem
- doprovází známé lidové písně pomocí základních harmonických funkcí

3. ročník

Žák

- rozvíjí pianistické návyky a dovednosti, ovládá správné sezení u nástroje, uvolnění těla při hře a přirozený tvar ruky

- zvládá všechny druhy úhozů: portamento, staccato a legato
- používá při hře pedál dle návodu pedagoga
- odlišuje melodii a doprovod při interpretaci
- dokáže zahrát jednoduchou polyfonní skladbu
- vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit elementárními výrazovými prostředky
- hraje dvojhmaty a akordy
- hraje mollové stupnice
- hraje tónický kvintakord s obraty k dané stupnici
- hraje jednoduchá cvičení z listu
- hraje čtyřručně s učitelem
- při hře doprovodů k písňím používá i moll tóniny
- dbá na kvalitu tónu
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu

4. ročník

Žák

- opakuje podle potřeby probrané technické prvky
- používá dynamická označení
- dokáže pedalizovat pomocí pedálu současného i synkopického
- umí zahrát základní melodické ozdoby
- umí zahrát jednoduchou skladbu z období baroka nebo klasicismu
- hraje durové i mollové stupnice rovným pohybem
- hraje akordy k dané stupnici
- orientuje se ve hře z listu na úrovni prvního ročníku
- dokáže hrát etudy i přednesové skladby s odpovídajícím výrazem
- hraje písň s doprovody podle akordových značek
- zvládá jednoduché hodnocení svého výkonu

5. ročník

Žák

- opakuje technické prvky podle potřeby
- zahraje jednoduché melodické ozdoby
- při hře používá pedál současný i synkopický
- uplatňuje dynamické prvky
- umí zahrát jednoduchou polyfonní skladbu
- interpretuje přednesové skladby při veřejných vystoupeních
- hraje durové a mollové stupnice dle svých schopností a uvážení učitele
- hraje čtyřhlasé akordy s obraty každou rukou zvlášť
- hraje z listu
- hraje čtyřručně se spolužákem nebo s učitelem

6. ročník

Žák

- opakuje a upevňuje probrané technické prvky
- hraje durové a mollové stupnice
- hraje akordy ke stupnicím
- rozlišuje různé hudební styly dle svých možností

- využívá při hře dynamiku, agogiku a melodické ozdoby
- umí vystihnout obsah, charakter a náladu skladby
- hraje z listu
- hraje písni s doprovodem podle akordových značek
- zvládá hru čtyřručně a je schopen sluchové kontroly

7. ročník

Žák

- opakuje si technické prvky podle potřeby
- hraje stupnice podle svých individuálních potřeb a možností
- hraje k dané stupnici akordy čtyřhlasé nebo velký rozklad
- hraje písni s doprovodem podle akordových značek
- účastní se čtyřruční nebo komorní hry
- orientuje se v různých hudebních stylech
- dokáže samostatně nastudovat skladbu a uplatnit v ní získané dovednosti
- spolupodílí se na výběru skladeb
- uplatňuje sluchovou sebekontrolu
- využívá podle stupně své vyspělosti zvukových možností nástroje

Základní studium II. stupně

Hra na klavír

1. a 2. ročník

Žák

- skladby k interpretaci sám podle svých zájmů vyhledává, vybírá a využívá všech dosud získaných dovedností, znalostí a návyků k tomu, aby dokázal se skladbou samostatně pracovat
- hraje z listu jednoduché skladby
- při hře z paměti využívá znalosti o výrazu, harmonii, formě a obsahu dané skladby

3. a 4. ročník

Žák

- svůj názor na skladbu zformuluje a vyjádří samostatně
- uvede příklady skladeb významných světových a českých autorů různých stylových období
- podle orientace a zájmů se žák během studia druhého stupně zaměřuje na individuální hru, čtyřruční hru, komorní hru, korepetici nebo kombinuje různá zaměření

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Kolektivní interpretace

Žáci:

- učí se uplatňovat a užívat v kolektivní praxi své znalosti získané v individuální interpretaci

- zdokonalují se v souhře a intonaci s ostatními nástroji
- osvojují si základy zásady kolektivní interpretace různých hudebních stylů a žánrů
- prohlubují své zkušenosti s prací v kolektivu
- uvědomují si odpovědnost za společnou práci

Poznámky k učebním osnovám předmětů:

Čtyřruční hra

Žák

- využívá své poznatky a dovednosti z individuální výuky
- hraje skladby různých stylů a žánrů přiměřené jeho věku a schopnostem
- spolupracuje se svým spoluhráčem, je schopen ho poslouchat a nalézat porozumění rytmické i výrazové
- učí se zodpovědnosti za společné dílo

Klavírní doprovod

Žák

- využívá poznatky a dovednosti z individuální výuky
- zvládá základy klavírní improvizace podle svých možností
- spolupracuje se svým spoluhráčem
- učí se zodpovědnosti za společné dílo

Komorní hra

V rámci kolektivní interpretace se žák může uplatnit v duu, triu, kvartetu, popř. kombinace s jiným hudebním nástrojem či nástroji, popř. zpěvem.

Žák

- zde získává zodpovědnost za společné dílo
- snaží se hrát synchronizovaně s ostatními členy souboru
- respektuje při hře ostatní spoluhráče, vnímá jejich party
- snaží se o společné začátky a konce frází
- vnímá společně dynamiku
- s pomocí učitele, později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

Hra v souboru

Hra v souboru se uskutečňuje v kolektivu s větším počtem žáků, kdy skupina dvou a více žáků hraje stejný hlas. Členy souboru mohou být i studenti jiných hudebních oborů.

Žák

- je schopen vnímat neverbální pokyny vyučujícího
- vnímá hru spoluhráčů a umí přizpůsobit vlastní výkon kolektivu (přesné začátky a konce frází, dynamika)
- orientuje se v partituře
- s pomocí učitele později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

Hra v orchestru

Žák účinkuje v orchestru, kde získává zodpovědnost za společné dílo.

Žák

- vnímá gesta dirigenta, podle nichž se snaží hrát synchronizovaně s ostatními členy orchestru
- respektuje při hře ostatní spoluhráče a vnímá jejich party
- snaží se o společné začátky a konce frází
- vnímá společně dynamiku
- s pomocí učitele později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

Interpretační seminář

Žáci se schází jedenkrát týdně na semináři, kde aktivně hrají na klavír /varhany/ nebo poslouchají ostatní žáky, nahrávky nebo živé koncerty.

Žák

- interpretuje nastudovanou skladbu alespoň dvakrát za pololetí
- poslouchá zvukové nahrávky skladeb různých stylů
- vyjadřuje svůj vlastní názor na vyslechnuté skladby (charakter, tempo...)
- umí porovnat dvě různé interpretace

5.6 Studijní zaměření HRA NA VARHANY

Charakteristika studijního zaměření

Hra na varhany má na ZUŠ uplatnění především v sólové hře, případně komorní. V individuální výuce se žák učí osvojovat základní návyky hry, učí se rozdílu mezi varhanami a jinými klávesovými nástroji (specifika sezení u nástroje, úhozu, využití pedálu). Je položen základ improvizaci. V interpretaci se žáci věnují přednesu skladeb různých slohových období. V souborové hře se žáci věnují doprovodu sólistů, případně komorních těles při ZUŠ.

Cílem studia je komplexní působení na rozvoj žákovy osobnosti, maximální rozvoj jeho schopností, talentu a celkové hudebnosti. Vzhledem k povaze nástroje je třeba klást důraz na individualitu žáka a učební plán přizpůsobit co nejvíce jeho schopnostem. Na konci studia je žák schopen aktivního podílení se na církevním životě v regionu.

Povinně volitelné předměty v rámci **kolektivní interpretace** jsou:

- a) Čtyřruční hra
- b) Klavírní doprovod
- c) Komorní hra
- d) Hra v souboru
- e) Hra v orchestru nebo Dechový orchestr - viz osnovy předmětu
- f) Interpretační seminář
- g) Sborový zpěv – viz osnovy předmětu
- h) Základy zpracování hudby na PC – viz osnovy předmětu

V závislosti na zájmu žáka a možnostech školy může žák navštěvovat předměty kolektivní interpretace i dříve, než ukazuje tabulka.

Žák může navštěvovat současně více předmětů kolektivní interpretace.

Studium pro dospělé /SPD/:

Vzdělávací obsah studia pro dospělé je stanoven na základě individuálního plánu výuky zaneseného pedagogem v třídní knize. Výuka je uskutečňována minimálně v rozsahu 1 hodiny týdně.

Učební plán:

Přípravné studium – viz Přípravné studium hudebního oboru

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na varhany	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Kolektivní interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1
Celkový týdenní počet hodin	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Rozšířené studium v rozsahu **1,5 hodiny týdně** /namísto 1 hodiny/ je možné od 2. ročníku I. stupně základního studia. Rozšířené studium mohou absolvovat i nadaní žáci všech ročníků II. stupně základního studia.

Učební osnovy vyučovacího předmětu:

Hra na varhany

Přípravný ročník – viz Hra na klavír

Základní studium I. stupně

1. – 3. ročník

Výuka hry na varhany probíhá paralelně s výukou klavíru v jedné hodině. Základem je stejná literatura. Žák rozvíjí elementární návyky a techniku na obou nástrojích.

4. ročník

Žák

- je schopen rozvíjet své technické dovednosti a výrazové schopnosti
- dokáže při hře na varhany používat oba manuály
- hraje jednodušší varhanní skladby bez pedálu
- začíná hrát s použitím T, S, D v pedále
- chápe nohoklady
- orientuje se na manuálech i pedálnici
- hraje na veřejných vystoupeních

5. ročník

Žák

- je schopen rozvíjet své technické dovednosti a výrazové schopnosti
- používá různé druhy varhanního úhozu
- chápe artikulaci a frázování
- začíná hrát pedálová cvičení a zdokonaluje se v pedálové technice
- používá paty a špice při hře na pedál
- hraje jednodušší varhanní skladby se samostatnou pedálovou linkou
- orientuje se v základech registrace
- hraje na veřejných vystoupeních

6. ročník

Žák

- navazuje na znalosti z předchozího studia
- používá artikulaci, frázování, přísné legato, legato palcem, tiché výměny prstů
- zvládá použití špicí, pat a tiché výměny v pedálové technice
- orientuje se při střídání manuálů
- rozvíjí nezávislost rukou a nohou
- je schopen vyjádřit svůj názor ohledně registrace
- hraje na veřejných vystoupeních
- zvládá jednodušší varhanní doprovod bez pedálu

7. ročník

Žák

- orientuje se v různých druzích úhozu
- opakuje si technické prvky podle potřeby
- spolupodílí se na výběru skladeb
- uplatňuje sluchovou sebekontrolu
- orientuje se v různých hudebních stylech
- začíná používat žaluzii
- umí jednoduše rejstříkovat dle návodu učitele
- zvládá základní pedálovou a manuálovou techniku
- hraje na veřejných vystoupeních
- zvládá jednodušší varhanní doprovod s pedálem

Základní studium II. stupně

1. a 2. ročník

Žák

- orientuje se v různých druzích úhozu
- opakuje a upevňuje probrané technické prvky
- využívá při hře agogiku a melodické ozdoby
- dokáže samostatně nastudovat skladbu a uplatnit v ní získané dovednosti
- používá znalosti o výrazu, harmonii a formě dané skladby
- dobře zvládá pedálovou techniku

3. a 4. ročník

Žák

- je schopen samostatného rejstříkování jednodušší skladby
- zvládá doprovod sólového nástroje, pěveckého sboru
- je schopen hrát dle potřeby basso continuo v orchestru podle svých možností
- je schopen samostatného hraní při církevních obřadech

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Kolektivní interpretace

Žáci:

- učí se uplatňovat a užívat v kolektivní praxi své znalosti získané v individuální interpretaci
- zdokonalují se v souhře a intonaci s ostatními nástroji
- osvojují si základy zásady kolektivní interpretace různých hudebních stylů a žánrů
- prohlubují své zkušenosti s prací v kolektivu
- uvědomují si odpovědnost za společnou práci

Poznámky k učebním osnovám předmětů:

Varhanní doprovod

Žák

- využívá poznatky a dovednosti z individuální výuky
- zvládá základy varhanní improvizace podle svých možností
- spolupracuje se svým spoluhráčem
- učí se zodpovědnosti za společné dílo

Komorní hra

V rámci kolektivní interpretace se žák může uplatnit v duu, triu, kvartetu, popř. kombinace s jiným hudebním nástrojem či nástroji, popř. zpěvem.

Žák

- zde získává zodpovědnost za společné dílo
- snaží se hrát synchronizovaně s ostatními členy souboru
- respektuje při hře ostatní spoluhráče, vnímá jejich party
- snaží se o společné začátky a konce frází
- vnímá společně dynamiku
- s pomocí učitele, později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

Hra v souboru

Hra v souboru se uskutečňuje v kolektivu s větším počtem žáků, kdy skupina dvou a více žáků hraje stejný hlas. Členy souboru mohou být i studenti jiných hudebních oborů.

Žák

- je schopen vnímat neverbální pokyny vyučujícího
- vnímá hru spoluhráčů a umí přizpůsobit vlastní výkon kolektivu (přesné začátky a konce frází, dynamika)
- orientuje se v partituře
- s pomocí učitele později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

Hra v orchestru

Žák účinkuje v orchestru, kde získává zodpovědnost za společné dílo.

Žák

- vnímá gesta dirigenta, podle nichž se snaží hrát synchronizovaně s ostatními členy orchestru
- respektuje při hře ostatní spoluhráče a vnímá jejich party
- snaží se o společné začátky a konce frází
- vnímá společně dynamiku
- s pomocí učitele později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

Interpretační seminář

Žáci se schází jedenkrát týdně na semináři, kde aktivně hrají na klavír /varhany/ nebo poslouchají ostatní žáky, nahrávky nebo živé koncerty.

Žák

- interpretuje nastudovanou skladbu alespoň dvakrát za pololetí
- poslouchá zvukové nahrávky skladeb různých stylů
- vyjadřuje svůj vlastní názor na vyslechnuté skladby (charakter, tempo...)
- umí porovnat dvě různé interpretace

5.7 Studijní zaměření HRA NA EKN A JEJICH OVLÁDÁNÍ

Elektronické klávesové nástroje (EKN) se zcela rovnocenným způsobem řadí do skupiny ostatních klávesových nástrojů. Uplatňují se jako sólový nástroj, pro své zvukové a technické možnosti se využívá také k doprovodům nebo jako součást hudebních souborů a orchestrů. Nabízejí pestrou škálu možností pro rozvíjení kreativních schopností jedince v oblasti elektronického zpracování hudby.

Povinně volitelné předměty v rámci **kolektivní interpretace** jsou:

- a) Čtyřruční hra
- b) Klavírní doprovod
- c) Komorní hra
- d) Hra v souboru
- e) Hra v orchestru nebo Dechový orchestr - viz osnovy předmětu
- f) Interpretační seminář
- g) Sborový zpěv – viz osnovy předmětu
- h) Základy zpracování hudby na PC – viz osnovy předmětu

V závislosti na zájmu žáka a možnostech školy může žák navštěvovat předměty kolektivní interpretace i dříve, než ukazuje tabulka.

Žák může navštěvovat současně více předmětů kolektivní interpretace.

Studium pro dospělé /SPD/:

Vzdělávací obsah studia pro dospělé je stanoven na základě individuálního plánu výuky zaneseného pedagogem v třídní knize. Výuka je uskutečňována minimálně v rozsahu 1 hodiny týdně.

V rámci našeho ŠVP se nepřistupuje k výuce v modulech.

Učební plán:

Přípravné studium – viz Přípravné studium hudebního oboru

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na EKN	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Kolektivní interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1
Celkový týdenní počet hodin	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Rozšířené studium v rozsahu **1,5 hodiny týdně** /namísto 1 hodiny/ je možné od 2. ročníku I. stupně základního studia. Rozšířené studium mohou absolvovat i nadaní žáci všech ročníků II. stupně základního studia.

Poznámky k učebnímu plánu Hra na elektronické klávesové nástroje:

Výuka ve hře na nástroj probíhá individuálně nebo ve skupině maximálně čtyř žáků.

Žáci, kteří budou přijati do studia II. stupně bez absolvování studia I. stupně, začínají plnit v daných předmětech učební osnovy studia I. stupně a postupují vlastním tempem.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Hra na Elektronické klávesové nástroje a jejich ovládání (EKN)

Přípravné studium – viz Přípravné studium Hra na klavír

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák

- má osvojeny správné nástrojové návyky
- umí hrát plynule oběma rukama dohromady
- orientuje se v notovém zápise v rozsahu g-c3
- umí hrát z not i podle sluchu
- zvládá základní ovládací techniku nástroje
- zná rozdíly v pojmenování stejných ovládacích prvků u různých výrobců EKN

2. ročník

Žák

- ovládá hru legato, legato v pěti prstových sekvencích, podkládání palce, překládání 3. a 4. prstu
- ovládá základy techniky hry a tyto druhy úhozů: portamento, tenuto, staccato shora a staccato od kláves
- umí pojmenovat jednotlivé ovládací prvky nástroje českou i anglickou terminologií
- umí hrát souznějící dvojhmaty
- aktivně využívá automatického doprovodu (bicích)
- umí nastavit TEMPO doprovodu

3. ročník

Žák

- ovládá hru akordů v režimu MULTIFINGER /MF/
- zná principy hry akordů
- přechází při hře plynule z jednoho režimu do druhého
- ovládá princip tvoření durových a mollových kvintakordů a v režimu MULTIFINGER
- má osvojeny základní znalosti o volbě vhodného doprovodu
- zahraje triolu, synkopu, tečkovaný rytmus

4. ročník

Žák

- ovládá technické prvky hry na EKN

- dokonale zvládá hru legato (pro pravou i levou zvlášť i dohromady) a legato větších intervalů sousedními prsty
- ovládá hru dle akordových značek, umí podle nich plynule hrát z listu a dovede zahrát v režimu MF dur a moll kvintakord a septakord v jiné tónině
- umí všechny stupnice a předznamení
- ovládá notový zápis v rozsahu celé klaviatury (houslový i basový klíč)
- navštěvuje povinně volitelný předmět /viz poznámky k učebnímu plánu/

5. ročník

Žák

- zná a hraje melodické ozdoby
- ovládá a rozeznává různé rytmy
- ovládá zásady registrace
- ovládá základy aranžování
- cílevědomě pracuje na stylistice hry

6. ročník

Žák

- zvládá hru akordů v režimu FINGERED
- ovládá kvintakordy dur a moll, rovněž tak septakordy a jejich obraty
- zná princip hraní podle kytarových značek
- je schopen zahrát jakýkoli akord v jiné tónině
- jednodušší značky hraje bez problémů z listu

7. ročník

Žák

- využívá při hře sustain pedál, volume pedál, u kterých umí nastavit různé funkce
- ovládá terminologii v jazyce českém i anglickém
- zná všechny části nástroje
- umí nastavit tempo automatického doprovodu
- umí nastavit celkovou hlasitost nástroje a hlasitost automatického doprovodu
- umí nastavit programové číslo zvuků a programové číslo doprovodů
- umí navrstvit několik zvuků na sebe

Závěrečná zkouška – ukončení I. stupně formou veřejného vystoupení – absolventský koncert.

2 - 3 přednesové skladby odlišného charakteru a přiměřené náročnosti. Program lze doplnit vystoupením v rámci kolektivní interpretace.

Pokud žák není z vážného důvodu schopen veřejného vystoupení, vykoná závěrečnou zkoušku formou komisionální zkoušky.

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- vysvětlí postup nastavení funkce Registr memory
- vysvětlí postup nastavení funkce sequenceru

- najde a změní parametry funkce Transpozice, Split point, Master Volume
- sestaví akord dle složitějších akordových značek v základním tvaru (mi7, maj7, dim, aug, sus, atd.)
- hraje obtížnější klavírní skladby (bez automatického doprovodu)
- používá náročnější styly doprovodu
- experimentuje v zadané skladbě návrhem vhodných stylů různých žánrů a přiřadí k nim vhodný registr (voice)
- předvede klavírní doprovod (waltz, polka)
- navštěvuje povinně volitelný předmět /viz poznámky k učebnímu plánu/

2. ročník

Žák:

- předvede práci se sequencerem
- předvede práci s funkcí Registr memory
- hraje dle složitějších akordových značek (mi7, maj7, dim, aug, sus, atd.)
- dokáže vysvětlit a zahrát složené akordové značky (např. G/D)
- popíše způsob propojení nástroje se zvukovou technikou a možnosti zpracování
- signálu (hlasitost, citlivost, ekvalizér) z nástroje na externích zařízeních (klávesové kombo, mixážní pult)
- předvede klavírní doprovod (ballada, tango)

3. ročník

Žák:

- je schopen interpretovat skladby s použitím: levá ruka – bas, pravá ruka – melodie, nebo harmonický doprovod + doprovod pouze bicích nástrojů
- zná a ovládá principy sestavení akordu dle akordových značek
- zahraje harmonický vzorec bluesové dvanáctky
- předvede klavírní doprovod rock and roll
- vyjmenuje nástrojové obsazení v často používaných rytmicko-harmonických doprovodech nástroje

4. ročník

Žák:

- k hrané skladbě druhým hudebníkem vhodně imituje za pomoci vhodného rejstříku a rytmu basový doprovod dle akordových značek
- předvede jednoduchou improvizaci pravou rukou v předem dohodnutém akordickém sledu
- vyjmenuje několik dalších výrobců elektronických klávesových nástrojů a popíše základní funkce společné pro všechny klávesové nástroje (rámcově)

Žák 1. - 3. ročníku II. stupně (po předchozím absolvování I. stupně studia) vykoná **postupovou zkoušku** formou veřejného vystoupení – absolventský koncert.

Žák, který neabsolvoval I. stupeň studia vykoná postupovou zkoušku v uvedeném rozsahu I. stupně studia.

Závěrečná zkouška – ukončení II. stupně formou veřejného vystoupení – absolventský koncert.

2 - 3 přednesové skladby odlišného charakteru a přiměřené náročnosti. Program lze doplnit vystoupením v rámci kolektivní interpretace.

Pokud žák není z vážného důvodu schopen veřejného vystoupení, vykoná závěrečnou

zkoušku formou komisionální zkoušky.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Kolektivní interpretace

Žáci:

- učí se uplatňovat a užívat v kolektivní praxi své znalosti získané v individuální interpretaci
- zdokonalují se v souhře a intonaci s ostatními nástroji
- osvojují si základy zásady kolektivní interpretace různých hudebních stylů a žánrů
- prohlubují své zkušenosti s prací v kolektivu
- uvědomují si odpovědnost za společnou práci

Poznámky k učebním osnovám předmětů:

Klavírní /varhanní/ doprovod

Žák

- využívá poznatky a dovednosti z individuální výuky
- zvládá základy klavírní /varhanní/ improvizace podle svých možností
- spolupracuje se svým spoluhráčem
- učí se zodpovědnosti za společné dílo

Komorní hra

V rámci kolektivní interpretace se žák může uplatnit v duu, triu, kvartetu, popř. kombinace s jiným hudebním nástrojem či nástroji, popř. zpěvem.

Žák

- zde získává zodpovědnost za společné dílo
- snaží se hrát synchronizovaně s ostatními členy souboru
- respektuje při hře ostatní spoluhráče, vnímá jejich party
- snaží se o společné začátky a konce frází
- vnímá společně dynamiku
- s pomocí učitele, později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

Hra v souboru

Hra v souboru se uskutečňuje v kolektivu s větším počtem žáků, kdy skupina dvou a více žáků hraje stejný hlas. Členy souboru mohou být i studenti jiných hudebních oborů.

Žák

- je schopen vnímat neverbální pokyny vyučujícího
- vnímá hru spoluhráčů a umí přizpůsobit vlastní výkon kolektivu (přesné začátky a konce frází, dynamika)
- orientuje se v partituře
- s pomocí učitele později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

Hra v orchestru

Žák účinkuje v orchestru, kde získává zodpovědnost za společné dílo.

Žák

- vnímá gesta dirigenta, podle nichž se snaží hrát synchronizovaně s ostatními členy orchestru
- respektuje při hře ostatní spoluhráče a vnímá jejich party
- snaží se o společné začátky a konce frází
- vnímá společně dynamiku
- s pomocí učitele později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

Interpretační seminář

Žáci se schází jedenkrát týdně na semináři, kde aktivně hrají na klavír /varhany/ nebo poslouchají ostatní žáky, nahrávky nebo živé koncerty.

Žák

- interpretuje nastudovanou skladbu alespoň dvakrát za pololetí
- poslouchá zvukové nahrávky skladeb různých stylů
- vyjadřuje svůj vlastní názor na vyslechnuté skladby (charakter, tempo...)
- umí porovnat dvě různé interpretace

5.8 Studijní zaměření HRA NA HOUSLE

Housle jako smyčcový nástroj je pro svůj široký rozsah a barvu vyhledáván k sólové, komorní i orchestrální hře.

Přípravné studium je určeno pro děti ve věku 5 - 7 let.

V základním studiu I. stupně studují děti a mládež ve věku od 7 let.

Základní studium II. stupně je určeno pro mládež ve věku od 14 let.

- začne-li žák docházku do II. stupně bez předchozího absolvování I. stupně, plní učební osnovy I. stupně.

- přihlásí-li se ke studiu žák starší, než 7 nebo 14 let, plní učební osnovy I. stupně.

Povinně volitelné předměty v rámci **kolektivní interpretace** jsou:

a) Komorní hra

b) Hra v souboru

c) Hra v orchestru nebo Orchesterální hra /ARCHI/ - viz osnovy předmětu

d) Sborový zpěv – viz osnovy předmětu

e) Základy zpracování hudby na PC – viz osnovy předmětu

f) Interpretační seminář

V závislosti na zájmu žáka a možnostech školy může žák navštěvovat předměty kolektivní interpretace i dříve, než ukazuje tabulka.

Žák může navštěvovat současně více předmětů kolektivní interpretace.

Studium pro dospělé /SPD/:

Vzdělávací obsah studia pro dospělé je stanoven na základě individuálního plánu výuky zaneseného pedagogem v třídní knize. Výuka je uskutečňována minimálně v rozsahu 1 hodiny týdně.

Učební plán:

Přípravné studium – viz Přípravné studium hudebního oboru

Základní studium I. stupně:

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na housle	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra				1*	1*	1*	1*
Hra v souboru				1	1	1	1
Hra v orchestru					3**	3**	3**
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Celkem	2	2	2	3	3/6	2/5	2/5

*) poznámka: nepovinný předmět – na návrh učitele může žák do předmětu docházet

**) poznámka: nepovinný předmět – na návrh učitele výběr hry v orchestru místo hry v souboru

Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin – I. stupeň

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na housle	1	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Komorní hra				1*	1*	1*	1*
Hra v souboru				1	1	1	1
Hra v orchestru					3**	3**	3**
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Celkem	2	2,5	2,5	3,5	2,5/5,5	2,5/5,5	2,5/5,5

*) poznámka: nepovinný předmět – na návrh učitele může žák do předmětu docházet

**) poznámka: nepovinný předmět – na návrh učitele výběr hry v orchestru místo hry v souboru

Základní studium II. stupně

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na housle	1	1	1	1
Komorní hra nebo Hra v souboru	1	1	1	1
Hra v orchestru	3*	3*	3*	3*
Celkem	2/5	2/5	2/5	2/5

*) poznámka: nepovinný předmět - na návrh učitele může student do předmětu docházet

Studium s rozšířeným počtem vyučovaných hodin - II. stupeň

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na housle	1,5	1,5	1,5	1,5
Komorní hra nebo Hra v souboru	1	1	1	1
Hra v orchestru	3*	3*	3*	3*
Celkem	2,5/5,5	2,5/5,5	2,5/5,5	2,5/5,5

*) poznámka: nepovinný předmět - na návrh učitele může student do předmětu docházet

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Hra na housle

PHV (přípravné studium) – viz Přípravné studium hudebního oboru

formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu 1 hodiny týdně

I. STUPEŇ

Žák

1. ročník

- vyjmenuje a pozná části houslí a smyčce
- zvládá základní návyky držení houslí a smyčce
- pozná durový a mollový tónorod
- zahraje jeden základní prstoklad (dur nebo moll)

- hraje pomalé détaché uprostřed nebo celým smyčcem

2. ročník

- využívá základní smyky (détaché, legato po dvou, martelé + jejich kombinace)
- ovládá překlápění smyčce mezi různými strunami
- umí se pohybovat v různých částech smyčce (c.s.m., d.p., h.p. + kombinace)
- hraje základní prstoklad dur i moll na všech strunách
- hraje kombinace těchto prstokladů s přechody na jiné struny

3. ročník

- plynule hraje smyky détaché, legato po 2 a 4, martellé + jejich kombinace s přechody na jiné struny
- rozumí značkám notového zápisu „špička“ „žabka“ a základní dynamická znaménka
- tvoří základy dynamiky a agogických prvků hry
- zvládá alespoň 3 různé prstoklady na všech strunách, popř. v různých kombinacích

4. ročník

- učí se aplikovat a orientovat se v jedné z vyšších poloh na hmatníku (nejpravděpodobněji 3.)
- umí zahrát jednoduché dvojzvuky
- využívá větší dynamické a agogické spektrum hry
- ovládá plynulou hru základních smyků ve všech částech smyčce
- zušlechťuje tón pomocí vibrata (dle svých psychomotorických dispozic)

5. ročník

- je schopen samostatně určit tempo a dopracovat se k němu
- v intonační jistotě užívá všech prstokladů v 1. poloze
- používá výměny mezi dvěma polohami na hmatníku
- rozšiřuje dynamické spektrum hry
- zkvalitňuje vibrato a tónovou kvalitu

6. ročník

- disponuje větší intonační jistotou a je schopen sám zareagovat a doladit tón i při hře ve vyšších polohách
- zlepšuje kvalitu a sílu tónu
- využívá rozličné smyky a jejich kombinace i v rychlejších tempech
- s jistotou se orientuje alespoň v jedné z vyšších poloh

7. ročník

- umí využívat celé spektrum smyčce v různých dynamických odstínech
- zahraje složitější smyky (např. řadové staccato, spiccato, aj.)
- zvyšuje hybnost prstů a hraje v rychlejších tempech ve středních i vyšších polohách
- zvládá jednoduché dvojhmady
- dokáže samostatně nastudovat přiměřenou skladbu, uplatňuje se ve hře komorní, souborové či orchestrální

- je schopen z listu interpretovat jednodušší skladbu, včetně prstokladů, smyků a dynamiky

II. STUPEŇ

Hra na housle

I. ročník

- samostatně se orientuje alespoň ve 3 polohách hmatníku
- komplexně se orientuje v notovém zápise
- sám si všímá a reaguje na tempová, dynamická a výrazová označení v notovém zápise
- v rámci improvizace zahraje jemu známou melodii alespoň ve 2 polohách

II. ročník

- samostatně využívá dostupné a vhodné výrazové prostředky
- aktivně se podílí na výběru repertoáru
- plynule se pohybuje i rychlejších tempech mezi třemi polohami na hmatníku
- disponuje vyšší tónovou kvalitou i ve vysokých polohách

III. ročník

- hraje s využitím všech základních i složitějších smyků
- samostatně si hlídá tónovou kvalitu
- samostatně koordinuje intonační stabilitu
- diskutuje a spoluvytváří vhodné výrazové prostředky k dané skladbě

IV. ročník

- plynule využívá spektrum naučených smyků a samostatně stabilizuje intonaci na celém hmatníku
- samostatně se orientuje v notovém zápise a aktivně vytváří a podílí se na vhodných úpravách smyků a prstokladů
- je schopen vyhledávat skladby dle vlastního zájmu a výběru
- samostatně vytváří všemi jemu dostupnými prostředky výsledný výraz dané skladby
- uplatní se v komorním, souborovém či orchestrálním tělese, kde pomáhá a je herní oporou mladším a méně zkušeným spoluhráčům

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Kolektivní interpretace

Žáci:

- učí se uplatňovat a užívat v kolektivní praxi své znalosti získané v individuální interpretaci
- zdokonalují se v souhře a intonaci s ostatními nástroji
- osvojují si základy zásady kolektivní interpretace různých hudebních stylů a žánrů

- prohlubují své zkušenosti s prací v kolektivu
- uvědomují si odpovědnost za společnou práci

Poznámky k učebním osnovám předmětů:

Komorní hra

V rámci kolektivní interpretace se žák může uplatnit v duu, triu, kvartetu, popř. kombinace s jiným hudebním nástrojem či nástroji, popř. zpěvem.

Žák

- zde získává zodpovědnost za společné dílo
- snaží se hrát synchronizovaně s ostatními členy souboru
- respektuje při hře ostatní spoluhráče, vnímá jejich party
- snaží se o společné začátky a konce frází
- vnímá společně dynamiku
- s pomocí učitele, později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

Hra v souboru

Hra v souboru se uskutečňuje v kolektivu s větším počtem žáků, kdy skupina dvou a více žáků hraje stejný hlas. Členy souboru mohou být i studenti jiných hudebních oborů.

Žák

- je schopen vnímat neverbální pokyny vyučujícího
- vnímá hru spoluhráčů a umí přizpůsobit vlastní výkon kolektivu (společné nádechy, přesné začátky a konce frází, dynamika)
- orientuje se v partitūře
- s pomocí učitele později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

Hra v orchestru

Žák účinkuje v orchestru, kde získává zodpovědnost za společné dílo.

Žák

- vnímá gesta dirigenta, podle nichž se snaží hrát synchronizovaně s ostatními členy orchestru
- respektuje při hře ostatní spoluhráče a vnímá jejich party
- snaží se o společné začátky a konce frází
- vnímá společně dynamiku
- s pomocí učitele později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

Interpretační seminář

Žáci se scházejí jedenkrát týdně na semináři, kde mají prostor zahrát před spolužáky hrající na housle/violu/violoncello/kontrabas průběžně připravované stupnice s akordy, etudy nebo technická cvičení, dle uvážení učitele v předem určeném rozsahu.

- Žák může opakovaně provést stejnou stupnici, etudu nebo technické cvičení.
- Žák poslouchá výkony ostatních účastníků.
- Žák dostane prostor vznést dotaz nebo vyjádřit vlastní názor na předvedené provedení a získat zpětnou vazbu nejen od učitele, ale i od ostatních účastníků semináře.
- Seminář primárně neslouží k interpretaci přednesů nebo výrazových skladeb.
- Seminář probíhá v uzavřeném kruhu účastníků, případně jejich učitelů, bez účasti publika.

5.9 Studijní zaměření HRA NA VIOLU

Viola je strunný smyčcový hudební nástroj s krásným altovým tónem. Výuka hry na violu směřuje k tomu, aby se žákům dostavilo základního uměleckého vzdělání a mohli uplatnit své dovednosti v sólové, komorní či orchestrální hře.

Přípravné studium je určeno pro děti ve věku 5 - 7 let.

V základním studiu I. stupně studují děti a mládež ve věku od 7 let.

Základní studium II. stupně je určeno pro mládež ve věku od 14 let.

- začne-li žák docházku do II. stupně bez předchozího absolvování I. stupně, plní učební osnovy I. stupně.

- přihlásí-li se ke studiu žák starší, než 7 nebo 14 let, plní učební osnovy I. stupně.

Povinně volitelné předměty v rámci **kolektivní interpretace** jsou:

a) Komorní hra

b) Hra v souboru

c) Hra v orchestru nebo Orchesterální hra /ARCHI/ - viz osnovy předmětu

d) Sborový zpěv – viz osnovy předmětu

e) Základy zpracování hudby na PC – viz osnovy předmětu

f) Interpretační seminář

V závislosti na zájmu žáka a možnostech školy může žák navštěvovat předměty kolektivní interpretace i dříve, než ukazuje tabulka.

Žák může navštěvovat současně více předmětů kolektivní interpretace.

Studium pro dospělé /SPD/:

Vzdělávací obsah studia pro dospělé je stanoven na základě individuálního plánu výuky zaneseného pedagogem v třídní knize. Výuka je uskutečňována minimálně v rozsahu 1 hodiny týdně.

Učební plán:

Přípravné studium – viz Přípravné studium hudebního oboru

Základní studium I. stupně:

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na violu	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra				1*	1*	1*	1*
Hra v souboru				1	1	1	1
Hra v orchestru					3**	3**	3**
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Celkem	2	2	2	3	3/6	2/5	2/5

*) poznámka: nepovinný předmět – na návrh učitele může žák do předmětu docházet

**) poznámka: nepovinný předmět – na návrh učitele výběr hry v orchestru místo hry v souboru

Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin – I. stupeň

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na violu	1	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Komorní hra				1*	1*	1*	1*
Hra v souboru				1	1	1	1
Hra v orchestru					3**	3**	3**
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Celkem	2	2,5	2,5	3,5	2,5/5,5	2,5/5,5	2,5/5,5

*) poznámka: nepovinný předmět – na návrh učitele může žák do předmětu docházet

**) poznámka: nepovinný předmět – na návrh učitele výběr hry v orchestru místo hry v souboru

Základní studium II. stupně

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na violu	1	1	1	1
Komorní hra nebo Hra v souboru	1	1	1	1
Hra v orchestru	3*	3*	3*	3*
Celkem	2/5	2/5	2/5	2/5

*) poznámka: nepovinný předmět - na návrh učitele může student do předmětu docházet

Studium s rozšířeným počtem vyučovaných hodin - II. stupeň

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na violu	1,5	1,5	1,5	1,5
Komorní hra nebo Hra v souboru	1	1	1	1
Hra v orchestru	3*	3*	3*	3*
Celkem	2,5/5,5	2,5/5,5	2,5/5,5	2,5/5,5

*) poznámka: nepovinný předmět - na návrh učitele může student do předmětu docházet

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Hra na violu

Přípravné studium – viz Přípravné studium hudebního oboru

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák

- dovede popsat violu a zná struny na nástroji
- má správný postoj a ovládá držení smyčce
- zvládá práci pravé ruky při přechodech přes struny a dělení smyčce
- orientuje se ve violovém klíči

- hraje v základní poloze (detache, staccato, legato)

2. ročník

Žák

- pracuje na technice pravé ruky
- rozlišuje základní dynamické rozdíly – p, mf, f
- zlepšuje kvalitu tónu
- učí se opravit intonaci
- dle individuálních schopností ovládá výměnu I. a II. polohy

3. ročník

Žák

- zvládá výměnu I. - III. polohy
- pracuje s kvalitou tónu a učí se vibrato
- orientuje se v dynamickém rozlišování tónu
- zapojuje se do komorní a souborové hry
- zvládá hru některých stupnic přes dvě oktávy

4. ročník

Žák

- zlepšuje hmatovou orientaci a intonační jistotu v I. - III. poloze
- čte noty v altovém klíči a zvládá přechod do houslového klíče
- dle svých schopností využívá vibrato ke zlepšení kvality tónu
- připravuje si výměnu V. polohy
- zvládá základní smyky a jejich kombinace

5. ročník

Žák

- dbá na kvalitu tónu
- učí se další smyky
- dokáže zahrát jednoduché dvojhmaty
- hraje i v V. poloze
- cvičí stupnice a prstová cvičení
- odlišuje různorodost skladeb

6. ročník

Žák

- zvládá výměnu poloh
- učí se další kombinace smyků
- umí využívat výrazové prostředky k tvorbě tónu s dynamikou
- hraje některé stupnice přes tři oktávy
- zahraje skladbu většího rozsahu

7. ročník

Žák

- upevňuje získané dovednosti
- samostatně pracuje s kvalitou tónu
- má vlastní názor a vybírá si skladby dle hudebních období
- umí zhodnotit svůj výkon i jiných hudebníků
- studium I. stupně ukončí veřejným vystoupením

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Kolektivní interpretace

Žáci:

- učí se uplatňovat a užívat v kolektivní praxi své znalosti získané v individuální interpretaci
- zdokonalují se v souhře a intonaci s ostatními nástroji
- osvojují si základy zásady kolektivní interpretace různých hudebních stylů a žánrů
- prohlubují své zkušenosti s prací v kolektivu
- uvědomují si odpovědnost za společnou práci

Poznámky k učebním osnovám předmětů:

Komorní hra

V rámci kolektivní interpretace se žák může uplatnit v duu, triu, kvartetu, popř. kombinace s jiným hudebním nástrojem či nástroji, popř. zpěvem.

Žák

- zde získává zodpovědnost za společné dílo
- snaží se hrát synchronizovaně s ostatními členy souboru
- respektuje při hře ostatní spoluhráče, vnímá jejich party
- snaží se o společné začátky a konce frází
- vnímá společně dynamiku
- s pomocí učitele, později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

Hra v souboru

Hra v souboru se uskutečňuje v kolektivu s větším počtem žáků, kdy skupina dvou a více žáků hraje stejný hlas. Členy souboru mohou být i studenti jiných hudebních oborů.

Žák

- je schopen vnímat neverbální pokyny vyučujícího
- vnímá hru spoluhráčů a umí přizpůsobit vlastní výkon kolektivu (společné nádechy, přesné začátky a konce frází, dynamika)
- orientuje se v partituře
- s pomocí učitele později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

Hra v orchestru

Žák účinkuje v orchestru, kde získává zodpovědnost za společné dílo.

Žák

- vnímá gesta dirigenta, podle nichž se snaží hrát synchronizovaně s ostatními členy orchestru
- respektuje při hře ostatní spoluhráče a vnímá jejich party
- snaží se o společné začátky a konce frází
- vnímá společně dynamiku
- s pomocí učitele později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

Interpretační seminář

Žáci se scházejí jedenkrát týdně na semináři, kde mají prostor zahrát před spolužáky hrající na housle/violu/violoncello/kontrabas průběžně připravované stupnice s akordy, etudy nebo technická cvičení, dle uvážení učitele v předem určeném rozsahu.

- Žák může opakovaně provést stejnou stupnici, etudu nebo technické cvičení.
- Žák poslouchá výkony ostatních účastníků.
- Žák dostane prostor vznést dotaz nebo vyjádřit vlastní názor na předvedené provedení a získat zpětnou vazbu nejen od učitele, ale i od ostatních účastníků semináře.
- Seminář primárně neslouží k interpretaci přednesů nebo výrazových skladeb.
- Seminář probíhá v uzavřeném kruhu účastníků, případně jejich učitelů, bez účasti publika.

5.10 Studijní zaměření HRA NA VIOLONCELLO

Violoncello jako smyčcový nástroj je pro svůj hlubší sametový tón vyhledáván k sólové, komorní a souborové hře.

Přípravné studium je určeno pro děti ve věku 5 - 7 let.

V základním studiu I. stupně studují děti a mládež ve věku od 7 let.

Základní studium II. stupně je určeno pro mládež ve věku od 14 let.

- začne-li žák docházku do II. stupně bez předchozího absolvování I. stupně, plní učební osnovy I. stupně.

- přihlásí-li se ke studiu žák starší, než 7 nebo 14 let, plní učební osnovy I. stupně.

Povinně volitelné předměty v rámci **kolektivní interpretace** jsou:

a) Komorní hra

b) Hra v souboru

c) Hra v orchestru nebo Orchesterální hra /ARCHI/ - viz osnovy předmětu

d) Sborový zpěv – viz osnovy předmětu

e) Základy zpracování hudby na PC – viz osnovy předmětu

f) Interpretační seminář

V závislosti na zájmu žáka a možnostech školy může žák navštěvovat předměty kolektivní interpretace i dříve, než ukazuje tabulka.

Žák může navštěvovat současně více předmětů kolektivní interpretace.

Studium pro dospělé /SPD/:

Vzdělávací obsah studia pro dospělé je stanoven na základě individuálního plánu výuky zaneseného pedagogem v třídní knize. Výuka je uskutečňována minimálně v rozsahu 1 hodiny týdně.

Učební plán:

Přípravné studium – viz Přípravné studium hudebního oboru

Základní studium I. stupně

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na violoncello	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra				1*	1*	1*	1*
Hra v souboru				1	1	1	1
Hra v orchestru						3**	3**
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Celkem	2	2	2	3/4	3/4	2/5	2/5

*) poznámka: nepovinný předmět - na návrh učitele může žák do předmětu docházet

**) poznámka: nepovinný předmět - na návrh učitele výběr orchesterální hry místo povinné hry v souboru

Studium s rozšířeným počtem vyučovaných hodin - I. stupeň

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na violoncello	1	1	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Komorní hra				1*	1*	1*	1*
Hra v souboru				1	1	1	1
Hra v orchestru						3**	3**
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Celkem	2	2	2,5	3,5/4,5	3,5/4,5	2,5/5,5	2,5/5,5

*) poznámka: nepovinný předmět - na návrh učitele může žák do předmětu docházet

**) poznámka: nepovinný předmět - na návrh učitele výběr orchestrální hry místo povinné hry v souboru

Základní studium II. stupně

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na violoncello	1	1	1	1
Komorní hra nebo Hra v souboru	1	1	1	1
Hra v orchestru	3*	3*	3*	3*
Celkem	2/5	2/5	2/5	2/5

*) poznámka: nepovinný předmět - na návrh učitele může student do předmětu docházet

Studium s rozšířeným počtem vyučovaných hodin - II. stupeň

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na violoncello	1,5	1,5	1,5	1,5
Komorní hra nebo Hra v souboru	1	1	1	1
Hra v orchestru	3*	3*	3*	3*
Celkem	2,5/5,5	2,5/5,5	2,5/5,5	2,5/5,5

*) poznámka: nepovinný předmět - na návrh učitele může student do předmětu docházet

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Hra na violoncello

Přípravné studium – viz Přípravné studium hudebního oboru

Žák:

- umí správně sedět u nástroje
- zvládá správný tah dolní a horní polovinou smyčce
- zvládá hru písni pizzicato

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

1. Rozvoj technicko-výrazových prostředků

- popíše svůj nástroj
- zvládá základní návyky správného sezení u nástroje, držení těla a postavení rukou
- ovládá držení smyčce
- hraje v základní poloze (csm, dp, hp)
- ovládá hru přes struny

2. Interpretace

- umí zahrát písničky a drobné skladby v probíraných prstokladech v základní poloze pizz. i arco

3. Práce s notovým materiálem

- čte v basovém klíči
- rozezná délku not
- čte dynamiku (p, mf, f)

4. Komorní hra a hra v souboru

2. ročník

Žák:

1. Rozvoj technicko-výrazových prostředků

- hraje detache, legato
- dovede se intonačně opravit
- hraje na všech strunách a propojuje práci levé a pravé ruky
- hlídá si správné sezení u nástroje

2. Interpretace

- umí zahrát drobné skladby v detache, legatu i s přechodem přes struny

3. Práce s notovým materiálem

- přečte noty s posuvkou (#, b)
- čte noty v basovém klíči

4. Komorní hra a hra v souboru

3. ročník

Žák:

1. Rozvoj technicko-výrazových prostředků

- zvládá širokou polohu
- využívá dynamiku (cresc., decresc.)
- pracuje s kvalitou tónu
- opraví nedostatky v intonaci
- podle individuálních schopností hraje durové stupnice (1-2 oktávy)
- zapojuje se do komorní a souborové hry

2. Interpretace

- zahraje skladby v probraných výstupech s použitím rozlišení p, mf, f, cresc., decresc.

3. Práce s notovým materiálem

- dovede rozlišit $\frac{2}{4}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{4}{4}$ takt
- orientuje se v durových stupnicích

4. Komorní hra a hra v souboru

- začíná se učit souhře s jinými nástroji (spolupráce s ostatními)

4. ročník

Žák:

1. Rozvoj technicko-výrazových prostředků

- pracuje nadále s kvalitou tónu – základy vibrata
- ovládá hru ve IV. poloze
- ovládá výměnu I. + IV. polohy
- zvládá základní smyky
- orientuje se v tenorovém klíči

2. Interpretace

- zahraje skladby v široké, I. a IV. poloze a používá výměny mezi těmito polohami

3. Práce s notovým materiálem

- orientuje se v různých druzích hudebních nástrojů a hudebních seskupení

4. Komorní hra a hra v souboru

- dbá na intonaci a zásady přiřadování k ostatním nástrojům
- využívá rytmické cítění

5. ročník

Žák:

1. Rozvoj technicko-výrazových prostředků

- hraje v dalších polohách (I ½, II, III, III ½, IV ½)
- zvládá výměnu poloh
- cvičí vibrato
- zkvalitňuje intonaci ve vyšších polohách
- hraje stupnice a prstová cvičení podle individuálních schopností a vyspělosti

2. Interpretace

- zahraje skladby na úrovni 5. ročníku

3. Práce s notovým materiálem

- začíná se orientovat v hudebních skladatelích píšících pro violoncello

4. Komorní hra a hra v souboru

- snaží se zvládat principy souhry s dalšími nástroji
- využívá svých dovedností získaných v individuální výuce

6. ročník

Žák:

1. Rozvoj technicko-výrazových prostředků

- je schopen hry ohbím pravé ruky
- využívá kvalitu tónu v probíraných druzích smyku
- uplatní vibrato jako výrazový prostředek
- zapojuje se do orchestrální hry

2. Interpretace

- zahraje skladby se samostatným použitím dynamiky
- zkvalitňuje muzikální projev

3. Práce s notovým materiálem

- rozšiřuje si přehled o dějinách hudby a skladatelích formou diskuze a vhodných příkladů

4. Komorní hra, hra v souboru, orchestrální hra

- zvládá principy souhry s ostatními nástroji a samostatně se dovede opravit

7. ročník

Žák:

1. Rozvoj technicko-výrazových prostředků

- umí si naladit nástroj
- upevňuje získané dovednosti dle individuálních schopností
- orientuje se ve středních polohách a palcové poloze
- pracuje s dynamikou a barevným rozlišením kvality tónu
- ovládá hru jednoduchých dvojhmatů
- dovede zhodnotit výkon

2. Interpretace

- zahraje skladby na úrovni probraného učiva všech 7 ročníků a provede absolventské vystoupení I. stupně základního studia

3. Práce s notovým materiálem

- čte noty nejenom v basovém, ale i v houslovém a tenorovém klíči
- formou diskuze si osvojuje a opakuje probírané části dějin hudby

4. Komorní hra, hra v souboru, orchestrální hra

- ovládá principy souhry s ostatními nástroji

Základní studium II. stupně

Hra na violoncello

1. a 2. ročník

Student:

1. Rozvoj technicko-výrazových prostředků

- má zvládnuté základní technické a výrazové prostředky
- pokračuje ve zvládání středních poloh a palcové polohy
- samostatně využívá dynamiku
- samostatně pracuje s kvalitou tónu
- používá vibrato jako výrazového prostředku

2. Interpretace

- dovede zahrát skladbu v probraných výstupech na úrovni těchto ročníků

3. Práce s notovým materiálem

- osvojuje si a orientuje se ve skladatelích písňících pro violoncello

4. Komorní hra a orchestrální hra

- zapojuje se do hry v komorních seskupeních a orchestru a zvládá principy souhry s ostatními nástroji

3. a 4. ročník

Student:

1. Rozvoj technicko-výrazových prostředků

- učí se pracovat samostatně

- hraje cvičení, etudy a přednesové skladby odpovídající jeho úrovni a hráčských schopností
- hraje jednodušší melodie v palcové poloze
- poradí si s obtížnějšími smyky
- hlídá si kvalitu tónu a intonaci

2. Interpretace

- připravuje se na absolventské vystoupení II. stupně a snaží se použít všech svých získaných znalostí

3. Práce s notovým materiálem

- orientuje se a má přehled o základech dějin hudby z pozice hráče na violoncello

4. Komorní hra a orchestrální hra

- má zvládnuté základní principy potřebné ke hře v orchestru a komorním souboru

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Kolektivní interpretace

Žáci:

- učí se uplatňovat a užívat v kolektivní praxi své znalosti získané v individuální interpretaci
- zdokonalují se v souhře a intonaci s ostatními nástroji
- osvojují si základy zásady kolektivní interpretace různých hudebních stylů a žánrů
- prohlubují své zkušenosti s prací v kolektivu
- uvědomují si odpovědnost za společnou práci

Poznámky k učebním osnovám předmětů:

Komorní hra

V rámci kolektivní interpretace se žák může uplatnit v duu, triu, kvartetu, popř. kombinace s jiným hudebním nástrojem či nástroji, popř. zpěvem.

Žák

- zde získává zodpovědnost za společné dílo
- snaží se hrát synchronizovaně s ostatními členy souboru
- respektuje při hře ostatní spoluhráče, vnímá jejich party
- snaží se o společné začátky a konce frází
- vnímá společně dynamiku
- s pomocí učitele, později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

Hra v souboru

Hra v souboru se uskutečňuje v kolektivu s větším počtem žáků, kdy skupina dvou a více žáků hraje stejný hlas. Členy souboru mohou být i studenti jiných hudebních oborů.

Žák

- je schopen vnímat neverbální pokyny vyučujícího
- vnímá hru spoluhráčů a umí přizpůsobit vlastní výkon kolektivu (společné nádechy, přesné začátky a konce frází, dynamika)
- orientuje se v partituru

- s pomocí učitele později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

Hra v orchestru

Žák účinkuje v orchestru, kde získává zodpovědnost za společné dílo.

Žák

- vnímá gesta dirigenta, podle nichž se snaží hrát synchronizovaně s ostatními členy orchestru
- respektuje při hře ostatní spoluhráče a vnímá jejich party
- snaží se o společné začátky a konce frází
- vnímá společně dynamiku
- s pomocí učitele později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

Interpretační seminář

Žáci se scházejí jedenkrát týdně na semináři, kde mají prostor zahrát před spolužáky hrající na housle/violu/violoncello/kontrabas průběžně připravované stupnice s akordy, etudy nebo technická cvičení, dle uvážení učitele v předem určeném rozsahu.

- Žák může opakovaně provést stejnou stupnici, etudu nebo technické cvičení.
- Žák poslouchá výkony ostatních účastníků.
- Žák dostane prostor vznést dotaz nebo vyjádřit vlastní názor na předvedené provedení a získat zpětnou vazbu nejen od učitele, ale i od ostatních účastníků semináře.
- Seminář primárně neslouží k interpretaci přednesů nebo výrazových skladeb.
- Semináře probíhá v uzavřeném kruhu účastníků, případně jejich učitelů, bez účasti publika.

5.11 Studijní zaměření HRA NA KONTRABAS

Kontrabas pro svůj hlubší zvuk spojuje ostatní nástroje používané v souborových seskupeních. Jako smyčcový nástroj je používán i k sólové hře.

V základním studiu I. stupně studují děti a mládež ve věku od 7 let.

Základní studium II. stupně je určeno pro mládež ve věku od 14 let.

- začne-li žák docházku do II. stupně bez předchozího absolvování I. stupně, plní učební osnovy I. stupně.

- přihlásí-li se ke studiu žák starší, než 7 nebo 14 let, plní učební osnovy I. stupně.

Povinně volitelné předměty v rámci **kolektivní interpretace** jsou:

a) Komorní hra

b) Hra v souboru

c) Hra v orchestru nebo Orchestrální hra /ARCHI/ - viz osnovy předmětu

d) Sborový zpěv – viz osnovy předmětu

e) Základy zpracování hudby na PC – viz osnovy předmětu

f) Interpretační seminář

V závislosti na zájmu žáka a možnostech školy může žák navštěvovat předměty kolektivní interpretace i dříve, než ukazuje tabulka.

Žák může navštěvovat současně více předmětů kolektivní interpretace.

Studium pro dospělé /SPD/:

Vzdělávací obsah studia pro dospělé je stanoven na základě individuálního plánu výuky zaneseného pedagogem v třídní knize. Výuka je uskutečňována minimálně v rozsahu 1 hodiny týdně.

Učební plán:

Přípravné studium – viz Přípravné studium hudebního oboru

Základní studium I. stupně

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na kontrabas	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra				1*	1*	1*	1*
Hra v souboru				1	1	1	1
Hra v orchestru						3**	3**
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Celkem	2	2	2	3/4	3/4	2/5	2/5

*) poznámka: nepovinný předmět - na návrh učitele může žák do předmětu docházet

**) poznámka: nepovinný předmět - na návrh učitele výběr orchestrální hry místo povinné hry v souboru

Studium s rozšířeným počtem vyučovaných hodin - I. stupeň

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na kontrabas	1	1	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Komorní hra				1*	1*	1*	1*
Hra v souboru				1	1	1	1
Hra v orchestru						3**	3**
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Celkem	2	2	2,5	3,5/4,5	3,5/4,5	2,5/5,5	2,5/5,5

*) poznámka: nepovinný předmět - na návrh učitele může žák do předmětu docházet

**) poznámka: nepovinný předmět - na návrh učitele výběr orchestrální hry místo povinné hry v souboru

Základní studium II. stupně

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na kontrabas	1	1	1	1
Komorní hra nebo Hra v souboru	1	1	1	1
Hra v orchestru	3*	3*	3*	3*
Celkem	2/5	2/5	2/5	2/5

*) poznámka: nepovinný předmět - na návrh učitele může student do předmětu docházet

Studium s rozšířeným počtem vyučovaných hodin - II. stupeň

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na kontrabas	1,5	1,5	1,5	1,5
Komorní hra nebo Hra v souboru	1	1	1	1
Hra v orchestru	3*	3*	3*	3*
Celkem	2,5/5,5	2,5/5,5	2,5/5,5	2,5/5,5

*) poznámka: nepovinný předmět - na návrh učitele může student do předmětu docházet

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Hra na kontrabas

Přípravné studium – viz Přípravné studium hudebního oboru

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- popíše svůj nástroj
- umí popsat ladění nástroje
- ovládá správné držení nástroje
- zvládá správné držení smyčce

- zvládá hru pizz. a arco
- má správné postavení levé ruky
- seznamuje se s ½ polohou
- ovládá jednoduché prst. cvičení

2. ročník

Žák:

- rozvíjí techniku hry na nástroj
- ovládá ½ polohu
- upevňuje správné návyky při hře na nástroj

3. ročník

Žák:

- zvládá I. polohu
- zvládá výměnu ½. a I. polohy
- je schopen intonační sebekontroly
- využívá dynamiku přednesu
- začíná nacvičovat vibrato

4. ročník

Žák:

- ovládá základní nástrojovou techniku
- orientuje se ve složitějších rytmech
- zvládá další polohu – II.
- zvládá výměnu mezi polohami ½., I., II.
- zapojuje se do komorní a souborové hry

5. ročník

Žák:

- upevňuje ½., I., II., polohu a výměny mezi těmito polohami
- zvládá hru detache a legato
- umí zahrát skladbu přiměřené obtížnosti s dynamickým rozlišením

6. ročník

Žák:

- začíná nacvičovat II ½., a III. polohu
- cvičí výměny mezi ½., I., II., II ½. a III. polohou
- upevňuje správné návyky při hře

7. ročník

Žák:

- zvládá základní nástrojovou techniku
- používá dynamické rozlišení v hraných skladbách
- uplatňuje se v komorní a souborové hře

- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením

II. stupeň základního studia

Hra na kontrabas

1. a 2. ročník

Student:

- ovládá funkci pravé i levé ruky v různých druzích smyku
- ovládá hru s vibratem
- zvládá další vyšší polohy (III ½., IV., V.)
- zvládá hru flažoletů
- využívá výměny poloh
- snaží se zdokonalit v technice hry

3. a 4. ročník

Student:

- zvládá kombinaci smykových variant
- rozvíjí své dosavadní hudební schopnosti
- uplatňuje se v komorních a orchestrálních seskupeních
- dokáže ukončit studium veřejným vystoupením

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Kolektivní interpretace

Žáci:

- učí se uplatňovat a užívat v kolektivní praxi své znalosti získané v individuální interpretaci
- zdokonalují se v souhře a intonaci s ostatními nástroji
- osvojují si základy zásady kolektivní interpretace různých hudebních stylů a žánrů
- prohlubují své zkušenosti s prací v kolektivu
- uvědomují si odpovědnost za společnou práci

Poznámky k učebním osnovám předmětů:

Komorní hra

V rámci kolektivní interpretace se žák může uplatnit v duu, triu, kvartetu, popř. kombinace s jiným hudebním nástrojem či nástroji, popř. zpěvem.

Žák

- zde získává zodpovědnost za společné dílo
- snaží se hrát synchronizovaně s ostatními členy souboru
- respektuje při hře ostatní spoluhráče, vnímá jejich party
- snaží se o společné začátky a konce frází

- vnímá společně dynamiku
- s pomocí učitele, později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

Hra v souboru

Hra v souboru se uskutečňuje v kolektivu s větším počtem žáků, kdy skupina dvou a více žáků hraje stejný hlas. Členy souboru mohou být i studenti jiných hudebních oborů.

Žák

- je schopen vnímat neverbální pokyny vyučujícího
- vnímá hru spoluhráčů a umí přizpůsobit vlastní výkon kolektivu (společné nádechy, přesné začátky a konce frází, dynamika)
- orientuje se v partituře
- s pomocí učitele později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

Hra v orchestru

Žák účinkuje v orchestru, kde získává zodpovědnost za společné dílo.

Žák

- vnímá gesta dirigenta, podle nichž se snaží hrát synchronizovaně s ostatními členy orchestru
- respektuje při hře ostatní spoluhráče a vnímá jejich party
- snaží se o společné začátky a konce frází
- vnímá společně dynamiku
- s pomocí učitele později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

Interpretační seminář

Žáci se scházejí jedenkrát týdně na semináři, kde mají prostor zahrát před spolužáky hrající na housle/violu/violoncello/kontrabas průběžně připravované stupnice s akordy, etudy nebo technická cvičení, dle uvážení učitele v předem určeném rozsahu.

- Žák může opakovaně provést stejnou stupnici, etudu nebo technické cvičení.
- Žák poslouchá výkony ostatních účastníků.
- Žák dostane prostor vznést dotaz nebo vyjádřit vlastní názor na předvedené provedení a získat zpětnou vazbu nejen od učitele, ale i od ostatních účastníků semináře.
- Seminář primárně neslouží k interpretaci přednesů nebo výrazových skladeb.
- Semináře probíhá v uzavřeném kruhu účastníků, případně jejich učitelů, bez účasti publika.

5.12 Smyčcový orchestr ARCHI

Smyčcový orchestr ARCHI je složen z nejlepších žáků a absolventů školy z Kolína a okolí. Jeho repertoár je velmi široký, pravidelně koncertuje a dosáhl již několika výrazných úspěchů v tuzemských i zahraničních soutěžích. Spolupracuje s ostatními soubory školy i města /Kolínská filharmonie/.

Učební plán:

Délka studia: 4 roky základního studia I. stupně – od 4. ročníku /popř. i dříve/

4 roky základního studia II. stupně

Časová dotace: 3 hodiny týdně

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

(Žáci I. a II. stupně a studia pro dospělé /SPD/, bývalí žáci – předmět **kolektivní interpretace**)

Orchestrální hra /ARCHI/

Žák účinkuje v orchestru, kde získává zodpovědnost za společné dílo.

Žák

- dodrží zásady správného sezení při hře
- využije své poznatky a dovednosti z individuální výuky
- zahraje skladby různých stylů a žánrů přiměřené jeho věku a schopnostem
- zapojí se do spolupráce se svým spoluhráčem či pedagogem
- předvede správné porozumění pro rytmické i výrazové ztvárnění skladby
- ukáže zodpovědnost za společné dílo pravidelnou domácí přípravou
- je schopen poslouchat druhý part a odpoutat se od vlastního partu
- dodržuje formální strukturu skladby
- porovná další možnosti využití nástroje se sólovou výukou
- předvede zásady správného vystupování na jevišti
- při zkoušce dodrží potřebnou kázeň i v době, kdy sám nehraje
- s jistotou zahraje svůj part a dodrží jednotlivé nástupy
- vnímá gesta dirigenta, podle nichž se snaží hrát synchronizovaně s ostatními členy orchestru
- snaží se o společné začátky a konce frází
- vnímá společně dynamiku
- je schopen vnímat neverbální pokyny vyučujícího
- vnímá hru spoluhráčů a umí přizpůsobit vlastní výkon kolektivu
- orientuje se v partituře
- získává zodpovědnost za společné dílo
- respektuje při hře ostatní spoluhráče, vnímá jejich party
- s pomocí učitele, později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

5.13 Studijní zaměření HRA NA ZOBCOVOU FLÉTNU

Charakteristika

Zobcová flétna vznikla z jednoduchých dřevěných píšťal a v současnosti patří k velmi oblíbeným a rozšířeným hudebním nástrojům. Často se pro svoji relativně snadnou ovladatelnost používá jako nástroj přípravný před studiem na jiné dechové nástroje nebo jako samostatné studijní zaměření, při kterém se žáci učí ovládat různé typy zobcových fléten. Je vyučována také na konzervatořích a používána k interpretaci náročných koncertních skladeb. Levnější modely se vyrábějí z plastu, kvalitnější nástroje z různých druhů dřeva (javor, třešeň, hrušeň).

Z osmi druhů zobc. fléten jsou nejčastěji používány nástroje sopraninové, sopránové, altové, tenorové a basové.

Povinně volitelné předměty v rámci **kolektivní interpretace** jsou:

a) **Komorní hra**

b) **Hra v souboru**

c) **Hra v orchestru nebo Dechový orchestr - viz osnovy předmětu**

d) **Sborový zpěv – viz osnovy předmětu**

e) **Základy zpracování hudby na PC – viz osnovy předmětu**

V závislosti na zájmu žáka a možnostech školy může žák navštěvovat předměty kolektivní interpretace i dříve, než ukazuje tabulka.

Žák může navštěvovat současně více předmětů kolektivní interpretace.

Studium pro dospělé /SPD/:

Vzdělávací obsah studia pro dospělé je stanoven na základě individuálního plánu výuky zaneseného pedagogem v třídní knize. Výuka je uskutečňována minimálně v rozsahu 1 hodiny týdně.

Učební plán:

Přípravné studium – viz Přípravné studium hudebního oboru

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Kolektivní interpretace				1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3
Celkový týdenní počet hodin	2	2	2	3-5	3-5	2-4	2-4	2-4	2-4	2-4	2-4

Výuka ve hře na nástroj probíhá individuálně nebo ve skupině maximálně čtyř žáků.

Rozšířené studium v rozsahu **1,5 hodiny týdně** /namísto 1 hodiny/ je možné od 2. ročníku I. stupně základního studia. Rozšířené studium mohou absolvovat i nadaní žáci všech ročníků II. stupně základního studia.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Přípravné studium – viz Přípravné studium hudebního oboru

- zná pravidla péče o nástroj
- hraje tóny levé ruky
- správně nasazuje tóny nasazením
- snaží se o pravidelné nádechy

Základní studium I. stupně

Hra na zobcovou flétnu

1. ročník

Žák:

- zvládá základní péči o nástroj, umí ho sestavit i rozebrat, vyčistit a umí pojmenovat jednotlivé části.
- opakuje látku z přípravného ročníku (pokud ho absolvoval)
- osvojuje si správné a uvolněné držení nástroje
- je schopen tvořit kvalitní tón v rozsahu g1 – d2
- dokáže zahrát jednoduché lidové písně

Postupová zkouška

2 cvičení, nebo písničky – 1 podle možnosti z paměti

2. ročník

Žák:

- zlepšuje kvalitu ozvu naučených tónů
- procvičuje brániční dýchání a prodlužuje délku vydržovaných tónů.
- hraje tenuto a legato.
- ovládá hru v rozsahu c1 – g2 .
- osvojuje si základní schopnost souhry s učitelem (klavír, nebo zobcová flétna)
- zvládne zahrát stupnici C dur, F dur a G dur + T5

Postupová zkouška

Stupnice: 1 stupnice + T5 rozložený

Etudy: 2 cvičení

Přednes: 1 lidová píseň, nebo snadná přednesová skladbička

3. ročník

Žák:

- pracuje na zlepšování tónové kvality je schopen podat zvukově kvalitní tón
- rozlišuje běžná tempová a dynamická označení.
- ovládá hru staccato, rozšířil hru v rozsahu „c1“ - „a2“
- umí zahrát durové stupnice do 2 # a 2 b včetně tónických kvintakordů a jejich obrátů.
- učí se hře z listu
- zlepšuje hru lidových a umělých písní s rytmickým doprovodem (CD, nebo počítač)
- podle dispozic žáka začít souběžně na altový nástroj

Postupová zkouška

Stupnice: 1 stupnice + T5 s obraty po 3 a rozložený

Etudy: 2 cvičení

Přednes: 1 přednesová skladba

4. ročník

Žák:

- zlepšuje kvalitu a ozev tónu zejména v přefouknuté poloze
- rozvíjí své technické a výrazové schopnosti (souhra prstů s jazykem, dynamika)
- rozšířil hraný tónový rozsah dle individuálních možností do b2
- umí zahrát durové stupnice do 3# a 3b
- je schopen souhry s jinými, nebo stejnými nástroji v souboru
- podle možností a fyzických dispozic začíná se studiem altové flétny, pokud to není možné, pokračuje dál jen ve hře na sopránovou flétnu

Postupová zkouška

Stupnice: 1 stupnice + T5 s obraty po 3 a rozložený

Etudy: 2 cvičení

Přednes: 1 přednesová skladba

5. ročník

Žák:

- dále rozvíjí tónovou kulturu a správnou intonaci v celém zvládnutém rozsahu
- zrychluje hru ve staccatu i legatu a dbá na souhru prstů s jazykem
- zvládá lehčí melodické ozdoby (opora, příraz, nátryl)
- hraje v rozsahu c1 – c3
- hraje durové stupnice do 3# a 3b, mollové do 2# a 2b
- dokáže použít některé alternativní hmaty při hře melodických ozdob
- hodnotí svůj výkon i výkon svých spolužáků

Postupová zkouška

Stupnice: 1 stupnice (dur, nebo moll) + T5

Etudy: 2 cvičení

Přednes: 1 přednesová skladba

6. ročník

Žák:

- hraje stupnice durové do 4# a 4b + T5 a mollové 3# a 3b
- usiluje o zkvalitnění tónu zejména v přefouknuté poloze
- rozšířil hraný rozsah do d3
- učí se dokonalé rytmické přesnosti za pomoci multimediálního doprovodu (CD, počítač)
- zdokonaluje frázování
- kontroluje správnou intonaci ve vysoké poloze
- rozšiřuje hmatovou techniku s využitím vedlejších a pomocných hmatů

Postupová zkouška

Stupnice: 1 stupnice (dur, nebo moll) + T5 + D7

Etudy: 2 cvičení

Přednes: 1 přednesová skladba

7. ročník

Žák:

- neustále pracuje na zkvalitnění tónu
- zlepšuje výslovnost na T a nátiskovou stabilitu
- dokáže využít svých schopností a dovedností při hře komorní a souborové

- rozvíjí cit pro rytmus
- aktivně se zapojuje do různých souborů dle možnosti školy.
- interpretuje nejruznější přednesové skladby podle svých individuálních možností
- umí zhodnotit svoje výkony i výkony ostatních žáků
- hraje stupnice durové i mollové do 4# a 4b +T5

Žák ukončí I. stupeň **absolventským koncertem**

Žák může v případě závažných důvodů ukončit I. stupeň **závěrečnou zkouškou**.

Základní studium II. stupně

Hra na zobcovou flétnu

1. a 2. ročník

Žák:

- neustále pracuje na dechové technice
- zvládá nástroj v celém rozsahu i s pomocnými hmaty
- zlepšuje intonaci ve vysoké poloze
- procvičuje hru z listu
- začíná s hrou na altovou popřípadě tenorovou flétnu
- rozvíjí výrazové prostředky (dynamika, frázování)
- na základě získaných dovedností dokáže uplatnit všechny technické a výrazové prostředky v celém rozsahu nástroje
- hraje stupnice durové i mollové do 5# a 5b +T5 a D7 a zm7

Postupová zkouška

Stupnice: 2 stupnice (dur, nebo moll) + T5 + D7, nebo zm7

Etudy: 2 etudy

Přednes: 1 přednesová skladba

3. a 4. ročník

Žák:

- využívá plně výrazových a tempových prostředků
- hraje stupnice durové i mollové do 7# a 7b + T5 , D7 a zm7
- účastní se aktivně hry v komorních a souborových seskupení
- procvičuje a zlepšuje hru z listu
- orientuje se v různých slohových obdobích
- prohlubuje stále dechovou techniku, frázování a artikulace při hře stupnic
- podle svých schopností se může věnovat technicky náročnějším skladbám

Postupová a závěrečná zkouška

Stupnice: 2 stupnice (dur, nebo moll) + T5 + D7, nebo zm7

Etudy: 2 etudy

Přednes: 1 přednesová skladba

Žák II. stupně ukončí studium veřejným absolventským koncertem

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Kolektivní interpretace

Žáci:

- učí se uplatňovat a užívat v kolektivní praxi své znalosti získané v individuální interpretaci
- zdokonalují se v souhře a intonaci s ostatními nástroji
- osvojují si základy zásady kolektivní interpretace různých hudebních stylů a žánrů
- prohlubují své zkušenosti s prací v kolektivu
- uvědomují si odpovědnost za společnou práci

Poznámky k učebním osnovám předmětů:

Komorní hra

V rámci kolektivní interpretace se žák může uplatnit v duu, triu, kvartetu, popř. kombinace s jiným hudebním nástrojem či nástroji, popř. zpěvem.

Žák

- zde získává zodpovědnost za společné dílo
- snaží se hrát synchronizovaně s ostatními členy souboru
- respektuje při hře ostatní spoluhráče, vnímá jejich party
- snaží se o společné začátky a konce frází
- vnímá společně dynamiku
- s pomocí učitele, později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

Hra v souboru

Hra v souboru se uskutečňuje v kolektivu s větším počtem žáků, kdy skupina dvou a více žáků hraje stejný hlas. Členy souboru mohou být i studenti jiných hudebních oborů.

Žák

- je schopen vnímat neverbální pokyny vyučujícího
- vnímá hru spoluhráčů a umí přizpůsobit vlastní výkon kolektivu (společné nádechy, přesné začátky a konce frází, dynamika)
- orientuje se v partituře
- s pomocí učitele později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

Hra v orchestru

Žák účinkuje v orchestru, kde získává zodpovědnost za společné dílo.

Žák

- vnímá gesta dirigenta, podle nichž se snaží hrát synchronizovaně s ostatními členy orchestru
- respektuje při hře ostatní spoluhráče a vnímá jejich party
- snaží se o společné začátky a konce frází
- vnímá společně dynamiku
- s pomocí učitele později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

5.14 Studijní zaměření HRA NA PŘÍČNOU FLÉTNU

Charakteristika příčné flétny

Příčná flétna patří mezi dřevěné dechové nástroje. Její vývoj sahá od primitivních pravěkých píšťal po dnešní flétnu Böhmovyho systému. K výrobě se používá většinou různých slitin kovů, kvalitnější nástroje jsou vyráběny ze stříbra a zlata. V menší míře se k výrobě používají vzácné druhy dřeva.

Široké uplatnění v hudbě všech hudebních slohů a seskupení má flétna díky nezaměnitelné barvě tónu a relativně snadné ovladatelnosti, která umožňuje hraní technicky náročných skladeb.

Povinně volitelné předměty v rámci **kolektivní interpretace** jsou:

a) **Komorní hra**

b) **Hra v souboru**

c) **Hra v orchestru nebo Dechový orchestr - viz osnovy předmětu**

d) **Sborový zpěv – viz osnovy předmětu**

e) **Základy zpracování hudby na PC – viz osnovy předmětu**

V závislosti na zájmu žáka a možnostech školy může žák navštěvovat předměty kolektivní interpretace i dříve, než ukazuje tabulka.

Žák může navštěvovat současně více předmětů kolektivní interpretace.

Studium pro dospělé /SPD/:

Vzdělávací obsah studia pro dospělé je stanoven na základě individuálního plánu výuky zaneseného pedagogem v třídní knize. Výuka je uskutečňována minimálně v rozsahu 1 hodiny týdně.

Učební plán:

Přípravné studium – viz Přípravné studium hudebního oboru

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na příčnou flétnu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Kolektivní interpretace				1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3
Celkový týdenní počet hodin	2	2	2	3-5	3-5	2-4	2-4	2-4	2-4	2-4	2-4

Rozšířené studium v rozsahu **1,5 hodiny týdně** /namísto 1 hodiny/ je možné od 2. ročníku I. stupně základního studia. Rozšířené studium mohou absolvovat i nadaní žáci všech ročníků II. stupně základního studia.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Přípravné studium – viz Přípravné studium hudebního oboru

Základní studium I. stupně

Hra na příčnou flétnu

1. ročník

Žák

- je seznámen se stavbou nástroje a péčí o něj
- učí se správnému postoji a držení nástroje
- používá bránicové dýchání
- učí se vzniku třetího tónu
- učí se rytmu a intonaci
- snaží se o znělý a vyrovnaný tón

Zkouška: 2 – 3 cvičení dle možnosti žáka

2. ročník

Žák

- zdokonaluje stabilitu držení nástroje
- zvyšuje kapacitu nádechu
- používá tenuto, legato i staccato
- učí se rytmu a intonaci
- zahraje jednoduchou stupnici dur
- podle možnosti používá při nácviku metronom
- zdokonaluje nasazení a kvalitu tónu

Zkouška: stupnice dur + T⁵, dvě cvičení z probírané látky, jednoduchá přednesová skladba

3. ročník

Žák

- využívá dovedností získaných v předchozích ročnících
- nadále pracuje na kultivovanosti tónu a nasazení
- zdokonaluje techniku
- dbá na správné frázování, vnímá charakter skladby
- je schopen orientace v notovém zápisu
- přiměřeně používá dynamiku
- učí se rytmu a intonaci
- seznamuje se s jednoduchými melodickými ozdobami
- je schopen zahrát na jeden dech jednoduchou frázi
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu
- připravuje se na komorní hru a hru v souboru

Zkouška: 1 dur stupnice do 4[#] nebo 4^b, T⁵ + obraty, 2 etudy a přednesová skladba

4. ročník

Žák

- má osvojené držení nástroje a postoj
- ovládá techniku bránicového dýchání
- uplatňuje dynamická a tempová označení
- zrychluje techniku, zlepšuje koordinaci prstové techniky a jazyka
- seznamuje se s laděním nástroje a doladováním tónů
- seznamuje se s vibratem
- učí se rytmu a intonaci
- hraje stupnice moll i dur

- učí se hře z listu
- své dovednosti uplatňuje v komorní nebo souborové hře
- učí se samostatnosti a schopnosti posouzení svého výkonu

Zkouška: 2 stupnice dur nebo moll z paměti + akordy s obraty, 2 etudy, jedna přednesová skladba

5. ročník

Žák

- nadále zlepšuje prstovou techniku a koordinaci s jazykem, začleňuje dvojité staccato
- zvyšuje kapacitu a rychlost nádechu, je schopen samostatného přístupu k práci s dechem
- učí se rytmu a intonaci
- zdokonaluje intonační schopnosti ve vztahu k dynamice
- hraje stupnice dur i moll ve větším rozsahu a tempu
- učí se rytmu a intonaci
- je veden ke kritickému posouzení výkonu svého i ostatních
- uplatňuje získané dovednosti v souhře s jinými nástroji

Zkouška: 2 stupnice dur nebo moll z paměti + akordy s obraty, 2 etudy, jedna přednesová skladba

6. ročník

Žák

- zdokonaluje získané dovednosti
- seznamuje se s trojitým staccatem
- dbá na barevný a kultivovaný tón
- umí vytvořit a používá melodické ozdoby
- přiměřeně ovládá hru z listu a orientuje se v notovém zápisu
- je veden k samostatnému přístupu k interpretaci skladeb
- zajímá se o kulturní dění v okolí

Zkouška: 2 stupnice dur nebo moll z paměti + akordy s obraty, 2 etudy, jedna přednesová skladba

7. ročník

Žák

- disponuje znělým a kultivovaným tónem
- chromaticky i nátiskově ovládá rozsah nástroje c1 – c4
- orientuje se v interpretaci skladeb různých slohových období
- samostatně se orientuje v notovém zápisu
- učí se transpozici o oktávu výš, seznamuje se s transpozicí melodie do jiné tóniny
- je schopen samostatného přístupu k nastudování skladeb
- důsledně interpretuje agogiku, dynamická a tempová označení v celém rozsahu nástroje
- umí si samostatně naladit nástroj a intonačně se přiladovat
- zajímá se o kulturní dění regionu a podle možnosti se do něj začleňuje

Zkouška: absolventský koncert

Mimořádně lze ukončit studium 7. ročníku I. stupně závěrečnou zkouškou (2 stupnice dur nebo moll z paměti + akordy s obraty, 2 etudy, jedna přednesová skladba).

Základní studium II. stupeň

Hra na příčnou flétnu

1. až 4. ročník

Žák

- rozvíjí kulturu tónu
- ovládá všechny druhy artikulace
- nadále dbá na dolad'ování nástroje
- zvyšuje technické dovednosti
- hraje všechny druhy melodických ozdob
- zdokonaluje se ve hře z listu
- je schopen samostatně nastudovat skladbu a řešit problematiku spojenou s hrou na příčnou flétnu napříč hudebními slohy
- orientuje se v interpretaci skladeb různých slohových období
- je schopen samostatného názoru na dílo a interpretaci
- působí dle možností v souborech školy i mimo ni a zapojuje se do tvůrčího procesu

Zkouška v 1. - 3. ročníku: 2 stupnice s akordy a jejich obraty, 2 etudy rozdílného charakteru, přednesová skladba pokud možno s klavírem

Zkouška ve 4. ročníku: samostatný absolventský koncert

Mimořádně lze ukončit studium 4. ročníku II. stupně závěrečnou zkouškou.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Kolektivní interpretace

Žáci:

- učí se uplatňovat a užívat v kolektivní praxi své znalosti získané v individuální interpretaci
- zdokonalují se v souhře a intonaci s ostatními nástroji
- osvojují si základy zásady kolektivní interpretace různých hudebních stylů a žánrů
- prohlubují své zkušenosti s prací v kolektivu
- uvědomují si odpovědnost za společnou práci

Poznámky k učebním osnovám předmětů:

Komorní hra

V rámci kolektivní interpretace se žák může uplatnit v duu, triu, kvartetu, popř. kombinace s jiným hudebním nástrojem či nástroji, popř. zpěvem.

Žák

- zde získává zodpovědnost za společné dílo
- snaží se hrát synchronizovaně s ostatními členy souboru
- respektuje při hře ostatní spoluhráče, vnímá jejich party
- snaží se o společné začátky a konce frází
- vnímá společně dynamiku

- s pomocí učitele, později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

Hra v souboru

Hra v souboru se uskutečňuje v kolektivu s větším počtem žáků, kdy skupina dvou a více žáků hraje stejný hlas. Členy souboru mohou být i studenti jiných hudebních oborů.

Žák

- je schopen vnímat neverbální pokyny vyučujícího
- vnímá hru spoluhráčů a umí přizpůsobit vlastní výkon kolektivu (společné nádechy, přesné začátky a konce frází, dynamika)
- orientuje se v partituře
- s pomocí učitele později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

Hra v orchestru

Žák účinkuje v orchestru, kde získává zodpovědnost za společné dílo.

Žák

- vnímá gesta dirigenta, podle nichž se snaží hrát synchronizovaně s ostatními členy orchestru
- respektuje při hře ostatní spoluhráče a vnímá jejich party
- snaží se o společné začátky a konce frází
- vnímá společně dynamiku
- s pomocí učitele později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

5.15 Studijní zaměření HRA NA HOBOJ

Charakteristika

Hoboj (z francouzského *hautbois* – "vysoké dřevo") je dvou plátkový dechový nástroj laděný in C. Má široké uplatnění v klasické hudbě – je součástí symfonických i komorních orchestrů a mnoha dechových komorních souborů.

Povinně volitelné předměty v rámci **kolektivní interpretace** jsou:

a) Komorní hra

b) Hra v souboru

c) Hra v orchestru nebo Dechový orchestr - viz osnovy předmětu

d) Sborový zpěv – viz osnovy předmětu

e) Základy zpracování hudby na PC – viz osnovy předmětu

V závislosti na zájmu žáka a možnostech školy může žák navštěvovat předměty kolektivní interpretace i dříve, než ukazuje tabulka.

Žák může navštěvovat současně více předmětů kolektivní interpretace.

Studium pro dospělé /SPD/:

Vzdělávací obsah studia pro dospělé je stanoven na základě individuálního plánu výuky zaneseného pedagogem v třídní knize. Výuka je uskutečňována minimálně v rozsahu 1 hodiny týdně.

Učební plán:

Přípravné studium – viz Přípravné studium hudebního oboru

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na hoboj	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Kolektivní interpretace				1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3
Celkový týdenní počet hodin	2	2	2	3-5	3-5	2-4	2-4	2-4	2-4	2-4	2-4

Rozšířené studium v rozsahu **1,5 hodiny týdně** /namísto 1 hodiny/ je možné od 2. ročníku I. stupně základního studia. Rozšířené studium mohou absolvovat i nadaní žáci všech ročníků II. stupně základního studia.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Přípravné studium – viz Přípravné studium hudebního oboru

Základní studium I. stupně

Hra na hoboj

1. ročník

Žák:

- zvládá základní péči o nástroj, umí ho sestavit i rozebrat, vyčistit a umí pojmenovat jednotlivé části.
- osvojuje si základní práci se strojcem, umí ho správně nasadit a po hraní uložit do pouzdra.
- chápe základní rytmické a výškové hodnoty not a umí je prakticky uplatnit při hře.
- ovládá správné držení nástroje i vzpřímený postoj při hře. Osvojuje si techniku správného tzv. bráničního dýchání, nátiskovou techniku a ovládá způsob správného tvoření tonu a nasazení na „tá“.
- umí vytvořit dostatečně kvalitní tón a ovládá hru tenuto i legato v rozsahu f1 – c2.
- dokáže zahrát jednoduché lidové písně dle svých fyzických možností a schopností.

Postupová zkouška

2 cvičení, nebo písničky – 1 podle možnosti z paměti

2. ročník

Žák:

- zlepšuje kvalitu ozvu naučených tónů
- procvičuje brániční dýchání a prodlužuje délku vydržovaných tónů.
- hraje tenuto legato i staccato.
- ovládá hru v rozsahu e1 – e2 .
- osvojuje si základní schopnost souhry s učitelem (klavír, nebo hoboj)
- umí zahrát jednoduchou písničku s doprovodem klavíru.
- zvládne zahrát stupnici C, F dur + T5

Postupová zkouška

Stupnice: 1 stupnice + T5 rozložený

Etudy: 2 cvičení

Přednes: 1 snadná přednesová skladbička (nebo lidová píseň)

3. ročník

Žák:

- pracuje na zlepšování tónové kvality je schopen podat zvukově kvalitní tón
- umí zahrát tóny d1 – f2 (podle svých fyzických možností)
- hraje v základních dynamických odstínech
- umí zahrát durové stupnice do 1 # a 1 b včetně tónických kvintakordů a jejich obrátů.
- učí se hře z listu
- zlepšuje hru lidových a umělých písní s rytmickým doprovodem - klavír

Postupová zkouška

Stupnice: 1 stupnice + T5 s obraty po 3 a rozložený

Etudy: 2 cvičení

Přednes: 1 přednesová skladba

4. ročník

Žák:

- zlepšuje kvalitu a ozev tónu.
- rozvíjí své technické a výrazové schopnosti (souhra prstů s jazykem, dynamika)
- rozšířil hraný tónový rozsah dle individuálních možností od velkého c1 – a2

- zahraje durové stupnice do 2# a 2b
- je schopen souhry s jinými, nebo stejnými nástroji v souboru

Postupová zkouška

Stupnice: 1 stupnice + T5 s obraty po 3 a rozložený

Etudy: 2 cvičení

Přednes: 1 přednesová skladba

5. ročník

Žák:

- dále rozvíjí tónovou kulturu a správnou intonaci v celém zvládnutém rozsahu
- zrychluje hru ve staccatu i legatu a dbá na souhru prstů s jazykem
- zvládá lehčí melodické ozdoby (opora, příraz, nátryl)
- hraje v rozsahu b – c3.
- hraje durové stupnice do 3# a 3b , mollové do 1# a 1b
- hodnotí svůj výkon i výkon svých spolužáků

Postupová zkouška

Stupnice: 1 stupnice (dur, nebo moll) + T5(obraty po 3, nebo 4)

Etudy: 2 cvičení

Přednes: 1 přednesová skladba

6. ročník

Žák:

- hraje stupnice durové do 4# a 4b + T5 a D7, mollové do 2# a 2b
- stále usiluje o zkvalitnění tónu.
- učí se dokonalé rytmické přesnosti za pomoci metronomu.
- zdokonaluje frázování
- kontroluje správnou intonaci ve vysoké poloze
- rozšiřuje hmatovou techniku s využitím vedlejších a pomocných hmatů

Postupová zkouška

Stupnice: 1 stupnice (dur, nebo moll) + T5 + D7

Etudy: 2 cvičení

Přednes: 1 přednesová skladba

7. ročník

Žák:

- neustále pracuje na zkvalitnění tónu a jeho nasazení.
- zlepšuje výslovnost na T a nátiskovou stabilitu
- pracuje na rozšiřování rozsahu b – e3
- rozvíjí cit pro rytmus
- aktivně se zapojuje do různých souborů dle možnosti školy.
- interpretuje nejruznější přednesové skladby podle svých individuálních možností
- umí zhodnotit svoje výkony i výkony ostatních žáků
- hraje stupnice durové do 4# a 4b +T5 a D7 a mollové do 3# a 3b + T5 a zm7

Žák ukončí I. stupeň **absolventským koncertem**

Žák může v případě závažných důvodů ukončit I. stupeň **závěrečnou zkouškou**.

Základní studium II. stupně

Hra na hoboj

1. ročník

Žák:

- neustále pracuje na dechové technice
- zvládá nástroj v celém rozsahu i s pomocnými hmaty, včetně palcové techniky.
- zlepšuje intonaci ve vysoké poloze
- procvičuje hru z listu
- transponuje v rozsahu oktávy (nahoru, nebo dolů)
- hraje stupnice durové do 5# a 5b + T5 a D7 a mollové do 4# a 4b + T5 a zm7

Postupová zkouška

Stupnice: 1 stupnice (dur, nebo moll) + T5 + D7, nebo zm7

Etudy: 2 etudy

Přednes: 1 přednesová skladba

2. ročník

Žák:

- podle svých možností a schopností hraje v rozsahu b – f3
- neustále procvičuje a zlepšuje hru z listu
- rozvíjí výrazové prostředky (dynamika, frázování)
- věnuje se studiu orchestrálních a komorních partů
- používá základní i vedlejší hmaty, procvičuje palcovou techniku.

Postupová zkouška

Stupnice: 1 stupnice (dur, nebo moll) + T5 + D7, nebo zm7

Etudy: 2 etudy

Přednes: 1 přednesová skladba

3. ročník

Žák:

- neustále pracuje na dechové technice
- zvládá nástroj v celém rozsahu i s pomocnými hmaty
- zlepšuje intonaci ve vysoké poloze
- procvičuje hru z listu
- rozvíjí výrazové prostředky (dynamika, frázování)
- věnuje se studiu orchestrálních a komorních partů
- hraje stupnice dur a moll do 5# a 5b + T5 (obraty po 4)

Postupová zkouška

Stupnice: 1 stupnice (dur, nebo moll) + T5 + D7, nebo zm7

Etudy: 2 etudy

Přednes: 1 přednesová skladba

4. ročník

Žák:

- prohlubuje dechovou techniku
- hraje stupnice durové i mollové do 5# a 5b
- rozvíjí zejména malíčkovou techniku a ozev tónů v nejvyšší poloze

- účastní se aktivně hry v komorních a souborových seskupení
- procvičuje a zlepšuje hru z listu
- využívá všechny doposud získané znalosti k vyrovnanému projevu hraných skladeb
- dokáže se orientovat ve skladbách různých slohových období

Žák II. stupně ukončí studium veřejným absolventským koncertem.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Kolektivní interpretace

Žáci:

- učí se uplatňovat a užívat v kolektivní praxi své znalosti získané v individuální interpretaci
- zdokonalují se v souhře a intonaci s ostatními nástroji
- osvojují si základy zásady kolektivní interpretace různých hudebních stylů a žánrů
- prohlubují své zkušenosti s prací v kolektivu
- uvědomují si odpovědnost za společnou práci

Poznámky k učebním osnovám předmětů:

Komorní hra

V rámci kolektivní interpretace se žák může uplatnit v duu, triu, kvartetu, popř. kombinace s jiným hudebním nástrojem či nástroji, popř. zpěvem.

Žák

- zde získává zodpovědnost za společné dílo
- snaží se hrát synchronizovaně s ostatními členy souboru
- respektuje při hře ostatní spoluhráče, vnímá jejich party
- snaží se o společné začátky a konce frází
- vnímá společně dynamiku
- s pomocí učitele, později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

Hra v souboru

Hra v souboru se uskutečňuje v kolektivu s větším počtem žáků, kdy skupina dvou a více žáků hraje stejný hlas. Členy souboru mohou být i studenti jiných hudebních oborů.

Žák

- je schopen vnímat neverbální pokyny vyučujícího
- vnímá hru spoluhráčů a umí přizpůsobit vlastní výkon kolektivu (společné nádechy, přesné začátky a konce frází, dynamika)
- orientuje se v partituře
- s pomocí učitele později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

Hra v orchestru

Žák účinkuje v orchestru, kde získává zodpovědnost za společné dílo.

Žák

- vnímá gesta dirigenta, podle nichž se snaží hrát synchronizovaně s ostatními členy orchestru

- respektuje při hře ostatní spoluhráče a vnímá jejich party
- snaží se o společné začátky a konce frází
- vnímá společně dynamiku
- s pomocí učitele později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

5.16 Studijní zaměření HRA NA FAGOT

Charakteristika

Fagot je dechový dřevěný hudební nástroj se strojkem z dvojitého třtinového plátku. Vznikl v Itálii v 16. století, jeho název pochází z italského fagotto – svazek, otep Fagot má důležitou úlohu v mnoha dechových komorních dílech, kde je nejčastěji nejhlubším nástrojem. Objevuje se též ve smíšených souborech (dechové a smyčcové nástroje. V renesanci a baroku hrál fagot takřka výhradně generálbas, spolu s violoncellem, kontrabasem a cembalem. Od klasicismu již měl fagot daleko více melodických funkcí spolu a skladatelé začali využívat jeho zvukomalebných vlastností k vykreslení různých nálad. V klasickém komorním orchestru jsou přítomny dva fagoty, v symfonickém ještě jeden kontrafagot.

Povinně volitelné předměty v rámci **kolektivní interpretace** jsou:

a) Komorní hra

b) Hra v souboru

c) Hra v orchestru nebo Dechový orchestr - viz osnovy předmětu

d) Sborový zpěv – viz osnovy předmětu

e) Základy zpracování hudby na PC – viz osnovy předmětu

V závislosti na zájmu žáka a možnostech školy může žák navštěvovat předměty kolektivní interpretace i dříve, než ukazuje tabulka.

Žák může navštěvovat současně více předmětů kolektivní interpretace.

Studium pro dospělé /SPD/:

Vzdělávací obsah studia pro dospělé je stanoven na základě individuálního plánu výuky zaneseného pedagogem v třídní knize. Výuka je uskutečňována minimálně v rozsahu 1 hodiny týdně.

Učební plán:

Přípravné studium – viz Přípravné studium hudebního oboru

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na fagot	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Kolektivní interpretace				1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3
Celkový týdenní počet hodin	2	2	2	3-5	3-5	2-4	2-4	2-4	2-4	2-4	2-4

Rozšířené studium v rozsahu **1,5 hodiny týdně** /namísto 1 hodiny/ je možné od 2. ročníku I. stupně základního studia. Rozšířené studium mohou absolvovat i nadaní žáci všech ročníků II. stupně základního studia.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Přípravné studium – viz Přípravné studium hudebního oboru

Základní studium I. stupně

Hra na fagot

1. ročník

Žák:

- zvládá základní péči o nástroj, umí ho sestavit i rozebrat, vyčistit a umí pojmenovat jednotlivé části.
- osvojuje si základní práci se strojkem, umí ho správně nasadit a po hraní uložit do pouzdra.
- chápe základní rytmické a výškové hodnoty not a umí je prakticky uplatnit při hře.
- ovládá správné držení nástroje i vzpřímený postoj při hře. Osvojuje si techniku správného tzv. bráničního dýchání, nátiskovou techniku a ovládá způsob správného tvoření tonu a nasazení na „tá“.
- umí vytvořit dostatečně kvalitní tón a ovládá hru tenuto i legato v rozsahu G – g.
- dokáže zahrát jednoduché lidové písně dle svých fyzických možností a schopností.

Postupová zkouška

2 cvičení, nebo písničky – 1 podle možnosti z paměti

2. ročník

Žák:

- zlepšuje kvalitu ozvu naučených tónů
- procvičuje brániční dýchání a prodlužuje délku vydržovaných tónů.
- hraje tenuto legato i staccato.
- ovládá hru v rozsahu F – g.
- stále zlepšuje správné nasazení na „tá“.
- osvojuje si základní schopnost souhry s učitelem (klavír, nebo fagot)
- umí zahrát jednoduchou písničku s doprovodem klavíru.
- zvládne zahrát stupnici C, F dur + T5

Postupová zkouška

Stupnice: 1 stupnice + T5 rozložený

Etudy: 2 cvičení

Přednes: 1 snadná přednesová skladbička (nebo lidová píseň)

3. ročník

Žák:

- pracuje na zlepšování tónové kvality je schopen podat zvukově kvalitní tón
- umí zahrát tóny F - f1 (podle svých fyzických možností)
- hraje v základních dynamických odstínech
- umí zahrát durové stupnice do 1 # a 1 b včetně tónických kvintakordů a jejich obrátů.
- učí se hře z listu
- zlepšuje hru lidových a umělých písní s rytmickým doprovodem - klavír

Postupová zkouška

Stupnice: 1 stupnice + T5 s obraty po 3 a rozložený

Etudy: 2 cvičení

Přednes: 1 přednesová skladba

4. ročník

Žák:

- zlepšuje kvalitu a ozev tónu.
- rozvíjí své technické a výrazové schopnosti (souhra prstů s jazykem, dynamika)
- rozšířil hraný tónový rozsah dle individuálních možností od velkého C - a1
- umí zahrát durové stupnice do 2# a 2b
- je schopen souhry s jinými, nebo stejnými nástroji v souboru

Postupová zkouška

Stupnice: 1 stupnice + T5 s obraty po 3 a rozložený

Etudy: 2 cvičení

Přednes: 1 přednesová skladba

5. ročník

Žák:

- dále rozvíjí tónovou kulturu a správnou intonaci v celém zvládnutém rozsahu
- zrychluje hru ve staccatu i legatu a dbá na souhru prstů s jazykem
- zvládá lehčí melodické ozdoby (opora, příraz, nátryl)
- hraje v rozsahu C – h1
- hraje durové stupnice do 3# a 3b, mollové do 1# a 1b
- hodnotí svůj výkon i výkon svých spolužáků

Postupová zkouška

Stupnice: 1 stupnice (dur, nebo moll) + T5 (obraty po 3, nebo 4)

Etudy: 2 cvičení

Přednes: 1 přednesová skladba

6. ročník

Žák:

- hraje stupnice durové do 4# a 4b + T5 a D7, mollové do 2# a 2b
- stále usiluje o zkvalitnění tónu.
- učí se dokonalé rytmické přesnosti za pomoci metronomu.
- zdokonaluje frázování
- kontroluje správnou intonaci ve vysoké poloze
- rozšiřuje hmatovou techniku s využitím vedlejších a pomocných hmatů

Postupová zkouška

Stupnice: 1 stupnice (dur, nebo moll) + T5 + D7

Etudy: 2 cvičení

Přednes: 1 přednesová skladba

7. ročník

Žák:

- neustále pracuje na zkvalitnění tónu a jeho nasazení.
- zlepšuje výslovnost na T a nátiskovou stabilitu
- pracuje na rozšiřování rozsahu B – c2
- rozvíjí cit pro rytmus
- aktivně se zapojuje do různých souborů dle možnosti školy.
- interpretuje nejrozdílnější přednesové skladby podle svých individuálních možností
- umí zhodnotit svoje výkony i výkony ostatních žáků
- hraje stupnice durové do 4# a 4b + T5 a D7 a mollové do 3# a 3b + T5 a zm7

Žák ukončí I. stupeň **absolventským koncertem**

Žák může v případě závažných důvodů ukončit I. stupeň **závěrečnou zkouškou**.

Základní studium II. stupně

Hra na fagot

1. ročník

Žák:

- neustále pracuje na dechové technice
- zvládá nástroj v celém rozsahu i s pomocnými hmaty, včetně palcové techniky.
- zlepšuje intonaci ve vysoké poloze
- procvičuje hru z listu
- transponuje v rozsahu oktávy (nahoru, nebo dolů)
- hraje stupnice durové do 5# a 5b + T5 a D7 a mollové do 4# a 4b + T5 a zm7

Postupová zkouška

Stupnice: 1 stupnice (dur, nebo moll) + T5 + D7, nebo zm7

Etudy: 2 etudy

Přednes: 1 přednesová skladba

2. ročník

Žák:

- podle svých možností a schopností hraje v rozsahu B – c2
- neustále procvičuje a zlepšuje hru z listu
- rozvíjí výrazové prostředky (dynamika, frázování)
- věnuje se studiu orchestrálních a komorních partů
- používá základní i vedlejší hmaty, procvičuje palcovou techniku.

Postupová zkouška

Stupnice: 1 stupnice (dur, nebo moll) + T5 + D7, nebo zm7

Etudy: 2 etudy

Přednes: 1 přednesová skladba

3. ročník

Žák:

- neustále pracuje na dechové technice
- zvládá nástroj v celém rozsahu i s pomocnými hmaty
- zlepšuje intonaci ve vysoké poloze
- procvičuje hru z listu
- rozvíjí výrazové prostředky (dynamika, frázování)
- věnuje se studiu orchestrálních a komorních partů
- hraje stupnice dur a moll do 5# a 5b + T5 (obraty po 4)

Postupová zkouška

Stupnice: 1 stupnice (dur, nebo moll) + T5 + D7, nebo zm7

Etudy: 2 etudy

Přednes: 1 přednesová skladba

4. ročník

Žák:

- prohlubuje dechovou techniku

- hraje stupnice durové i mollové do 5# a 5b
- rozvíjí zejména malíčkovou techniku a ozev tónů v nejvyšší poloze
- účastní se aktivně hry v komorních a souborových seskupení
- procvičuje a zlepšuje hru z listu
- využívá všechny doposud získané znalosti k vyrovnanému projevu hraných skladeb
- dokáže se orientovat ve skladbách různých slohových období

Žák II. stupně ukončí studium veřejným absolventským koncertem.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Kolektivní interpretace

Žáci:

- učí se uplatňovat a užívat v kolektivní praxi své znalosti získané v individuální interpretaci
- zdokonalují se v souhře a intonaci s ostatními nástroji
- osvojují si základy zásady kolektivní interpretace různých hudebních stylů a žánrů
- prohlubují své zkušenosti s prací v kolektivu
- uvědomují si odpovědnost za společnou práci

Poznámky k učebním osnovám předmětů:

Komorní hra

V rámci kolektivní interpretace se žák může uplatnit v duu, triu, kvartetu, popř. kombinace s jiným hudebním nástrojem či nástroji, popř. zpěvem.

Žák

- zde získává zodpovědnost za společné dílo
- snaží se hrát synchronizovaně s ostatními členy souboru
- respektuje při hře ostatní spoluhráče, vnímá jejich party
- snaží se o společné začátky a konce frází
- vnímá společně dynamiku
- s pomocí učitele, později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

Hra v souboru

Hra v souboru se uskutečňuje v kolektivu s větším počtem žáků, kdy skupina dvou a více žáků hraje stejný hlas. Členy souboru mohou být i studenti jiných hudebních oborů.

Žák

- je schopen vnímat neverbální pokyny vyučujícího
- vnímá hru spoluhráčů a umí přizpůsobit vlastní výkon kolektivu (společné nádechy, přesné začátky a konce frází, dynamika)
- orientuje se v partituře
- s pomocí učitele později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

Hra v orchestru

Žák účinkuje v orchestru, kde získává zodpovědnost za společné dílo.

Žák

- vnímá gesta dirigenta, podle nichž se snaží hrát synchronizovaně s ostatními členy orchestru
- respektuje při hře ostatní spoluhráče a vnímá jejich party
- snaží se o společné začátky a konce frází
- vnímá společně dynamiku
- s pomocí učitele později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

5.17 Studijní zaměření HRA NA KLARINET

Charakteristika

Klarinet patří do skupiny dřevěných jednoplátkových dechových nástrojů. Je to universální nástroj, který může být použit jak v hudbě klasické, tak i jazzové a to jako sólový nástroj, nebo orchestrální. Dnes se používá převážně ladění B, A, Es a Basový klarinet.

Povinně volitelné předměty v rámci **kolektivní interpretace** jsou:

a) Komorní hra

b) Hra v souboru

c) Hra v orchestru nebo Dechový orchestr - viz osnovy předmětu

d) Sborový zpěv – viz osnovy předmětu

e) Základy zpracování hudby na PC – viz osnovy předmětu

V závislosti na zájmu žáka a možnostech školy může žák navštěvovat předměty kolektivní interpretace i dříve, než ukazuje tabulka.

Žák může navštěvovat současně více předmětů kolektivní interpretace.

Studium pro dospělé /SPD/:

Vzdělávací obsah studia pro dospělé je stanoven na základě individuálního plánu výuky zaneseného pedagogem v třídní knize. Výuka je uskutečňována minimálně v rozsahu 1 hodiny týdně.

Učební plán:

Přípravné studium – viz Přípravné studium hudebního oboru

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na klarinet	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Kolektivní interpretace				1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3
Celkový týdenní počet hodin	2	2	2	3-5	3-5	2-4	2-4	2-4	2-4	2-4	2-4

Rozšířené studium v rozsahu **1,5 hodiny týdně** /namísto 1 hodiny/ je možné od 2. ročníku I. stupně základního studia. Rozšířené studium mohou absolvovat i nadaní žáci všech ročníků II. stupně základního studia.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Přípravné studium – viz Přípravné studium hudebního oboru

Základní studium I. stupně

Hra na klarinet

1. ročník

Žák:

- zvládá základní péči o nástroj, umí ho sestavit i rozebrat, vyčistit a umí pojmenovat jednotlivé části.
- osvojuje si základní práci s plátkem, umí ho správně nasadit a po hraní uložit do pouzdra.
- chápe základní rytmické a výškové hodnoty not a umí je prakticky uplatnit při hře.
- ovládá správné držení nástroje i vzpřímený postoj při hře. Osvojuje si techniku správného tzv. bráničního dýchání, nátiskovou techniku a ovládá způsob správného tvoření tonu a nasazení na „tá“.
- umí vytvořit dostatečně kvalitní tón a ovládá hru tenuto i legato v rozsahu g – g1.
- dokáže zahrát jednoduché lidové písně dle svých fyzických možností a schopností.

Postupová zkouška

2 cvičení, nebo písničky – 1 podle možnosti z paměti

2. ročník

Žák:

- zlepšuje kvalitu ozevu naučených tónů
- procvičuje brániční dýchání a prodlužuje délku vydržovaných tónů.
- hraje tenuto legato i staccato.
- ovládá hru v rozsahu f – a1.
- stále zlepšuje správné nasazení na „tá“.
- osvojuje si základní schopnost souhry s učitelem (klavír, nebo klarinet)
- umí zahrát jednoduchou písničku s multimediálním doprovodem.(CD audio)
- zvládne zahrát stupnici F dur a G dur + T5

Postupová zkouška

Stupnice: 1 stupnice + T5 rozložený

Etudy: 2 cvičení

Přednes: 1 snadná přednesová skladbička

3. ročník

Žák:

- pracuje na zlepšování tónové kvality je schopen podat zvukově kvalitní tón
- osvojuje si přechod hry ze šalmajového rejstříku do přefouknuté polohy.
- umí zahrát spodní tóny „e“ a „f“ oběma způsoby (podle svých fyzických možností)
- hraje v základních dynamických odstínech
- umí zahrát durové stupnice do 2 # a 2 b včetně tónických kvintakordů a jejich obrátů.
- učí se hře z listu
- zlepšuje hru lidových a umělých písní s rytmickým doprovodem (CD, nebo počítač)

Postupová zkouška

Stupnice: 1 stupnice + T5 s obraty po 3 a rozložený

Etudy: 2 cvičení

Přednes: 1 přednesová skladba

4. ročník

Žák:

- zlepšuje kvalitu a ozev tónu zejména v přefouknuté poloze

- rozvíjí své technické a výrazové schopnosti (souhra prstů s jazykem, dynamika)
- rozšířil hraný tónový rozsah dle individuálních možností do c3
- umí zahrát durové stupnice do 3# a 3b
- je schopen souhry s jinými, nebo stejnými nástroji v souboru

Postupová zkouška

Stupnice: 1 stupnice + T5 s obraty po 3 a rozložený

Etudy: 2 cvičení

Přednes: 1 přednesová skladba

5. ročník

Žák:

- dále rozvíjí tónovou kulturu a správnou intonaci v celém zvládnutém rozsahu
- zrychluje hru ve staccatu i legatu a dbá na souhru prstů s jazykem
- zvládá lehčí melodické ozdoby (opora, příraz, nátryl)
- hraje v rozsahu e – d3
- hraje durové stupnice do 4# a 4b , mollové do 2# a 2b
- hodnotí svůj výkon i výkon svých spolužáků

Postupová zkouška

Stupnice: 1 stupnice (dur, nebo moll) + T5

Etudy: 2 cvičení

Přednes: 1 přednesová skladba

6. ročník

Žák:

- hraje stupnice durové i mollové do 4# a 4b + T5 a D7
- usiluje o zkvalitnění tónu zejména v přefouknuté poloze
- učí se dokonalé rytmické přesnosti za pomoci multimediálního doprovodu (CD, počítač)
- zdokonaluje frázování
- kontroluje správnou intonaci ve vysoké poloze
- rozšiřuje hmatovou techniku s využitím vedlejších a pomocných hmatů

Postupová zkouška

Stupnice: 1 stupnice (dur, nebo moll) + T5 + D7

Etudy: 2 cvičení

Přednes: 1 přednesová skladba

7. ročník

Žák:

- neustále pracuje na zkvalitnění tónu
- zlepšuje výslovnost na T a nátiskovou stabilitu
- pracuje na rozšiřování rozsahu (e – f3)
- rozvíjí cit pro rytmus
- aktivně se zapojuje do různých souborů dle možnosti školy.
- interpretuje nejruznější přednesové skladby podle svých individuálních možností
- umí zhodnotit svoje výkony i výkony ostatních žáků
- hraje stupnice durové i mollové do 5# a 5b +T5 a D7

Žák ukončí I. stupeň **absolventským koncertem**

Žák může v případě závažných důvodů ukončit I. stupeň **závěrečnou zkouškou**.

Základní studium II. stupně

Hra na klarinet

Přípravný ročník

Žák:

- sestaví, rozebere, vyčistí a pojmenuje jednotlivé části nástroje
- správně drží nástroj a stojí vzpřímeně při hře
- osvojuje si základní práci s plátkem - nasadí ho správně a po hraní uloží do pouzdra
- správnou polohou jazyka v ústech nasazuje tón na „tá“
- nasadí tón na „tá“, hraje tenuto i legato v rozsahu g – g¹
- pomocí vydržovaných tónů si vytváří základy správného dýchání, pevného nátisku a tím i kvalitního tónu
- v hodinách hraje dueta s učitelem
- zahraje jednoduchou písničku s multimediálním doprovodem (CD audio)
- hraje v základních dynamických odstínech (p, mf, f)
- v hodinách hraje dueta nebo tria stejných nástrojů, drží rytmus
- předvede tónovou kulturu a správnou intonaci v celém zvládnutém rozsahu nástroje

1. ročník

Žák:

- neustále pracuje na dechové technice
- zvládá nástroj v celém rozsahu i s pomocnými hmaty
- zlepšuje intonaci ve vysoké poloze
- procvičuje hru z listu
- transponuje v rozsahu oktávy (nahoru, nebo dolů)
- hraje stupnice durové i mollové do 5# a 5b +T5 a D7 a zm7

Postupová zkouška

Stupnice: 2 stupnice (dur, nebo moll) + T5 + D7, nebo zm7

Etudy: 2 etudy

Přednes: 1 přednesová skladba

2. ročník

Žák:

- podle svých možností a schopností hraje v rozsahu e – g³
- neustále procvičuje a zlepšuje hru z listu
- rozvíjí výrazové prostředky (dynamika, frázování)
- věnuje se studiu orchestrálních a komorních partů
- používá základní i vedlejší hmaty
- hraje stupnice durové i mollové do 6# a 6b +T5 a D7 a zm7

Postupová zkouška

Stupnice: 2 stupnice (dur, nebo moll) + T5 + D7, nebo zm7

Etudy: 2 etudy

Přednes: 1 přednesová skladba

3. ročník

Žák:

- neustále pracuje na dechové technice
- zvládá nástroj v celém rozsahu i s pomocnými hmaty
- zlepšuje intonaci ve vysoké poloze
- procvičuje hru z listu
- rozvíjí výrazové prostředky (dynamika, frázování)
- věnuje se studiu orchestrálních a komorních partů
- transponuje v rozsahu oktávy (nahoru, nebo dolů)
- hraje stupnice durové i mollové do 7# a 7b +T5 a D7 a zm7

Postupová zkouška

Stupnice: 2 stupnice (dur, nebo moll) + T5 + D7, nebo zm7

Etudy: 2 etudy

Přednes: 1 přednesová skladba

4. ročník

Žák:

- prohlubuje dechovou techniku
- hraje všechny stupnice durové i mollové
- podle svých individuálních schopností si osvojuje jazzové frázování (nasazení „T“ a „D“ synkopy a swingový rytmus)
- rozvíjí zejména malíčkovou techniku a ozev tónů v nejvyšší poloze
- účastní se aktivně hry v komorních a souborových seskupení
- procvičuje a zlepšuje hru z listu

Žák II. stupně ukončí studium veřejným absolventským koncertem

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Kolektivní interpretace

Žáci:

- učí se uplatňovat a užívat v kolektivní praxi své znalosti získané v individuální interpretaci
- zdokonalují se v souhře a intonaci s ostatními nástroji
- osvojují si základy zásady kolektivní interpretace různých hudebních stylů a žánrů
- prohlubují své zkušenosti s prací v kolektivu
- uvědomují si odpovědnost za společnou práci

Poznámky k učebním osnovám předmětů:

Komorní hra

V rámci kolektivní interpretace se žák může uplatnit v duu, triu, kvartetu, popř. kombinace s jiným hudebním nástrojem či nástroji, popř. zpěvem.

Žák

- zde získává zodpovědnost za společné dílo

- snaží se hrát synchronizovaně s ostatními členy souboru
- respektuje při hře ostatní spoluhráče, vnímá jejich party
- snaží se o společné začátky a konce frází
- vnímá společně dynamiku
- s pomocí učitele, později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

Hra v souboru

Hra v souboru se uskutečňuje v kolektivu s větším počtem žáků, kdy skupina dvou a více žáků hraje stejný hlas. Členy souboru mohou být i studenti jiných hudebních oborů.

Žák

- je schopen vnímat neverbální pokyny vyučujícího
- vnímá hru spoluhráčů a umí přizpůsobit vlastní výkon kolektivu (společné nádechy, přesné začátky a konce frází, dynamika)
- orientuje se v partitūře
- s pomocí učitele později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

Hra v orchestru

Žák účinkuje v orchestru, kde získává zodpovědnost za společné dílo.

Žák

- vnímá gesta dirigenta, podle nichž se snaží hrát synchronizovaně s ostatními členy orchestru
- respektuje při hře ostatní spoluhráče a vnímá jejich party
- snaží se o společné začátky a konce frází
- vnímá společně dynamiku
- s pomocí učitele později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

.

5.18 Studijní zaměření HRA NA SAXOFON

Charakteristika

Saxofon patří do skupiny dřevěných dechových nástrojů. Jeho využití je převážně v jazzu, výjimečně i v symfonické hudbě. Nejběžnější nástroje jsou: Soprán – in B, Alt - in Es, Tenor – in B a Baryton saxofon – in Es.

Povinně volitelné předměty v rámci **kolektivní interpretace** jsou:

a) Komorní hra

b) Hra v souboru

c) Hra v orchestru nebo Dechový orchestr - viz osnovy předmětu

d) Sborový zpěv – viz osnovy předmětu

e) Základy zpracování hudby na PC – viz osnovy předmětu

V závislosti na zájmu žáka a možnostech školy může žák navštěvovat předměty kolektivní interpretace i dříve, než ukazuje tabulka.

Žák může navštěvovat současně více předmětů kolektivní interpretace.

Studium pro dospělé /SPD/:

Vzdělávací obsah studia pro dospělé je stanoven na základě individuálního plánu výuky zaneseného pedagogem v třídní knize. Výuka je uskutečňována minimálně v rozsahu 1 hodiny týdně.

Učební plán:

Přípravné studium – viz Přípravné studium hudebního oboru

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na saxofon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Kolektivní interpretace				1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3
Celkový týdenní počet hodin	2	2	2	3-5	3-5	2-4	2-4	2-4	2-4	2-4	2-4

Rozšířené studium v rozsahu **1,5 hodiny týdně** /namísto 1 hodiny/ je možné od 2. ročníku I. stupně základního studia. Rozšířené studium mohou absolvovat i nadaní žáci všech ročníků II. stupně základního studia.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Přípravné studium – viz Přípravné studium hudebního oboru

Základní studium I. stupně

Hra na saxofon

1. ročník

Žák:

- zvládá základní péči o nástroj, umí ho sestavit i rozebrat, vyčistit a umí pojmenovat jednotlivé části.
- osvojuje si základní práci s plátkem, umí ho správně nasadit a po hraní uložit do pouzdra.
- chápe základní rytmické a výškové hodnoty not a umí je prakticky uplatnit při hře.
- ovládá správné držení nástroje i vzpřímený postoj při hře.
- umí vytvořit dostatečně kvalitní tón a ovládá hru tenuto i legato v rozsahu f1 – f2
- osvojuje si techniku správného tzv. bráničního dýchání, nátiskovou techniku
- ovládá způsob správného tvoření tonu a nasazení na „T“.
- dokáže zahrát jednoduché lidové písně dle svých fyzických možností a schopností.

Postupová zkouška

2 cvičení, nebo písničky – 1 podle možnosti z paměti

2. ročník

Žák:

- zlepšuje kvalitu ozevu naučených tónů
- procvičuje brániční dýchání a prodlužuje délku vydržovaných tónů.
- hraje tenuto legato i staccato.
- Zaměřuje se na rytmicky přesnou hru
- ovládá hru v rozsahu c1 – c3 .
- stále zlepšuje správné nasazení na „T“.
- osvojuje si základní schopnost souhry s učitelem (klavír, nebo saxofon)
- zvládne zahrát stupnici F dur a G dur + T5

Postupová zkouška

Stupnice: 1 stupnice + T5 rozložený

Etudy: 2 cvičení

Přednes: 1 snadná přednesová skladbička

3. ročník

Žák:

- pracuje na zlepšování tónové kvality je schopen podat zvukově kvalitní tón
- umí zahrát spodní tóny c1 - b (podle svých fyzických možností)
- hraje v základních dynamických odstínech
- umí zahrát durové stupnice do 2 # a 2 b včetně tónických kvintakordů a jejich obrátů.
- učí se hře z listu
- zlepšuje hru lidových a umělých písní s rytmickým doprovodem (CD, nebo počítač)

Postupová zkouška

Stupnice: 1 stupnice + T5 s obraty po 3 a rozložený

Etudy: 2 cvičení

Přednes: 1 přednesová skladba

4. ročník

Žák:

- zlepšuje kvalitu a ozev tónu zejména ve spodní poloze
- rozvíjí své technické a výrazové schopnosti (souhra prstů s jazykem, dynamika)

- rozšířil hraný tónový rozsah dle individuálních možností do f3
- umí zahrát durové stupnice do 3# a 3b
- je schopen souhry s jinými, nebo stejnými nástroji v souboru
- učí se hře z listu
- zlepšuje výslovnost na „T“ a začíná s výslovností na „D“

Postupová zkouška

Stupnice: 1 stupnice + T5 s obraty po 3 a rozložený

Etudy: 2 cvičení

Přednes: 1 přednesová skladba

5. ročník

Žák:

- dále rozvíjí tónovou kulturu a správnou intonaci v celém zvládnutém rozsahu
- zrychluje hru ve staccatu i legatu a dbá na souhru prstů s jazykem
- zvládá lehčí melodické ozdoby (opora, příraz, nátryl)
- hraje v rozsahu b – f3
- hraje durové stupnice do 4# a 4b, mollové do 2# a 2b
- hodnotí svůj výkon i výkon svých spolužáků

Postupová zkouška

Stupnice: 1 stupnice (dur, nebo moll) + T5

Etudy: 2 cvičení

Přednes: 1 přednesová skladba

6. ročník

Žák:

- hraje stupnice durové i mollové do 4# a 4b + T5 a D7
- usiluje o zkvalitnění tónu zejména ve spodní a nejvyšší poloze
- učí se dokonalé rytmické přesnosti za pomoci multimediálního doprovodu
- zdokonaluje frázování dynamiku a frázování
- kontroluje správnou intonaci ve vysoké poloze
- rozšiřuje hmatovou techniku s využitím vedlejších a pomocných hmatů

Postupová zkouška

Stupnice: 1 stupnice (dur, nebo moll) + T5 + D7

Etudy: 2 cvičení

Přednes: 1 přednesová skladba

7. ročník

Žák:

- neustále pracuje na zkvalitnění tónu
- zlepšuje výslovnost na T a D a nátiskovou stabilitu
- pracuje na rozšiřování rozsahu (b – f3)
- rozvíjí cit pro rytmus
- aktivně se zapojuje do různých souborů dle možnosti školy.
- interpretuje nejrůznější přednesové skladby podle svých individuálních možností
- umí zhodnotit svoje výkony i výkony ostatních žáků
- hraje stupnice durové i mollové do 5# a 5b + T5 a D7

Žák ukončí I. stupeň **absolventským koncertem**

Žák může v případě závažných důvodů ukončit I. stupeň **závěrečnou zkouškou**.

Základní studium II. stupně

Hra na saxofon

Přípravný ročník

Žák:

- sestaví, rozebere, vyčistí a pojmenuje jednotlivé části nástroje
- správně drží nástroj a stojí vzpřímeně při hře
- osvojuje si základní práci s plátkem - nasadí ho správně a po hraní uloží do pouzdra
- pozná a hraje základní rytmické a výškové hodnoty not
- pomocí vydržovaných tónů si vytváří základy správného dýchání, pevného nátisku a tím i kvalitního tónu
- nasadí tón na „tá“, hraje tenuto i legato v rozsahu g – g1
- hraje jednoduché lidové písně dle svých fyzických možností a schopností
- správnou polohou jazyka v ústech zdokonalí správné nasazení na „tá“
- v hodinách hraje dueta s učitelem
- zahraje jednoduchou písničku s multimediálním doprovodem (CD audio)
- zahraje spodní tóny c1 - b (podle svých fyzických možností)
- hraje v základních dynamických odstínech (p, mf, f)
- správným pohybem jazyka nasadí tón na „tá“ zejména ve spodní poloze
- hraje durové stupnice do 2# a 2b + T5

1. ročník

Žák:

- neustále pracuje na dechové technice
- zvládá nástroj v celém rozsahu
- zlepšuje intonaci ve vysoké poloze
- procvičuje hru z listu
- rozvíjí výrazové prostředky (dynamika, frázování)
- věnuje se studiu orchestrálních a komorních partů
- hraje stupnice durové i mollové do 5# a 5b +T5 a D7 a zm7

Postupová zkouška

Stupnice: 2 stupnice (dur, nebo moll) + T5 + D7, nebo zm7

Etudy: 2 etudy

Přednes: 1 přednesová skladba

2. ročník

Žák:

- zlepšuje techniku melodických ozdob (trylek, obal atd.)
- stále pracuje na správném nasazení T a D
- zlepšuje hru z listu
- rozvíjí cit pro rytmus
- transponuje v rozsahu oktávy (nahoru, nebo dolů)

- hraje stupnice durové i mollové do 6# a 6b +T5 a D7 a zm7

Postupová zkouška

Stupnice: 2 stupnice (dur, nebo moll) + T5 + D7, nebo zm7

Etudy: 2 etudy

Přednes: 1 přednesová skladba

3. ročník

Žák:

- umí zahrát pentatonické a bluesové stupnice do 2# a 2b
- zvládá nástroj v celém rozsahu i s pomocnými hmaty
- věnuje se studiu orchestrálních a komorních partů
- samostatně nastuduje přiměřeně těžkou skladbu
- hraje stupnice durové i mollové do 6# a 6b +T5 a D7 a zm7

Postupová zkouška

Stupnice: 2 stupnice (dur, nebo moll) + T5 + D7, nebo zm7

Etudy: 2 etudy

Přednes: 1 přednesová skladba

4. ročník

Žák:

- prohlubuje dechovou techniku
- hraje stupnice durové i mollové do 7# a 7b + T5 , D7 a zm7
- umí zahrát bluesové stupnice do 4# a 4b
- podle svých individuálních schopností si osvojuje jazzové frázování (nasazení „T“ a „D“ synkopy a swingový rytmus)
- účastní se aktivně hry v komorních a souborových seskupení
- procvičuje a zlepšuje hru z listu

Žák II. stupně ukončí studium veřejným absolventským koncertem.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Kolektivní interpretace

Žáci:

- učí se uplatňovat a užívat v kolektivní praxi své znalosti získané v individuální interpretaci
- zdokonalují se v souhře a intonaci s ostatními nástroji
- osvojují si základy zásady kolektivní interpretace různých hudebních stylů a žánrů
- prohlubují své zkušenosti s prací v kolektivu
- uvědomují si odpovědnost za společnou práci

Poznámky k učebním osnovám předmětů:

Komorní hra

V rámci kolektivní interpretace se žák může uplatnit v duu, triu, kvartetu, popř. kombinace s jiným hudebním nástrojem či nástroji, popř. zpěvem.

Žák

- zde získává zodpovědnost za společné dílo
- snaží se hrát synchronizovaně s ostatními členy souboru
- respektuje při hře ostatní spoluhráče, vnímá jejich party
- snaží se o společné začátky a konce frází
- vnímá společně dynamiku
- s pomocí učitele, později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

Hra v souboru

Hra v souboru se uskutečňuje v kolektivu s větším počtem žáků, kdy skupina dvou a více žáků hraje stejný hlas. Členy souboru mohou být i studenti jiných hudebních oborů.

Žák

- je schopen vnímat neverbální pokyny vyučujícího
- vnímá hru spoluhráčů a umí přizpůsobit vlastní výkon kolektivu (společné nádechy, přesné začátky a konce frází, dynamika)
- orientuje se v partituře
- s pomocí učitele později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

Hra v orchestru

Žák účinkuje v orchestru, kde získává zodpovědnost za společné dílo.

Žák

- vnímá gesta dirigenta, podle nichž se snaží hrát synchronizovaně s ostatními členy orchestru
- respektuje při hře ostatní spoluhráče a vnímá jejich party
- snaží se o společné začátky a konce frází
- vnímá společně dynamiku
- s pomocí učitele později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

5.19 Studijní zaměření HRA NA TRUBKU

Charakteristika

Trubka je dechový žesťový nástroj, ze všech v současnosti používaných žesťových nástrojů dosahuje vůbec nejvyšších tónů (nepočítaje její menší variantu, piccolo trubku). Má široké využití prakticky ve všech hudebních žánrech – v klasické hudbě, jazzu, popu, latinskoamerické hudbě aj.

Povinně volitelné předměty v rámci **kolektivní interpretace** jsou:

a) Komorní hra

b) Hra v souboru

c) Hra v orchestru nebo Dechový orchestr - viz osnovy předmětu

d) Sborový zpěv – viz osnovy předmětu

e) Základy zpracování hudby na PC – viz osnovy předmětu

V závislosti na zájmu žáka a možnostech školy může žák navštěvovat předměty kolektivní interpretace i dříve, než ukazuje tabulka.

Žák může navštěvovat současně více předmětů kolektivní interpretace.

Studium pro dospělé /SPD/:

Vzdělávací obsah studia pro dospělé je stanoven na základě individuálního plánu výuky zaneseného pedagogem v třídní knize. Výuka je uskutečňována minimálně v rozsahu 1 hodiny týdně.

Učební plán:

Přípravné studium – viz Přípravné studium hudebního oboru

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na trubku	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Kolektivní interpretace				1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3
Celkový týdenní počet hodin	2	2	2	3-5	3-5	2-4	2-4	2-4	2-4	2-4	2-4

Rozšířené studium v rozsahu **1,5 hodiny týdně** /namísto 1 hodiny/ je možné od 2. ročníku I. stupně základního studia. Rozšířené studium mohou absolvovat i nadaní žáci všech ročníků II. stupně základního studia.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Přípravné studium – viz Přípravné studium hudebního oboru

Základní studium I. stupně

Hra na trubku

1. ročník

žák:

- ovládá nádech ústy a kontrolovaný výdech
- umí nasadit a ukončit tón
- umí používat artikulační slabiky
- rozlišuje základní artikulace tenuto legato
- je schopen zahrát vydržované tóny ve zvládnutém rozsahu
- umí zahrát v základních notových hodnotách
- zvládá správné držení nástroje a postoj

2. ročník

žák:

- je schopen použít získané návyky přirozeného a uvolněného držení nástroje
- orientuje se v jednoduchém notovém zápise
- je schopen rozlišit piano a forte
- dokáže jednoduché lidové písně zahrát z paměti
- zvládá durové stupnice v dosaženém rozsahu
- je schopen vizuální kontroly postoje, nasazení a držení nástroje

3. ročník

žák:

- využívá základní návyky a dovednosti a používá základní technické prvky hry
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápise
- hraje jednoduché melodie podle sluchu
- uplatňuje se podle svých schopností v souhře
- orientuje se v notovém zápise v jednoduchých hudebních útvarech
- je schopen dle svých individuálních schopností zahrát z paměti jednoduchou skladbu
- je schopen vyjádřit náladu skladby elementárními výrazovými prostředky

4. ročník

žák:

- umí zahrát ve svém rozsahu souvislou stupnicovou řadu a T5
- zvládá tenuto. legato a staccato
- je schopen samostatně nacvičit jednoduchou skladbu
- používá základní dynamiku

5. ročník

žák:

- je schopen zahrát přiměřeně kvalitním tónem
- zvládá chromatické postupy
- umí dodržovat dynamická, tempová a výrazová označení
- umí jednoduchou skladbu z listu
- používá intervalová cvičení

6. ročník

žák:

- je schopen upevnit nátiskové a technické dovednosti

- hraje jednoduché skladby v transpozici
- je schopen dynamického a barevného rozlišení hry
- zvládá rozšiřování rozsahu při zachování kvality tónu

7. ročník

Žák:

- schopen vytvořit plný kultivovaný tón
- je schopen dynamického a barevného rozlišení hry
- je schopen použitím agogických změn vyjádřit náladu skladby
- je schopen pod vedením pedagoga vnímat odlišnosti výrazových prostředků hudby různých stylových období a žánrů
- zvládá přiměřeně ke svým schopnostem samostatně nastudovat kratší hudební útvar
- zvládá hru z listu přiměřeně obtížné skladby
- využívá svých schopností při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních seskupení

Základní studium II. stupně

Hra na trubku

1. ročník

Žák:

- využívá dovednosti získané z dřívějšího studia
- dokáže rozvíjet své výrazové schopnosti
- dokáže zdokonalovat pomocí etud, technických a nátiskových cvičení svou hráčskou jistotu
- zná základní historii trubky

2. ročník

Žák:

- zvládá samostatně řešit technické problémy zadané skladby
- uplatňuje získané zkušenosti při interpretaci skladeb různých stylových období
- orientuje se ve stylových obdobích

3. ročník

Žák:

- je schopen hudebně vyjádřit své vlastní představy o hrané skladbě
- orientuje se v notovém zápise interpretovaných skladeb
- dokáže zahrát skladbu náročnějšího charakteru
- dokáže se aktivně uplatnit v komorních, orchestrálních a souborových seskupeních školy nebo města
- poslouchá nahrávky svého nástroje a snaží se získané poznatky převést do své hry

4. ročník

Žák:

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v dosaženém rozsahu
- orientuje se v notovém zápisu, samostatně řeší techniku hry a základní péči o nástroj
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- zná některé české a světové trumpetisty

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Kolektivní interpretace

Žáci:

- učí se uplatňovat a užívat v kolektivní praxi své znalosti získané v individuální interpretaci
- zdokonalují se v souhře a intonaci s ostatními nástroji
- osvojují si základy zásady kolektivní interpretace různých hudebních stylů a žánrů
- prohlubují své zkušenosti s prací v kolektivu
- uvědomují si odpovědnost za společnou práci

Poznámky k učebním osnovám předmětů:

Komorní hra

V rámci kolektivní interpretace se žák může uplatnit v duu, triu, kvartetu, popř. kombinace s jiným hudebním nástrojem či nástroji, popř. zpěvem.

Žák

- zde získává zodpovědnost za společné dílo
- snaží se hrát synchronizovaně s ostatními členy souboru
- respektuje při hře ostatní spoluhráče, vnímá jejich party
- snaží se o společné začátky a konce frází
- vnímá společně dynamiku
- s pomocí učitele, později samostatně dbá na správné ladění nástrojů
-

Hra v souboru

Hra v souboru se uskutečňuje v kolektivu s větším počtem žáků, kdy skupina dvou a více žáků hraje stejný hlas. Členy souboru mohou být i studenti jiných hudebních oborů.

Žák

- je schopen vnímat neverbální pokyny vyučujícího
- vnímá hru spoluhráčů a umí přizpůsobit vlastní výkon kolektivu (společné nádechy, přesné začátky a konce frází, dynamika)
- orientuje se v partituře
- s pomocí učitele později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

Hra v orchestru

Žák účinkuje v orchestru, kde získává zodpovědnost za společné dílo.

Žák

- vnímá gesta dirigenta, podle nichž se snaží hrát synchronizovaně s ostatními členy orchestru
- respektuje při hře ostatní spoluhráče a vnímá jejich party
- snaží se o společné začátky a konce frází
- vnímá společně dynamiku
- s pomocí učitele později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

5.20 Studijní zaměření HRA NA POZOUN

Charakteristika

Pozoun neboli trombón je žesťový hudební nástroj. Oba názvy jsou synonyma a není mezi z faktického hlediska žádný rozdíl. Ten je pouze v původu - trombón pochází z latiny, kdežto pozoun z němčiny. Trombony s větší menzурou zpravidla mívají tzv. kvartu, čili kvartovou klapku.

Povinně volitelné předměty v rámci **kolektivní interpretace** jsou:

a) Komorní hra

b) Hra v souboru

c) Hra v orchestru nebo Dechový orchestr - viz osnovy předmětu

d) Sborový zpěv – viz osnovy předmětu

e) Základy zpracování hudby na PC – viz osnovy předmětu

V závislosti na zájmu žáka a možnostech školy může žák navštěvovat předměty kolektivní interpretace i dříve, než ukazuje tabulka.

Žák může navštěvovat současně více předmětů kolektivní interpretace.

Studium pro dospělé /SPD/:

Vzdělávací obsah studia pro dospělé je stanoven na základě individuálního plánu výuky zaneseného pedagogem v třídní knize. Výuka je uskutečňována minimálně v rozsahu 1 hodiny týdně.

Učební plán:

Přípravné studium – viz Přípravné studium hudebního oboru

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na pozoun	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Kolektivní interpretace				1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3
Celkový týdenní počet hodin	2	2	2	3-5	3-5	2-4	2-4	2-4	2-4	2-4	2-4

Rozšířené studium v rozsahu **1,5 hodiny týdně** /namísto 1 hodiny/ je možné od 2. ročníku I. stupně základního studia. Rozšířené studium mohou absolvovat i nadaní žáci všech ročníků II. stupně základního studia.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Přípravné studium – viz Přípravné studium hudebního oboru

Základní studium I. stupně

Hra na pozoun

1. ročník

Žák:

- ovládá správné držení nástroje a postoj při hře
- umí nasadit a ukončit tón
- zná správné dýchání a tvoření tónu
- používá dechových cvičení na posilování břišního svalstva.
- umí hrát tóny v základních notových hodnotách
- umí pečovat o nástroj

2. ročník

Žák:

- hraje tóny v 1 - 4 poloze
- dle fyzických schopností hraje i v dalších polohách
- ovládá základy rytmu a intonace
- rozlišuje hru staccato a legato
- hraje krátká melodická cvičení, etudy a lidové písně

3. ročník

Žák:

- využívá základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje práce s dechem a jazykem) a používá základní technické prvky hry (nasazení a kvalitní tón).
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a jejich notovém zápisu.
- hraje stupnice dur do 4 křížků a 4 bémolů
- k probraným stupnicím hraje tónický kvintakord
- při hře užívá základní dynamiku a tempová rozlišení
- hraje jednoduché přednesové skladby s doprovodem klavíru

4. ročník

Žák:

- využívá získané nátiskové dovednosti
- rozšiřuje rozsah nástroje dle individuálních schopností
- ovládá přesný výsuv poloh a správnou intonaci (kontrolu provádí sluchem i vizuálně).
- je schopen hrát na ostatních polohách dle dispozic
- využívá retních vazeb k posílení nátisku a rozšíření rozsahu dle fyziologických schopností

5. ročník

Žák:

- intonuje, doladňuje výše a níže znějící tóny nástroje i na vedlejších polohách
- dbá na správné dýchání, odlehčení nátisku, kulturu tónu.
- dle svých schopností rozšiřuje rozsah hraných tónů

6. ročník

Žák:

- ovládá hru legato (snížcové, smíšené)

- hraje polohově obtížnější stupnice a akordy,
- při hře respektuje tempová a dynamická označení
- dbá na správné frázování
- hraje přednesové skladby různých stylových období a žánrů

7. ročník

Žák:

- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti, s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- hraje stupnice dur a moll v celém zvládnutém rozsahu s rozloženým akordem
- využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností.

Základní studium II. stupně

Hra na pozoun

1. ročník

Žák:

- využívá dovednosti získané z dřívějšího studia
- při hře dbá na správný výraz a správné stylové provedení
- svoji hráčskou jistotu zdokonaluje pomocí etud, technických a nátiskových cvičení
- zná základní historii vývoje pozounu

2. ročník

Žák:

- zvládá samostatně řešit technické problémy zadané skladby
- uplatňuje získané zkušenosti při interpretaci skladeb různých stylových období
- při hře přednesových skladeb užívá náročnějších technických prvků hry

3. ročník

Žák:

- je schopen hudebně vyjádřit své vlastní představy o hrané skladbě
- orientuje se v notovém zápise interpretovaných skladeb
- hraje skladby náročnějšího technického i přednesového charakteru
- poslouchá nahrávky skladeb svého nástroje a získané poznatky převádí do své hry

4. ročník

Žák:

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v dosaženém rozsahu
- orientuje se v notovém zápisu, samostatně řeší techniku hry a základní péči o nástroj
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- zná některé české a světové pozounisty

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Kolektivní interpretace

Žáci:

- učí se uplatňovat a užívat v kolektivní praxi své znalosti získané v individuální interpretaci
- zdokonalují se v souhře a intonaci s ostatními nástroji
- osvojují si základy zásady kolektivní interpretace různých hudebních stylů a žánrů
- prohlubují své zkušenosti s prací v kolektivu
- uvědomují si odpovědnost za společnou práci

Poznámky k učebním osnovám předmětů:

Komorní hra

V rámci kolektivní interpretace se žák může uplatnit v duu, triu, kvartetu, popř. kombinace s jiným hudebním nástrojem či nástroji, popř. zpěvem.

Žák

- zde získává zodpovědnost za společné dílo
- snaží se hrát synchronizovaně s ostatními členy souboru
- respektuje při hře ostatní spoluhráče, vnímá jejich party
- snaží se o společné začátky a konce frází
- vnímá společně dynamiku
- s pomocí učitele, později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

Hra v souboru

Hra v souboru se uskutečňuje v kolektivu s větším počtem žáků, kdy skupina dvou a více žáků hraje stejný hlas. Členy souboru mohou být i studenti jiných hudebních oborů.

Žák

- je schopen vnímat neverbální pokyny vyučujícího
- vnímá hru spoluhráčů a umí přizpůsobit vlastní výkon kolektivu (společné nádechy, přesné začátky a konce frází, dynamika)
- orientuje se v partituře
- s pomocí učitele později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

Hra v orchestru

Žák účinkuje v orchestru, kde získává zodpovědnost za společné dílo.

Žák

- vnímá gesta dirigenta, podle nichž se snaží hrát synchronizovaně s ostatními členy orchestru
- respektuje při hře ostatní spoluhráče a vnímá jejich party
- snaží se o společné začátky a konce frází
- vnímá společně dynamiku
- s pomocí učitele později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

5.21 Studijní zaměření HRA NA BARYTON, TENOR

Charakteristika

Baryton se od eufonia liší v tom, že průměr vrtání (menzury) je podstatně menší než u eufonia. Baryton má především válcovitou menzuru, zatímco eufonium kuželovitou, více se rozšiřující. Oba nástroje mohou být v uších laiků zaměnitelné. Baryton však disponuje jasnějším zářivějším zvukem a kónické eufonium pak přichází se zvukem temným a měkkým. Baskřídlovka /Tenor/ je rohový žesťový nástroj, o oktávu níž znějící křídlovka. Je oválně stočena, takže vypadá jako malá tuba (můžeme se také potkat s označením tenorová tuba), a v drtivé většině případů je laděna v B.

Baskřídlovky se dělí na dva typy, Tenor a Baryton – samo označení „baskřídlovka“ se převážně (nesprávně) užívá pro tu tenorovou (používají se pro ni stejné noty jako pro sopránovou křídlovku laděnou v B (jenže znějí o oktávu níže, proto předpona "bas"), zatímco baryton je psán v basovém klíči).

„Tenorový roh“ (tenorhorn) hraje ve vyšších polohách, neboť je v nich jistější (ačkoliv rozsah má s barytonem shodný), má užší menzuru a notace je v houslovém klíči - tím pádem (pro nástroj laděný v B) nejsou hrané tóny znějící.

Baryton hraje v nižších polohách, má širší menzuru (díky ní i mohutnější tón) a notace je v basovém klíči – hrané tóny jsou tudíž znějící. Dříve se v notových zápisech označoval jako "zpěvoroh".

Povinně volitelné předměty v rámci **kolektivní interpretace** jsou:

a) Komorní hra

b) Hra v souboru

c) Hra v orchestru nebo Dechový orchestr - viz osnovy předmětu

d) Sborový zpěv – viz osnovy předmětu

e) Základy zpracování hudby na PC – viz osnovy předmětu

V závislosti na zájmu žáka a možnostech školy může žák navštěvovat předměty kolektivní interpretace i dříve, než ukazuje tabulka.

Žák může navštěvovat současně více předmětů kolektivní interpretace.

Studium pro dospělé /SPD/:

Vzdělávací obsah studia pro dospělé je stanoven na základě individuálního plánu výuky zaneseného pedagogem v třídní knize. Výuka je uskutečňována minimálně v rozsahu 1 hodiny týdně.

Učební plán:

Přípravné studium – viz Přípravné studium hudebního oboru

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na baryton, tenor	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Kolektivní interpretace				1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3
Celkový týdenní počet hodin	2	2	2	3-5	3-5	2-4	2-4	2-4	2-4	2-4	2-4

Rozšířené studium v rozsahu **1,5 hodiny týdně** /namísto 1 hodiny/ je možné od 2. ročníku I. stupně základního studia. Rozšířené studium mohou absolvovat i nadaní žáci všech ročníků II. stupně základního studia.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Přípravné studium – viz Přípravné studium hudebního oboru

Základní studium I. stupně

Hra na Baryton, Tenor

1. ročník

žák:

- ovládá nádech ústy a kontrolovaný výdech
- umí nasadit a ukončit tón
- umí používat artikulační slabiky
- rozlišuje základní artikulace tenuto legato
- je schopen zahrát vydržované tóny ve zvládnutém rozsahu
- umí zahrát v základních notových hodnotách
- zvládá správné držení nástroje a postoj

2. ročník

Žák:

- je schopen použít získané návyky přirozeného a uvolněného držení nástroje
- orientuje se v jednoduchém notovém zápise
- je schopen rozlišit piano a forte
- dokáže jednoduché lidové písně zahrát z paměti
- zvládá durové stupnice v dosaženém rozsahu
- je schopen vizuální kontroly postoje, nasazení a držení nástroje

3. ročník

Žák:

- využívá základní návyky a dovednosti a používá základní technické prvky hry
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápise
- hraje jednoduché melodie podle sluchu
- uplatňuje se podle svých schopností v souhře
- orientuje se v notovém zápise v jednoduchých hudebních útvarech
- je schopen dle svých individuálních schopností zahrát z paměti jednoduchou skladbu
- je schopen vyjádřit náladu skladby elementárními výrazovými prostředky

4. ročník

Žák:

- umí zahrát ve svém rozsahu souvislou stupnicovou řadu a T5
- zvládá tenuto. legato a staccato
- je schopen samostatně nacvičit jednoduchou skladbu
- používá základní dynamiku

5. ročník

Žák:

- je schopen zahrát přiměřeně kvalitním tónem
- zvládá chromatické postupy
- umí dodržovat dynamická, tempová a výrazová označení
- umí jednoduchou skladbu z listu
- používá intervalová cvičení

6. ročník

Žák:

- je schopen upevnit nátiskové a technické dovednosti
- hraje jednoduché skladby v transpozici
- je schopen dynamického a barevného rozlišení hry
- zvládá rozšiřování rozsahu při zachování kvality tónu

7. ročník

Žák:

- schopen vytvořit plný kultivovaný tón
- je schopen dynamického a barevného rozlišení hry
- je schopen použitím agogických změn vyjádřit náladu skladby
- je schopen pod vedením pedagoga vnímat odlišnosti výrazových prostředků hudby různých stylových období a žánrů
- zvládá přiměřeně ke svým schopnostem samostatně nastudovat kratší hudební útvar
- zvládá hru z listu přiměřeně obtížné skladby
- využívá svých schopností při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních seskupení

Základní studium II. stupně

Hra na baryton, tenor

1. ročník

Žák:

- využívá dovednosti získané z dřívějšího studia
- dokáže rozvíjet své výrazové schopnosti
- dokáže zdokonalovat pomocí etud, technických a nátiskových cvičení svou hráčskou jistotu
- zná základní historii nástroje

2. ročník

Žák:

- zvládá samostatně řešit technické problémy zadané skladby
- uplatňuje získané zkušenosti při interpretaci skladeb různých stylových období
- orientuje se ve stylových obdobích

3. ročník

Žák:

- je schopen hudebně vyjádřit své vlastní představy o hrané skladbě
- orientuje se v notovém zápise interpretovaných skladeb
- dokáže zahrát skladbu náročnějšího charakteru
- dokáže se aktivně uplatnit v komorních, orchestrálních a souborových seskupení školy nebo města
- poslouchá nahrávky svého nástroje a snaží se získané poznatky převést do své hry

4. ročník

Žák:

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v dosaženém rozsahu
- orientuje se v notovém zápisu, samostatně řeší techniku hry a základní péči o nástroj
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- zná některé české a světové hráče na Baryton nebo Tenor, respektive Trombon

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Kolektivní interpretace

Žáci:

- učí se uplatňovat a užívat v kolektivní praxi své znalosti získané v individuální interpretaci
- zdokonalují se v souhře a intonaci s ostatními nástroji
- osvojují si základy zásady kolektivní interpretace různých hudebních stylů a žánrů
- prohlubují své zkušenosti s prací v kolektivu
- uvědomují si odpovědnost za společnou práci

Poznámky k učebním osnovám předmětů:

Komorní hra

V rámci kolektivní interpretace se žák může uplatnit v duu, triu, kvartetu, popř. kombinace s jiným hudebním nástrojem či nástroji, popř. zpěvem.

Žák

- zde získává zodpovědnost za společné dílo
- snaží se hrát synchronizovaně s ostatními členy souboru
- respektuje při hře ostatní spoluhráče, vnímá jejich party
- snaží se o společné začátky a konce frází
- vnímá společně dynamiku
- s pomocí učitele, později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

Hra v souboru

Hra v souboru se uskutečňuje v kolektivu s větším počtem žáků, kdy skupina dvou a více žáků hraje stejný hlas. Členy souboru mohou být i studenti jiných hudebních oborů.

Žák

- je schopen vnímat neverbální pokyny vyučujícího

- vnímá hru spoluhráčů a umí přizpůsobit vlastní výkon kolektivu (společné nádechy, přesné začátky a konce frází, dynamika)
- orientuje se v partituře
- s pomocí učitele později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

Hra v orchestru

Žák účinkuje v orchestru, kde získává zodpovědnost za společné dílo.

Žák

- vnímá gesta dirigenta, podle nichž se snaží hrát synchronizovaně s ostatními členy orchestru
- respektuje při hře ostatní spoluhráče a vnímá jejich party
- snaží se o společné začátky a konce frází
- vnímá společně dynamiku
- s pomocí učitele později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

5.22 Studijní zaměření HRA NA TUBU

Charakteristika

Tuba je basový žesťový dechový nástroj, někdy zván jen „bas“. V orchestrech se tento nástroj objevuje od 19. století a hraje se na ni většinou kvůli její značné hmotnosti vsedě.

Jde o jeden z nejhluběji znějících nástrojů vůbec - srovnatelný rozsah hlubokých tónů mívají např. píšťaly některých rejstříků chrámových varhan. Rozsah tuby je ovšem (stejně jako u všech žesťových nástrojů) relativní - je závislý na použitém nátrubku a do značné míry na fyzických předpokladech hráče (velikost a tvar rtů, tvar čelistí a chrupu, motorika mimického svalstva, atd.).

Povinně volitelné předměty v rámci **kolektivní interpretace** jsou:

a) Komorní hra

b) Hra v souboru

c) Hra v orchestru nebo Dechový orchestr - viz osnovy předmětu

d) Sborový zpěv – viz osnovy předmětu

e) Základy zpracování hudby na PC – viz osnovy předmětu

V závislosti na zájmu žáka a možnostech školy může žák navštěvovat předměty kolektivní interpretace i dříve, než ukazuje tabulka.

Žák může navštěvovat současně více předmětů kolektivní interpretace.

Studium pro dospělé /SPD/:

Vzdělávací obsah studia pro dospělé je stanoven na základě individuálního plánu výuky zaneseného pedagogem v třídní knize. Výuka je uskutečňována minimálně v rozsahu 1 hodiny týdně.

Učební plán:

Přípravné studium – viz Přípravné studium hudebního oboru

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na tubu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Kolektivní interpretace				1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3
Celkový týdenní počet hodin	2	2	2	3-5	3-5	2-4	2-4	2-4	2-4	2-4	2-4

Rozšířené studium v rozsahu **1,5 hodiny týdně** /namísto 1 hodiny/ je možné od 2. ročníku I. stupně základního studia. Rozšířené studium mohou absolvovat i nadaní žáci všech ročníků II. stupně základního studia.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Přípravné studium – viz Přípravné studium hudebního oboru

Základní studium I. stupně

Hra na tubu

1. ročník

Žák:

- ovládá nádech ústy a kontrolovaný výdech
- umí nasadit a ukončit tón
- umí používat artikulační slabiky
- rozlišuje základní artikulace tenuto legato
- je schopen zahrát vydržované tóny ve zvládnutém rozsahu
- hraje tóny v základních notových hodnotách
- zvládá správné držení nástroje

2. ročník

Žák:

- používá získané návyky přirozeného a uvolněného držení nástroje
- orientuje se v jednoduchém notovém zápise
- je schopen rozlišit piano a forte
- dokáže jednoduché lidové písně zahrát z paměti
- zvládá durové stupnice v dosaženém rozsahu

3. ročník

Žák:

- využívá základní návyky a dovednosti a používá základní technické prvky hry
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápise
- hraje jednoduché melodie podle sluchu
- orientuje se v notovém zápise v jednoduchých hudebních útvarech
- je schopen dle svých individuálních schopností zahrát z paměti jednoduchou skladbu
- náladu skladby umí vyjádřit elementárními výrazovými prostředky

4. ročník

Žák:

- umí zahrát ve svém rozsahu souvislou stupnicovou řadu a T5
- zvládá tenuto, legato a staccato
- je schopen samostatně nacvičit jednoduchou skladbu
- používá základní dynamiku

5. ročník

Žák:

- hraje přiměřeně kvalitním tónem
- zvládá chromatické postupy
- dodržuje dynamická, tempová a výrazová označení
- umí zahrát jednoduchou skladbu z listu
- používá intervalová cvičení

6. ročník

Žák:

- při hře uplatňuje nátiskové a technické dovednosti

- při interpretaci skladeb užívá dynamické a tempové rozlišení
- při zachování kvality tónu rozšiřuje svůj rozsah

7. ročník

Žák:

- hraje plným kultivovaným tónem
- použitím agogických změn vyjadřuje náladu skladby
hraje skladby různých stylových období a žánrů a vnímá jejich rozličnosti
samostatně nastuduje zadanou skladbu
zahraje jednoduchou skladbu z listu

Základní studium II. stupně

Hra na tubu

1. ročník

Žák:

- využívá dovednosti získané z dřívějšího studia
- při hře dbá na správný výraz a správné stylové provedení
- svoji hráčskou jistotu zdokonaluje pomocí etud, technických a nátiskových cvičení
- zná základní historii vývoje tuby

2. ročník

Žák:

- zvládá samostatně řešit technické problémy zadané skladby
- uplatňuje získané zkušenosti při interpretaci skladeb různých stylových období
při hře přednesových skladeb užívá náročnějších technických prvků hry

3. ročník

Žák:

- je schopen hudebně vyjádřit své vlastní představy o hrané skladbě
- orientuje se v notovém zápise interpretovaných skladeb
- hraje skladby náročnějšího technického i přednesového charakteru
- poslouchá nahrávky skladeb svého nástroje a získané poznatky převádí do své hry

4. ročník

Žák:

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v dosaženém rozsahu
- orientuje se v notovém zápisu, samostatně řeší techniku hry a základní péči o nástroj
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- zná některé české a světové hráče na tubu

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Kolektivní interpretace

Žáci:

- učí se uplatňovat a užívat v kolektivní praxi své znalosti získané v individuální interpretaci
- zdokonalují se v souhře a intonaci s ostatními nástroji
- osvojují si základy zásady kolektivní interpretace různých hudebních stylů a žánrů
- prohlubují své zkušenosti s prací v kolektivu
- uvědomují si odpovědnost za společnou práci

Poznámky k učebním osnovám předmětů:

Komorní hra

V rámci kolektivní interpretace se žák může uplatnit v duu, triu, kvartetu, popř. kombinace s jiným hudebním nástrojem či nástroji, popř. zpěvem.

Žák

- zde získává zodpovědnost za společné dílo
- snaží se hrát synchronizovaně s ostatními členy souboru
- respektuje při hře ostatní spoluhráče, vnímá jejich party
- snaží se o společné začátky a konce frází
- vnímá společně dynamiku
- s pomocí učitele, později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

Hra v souboru

Hra v souboru se uskutečňuje v kolektivu s větším počtem žáků, kdy skupina dvou a více žáků hraje stejný hlas. Členy souboru mohou být i studenti jiných hudebních oborů.

Žák

- je schopen vnímat neverbální pokyny vyučujícího
- vnímá hru spoluhráčů a umí přizpůsobit vlastní výkon kolektivu (společné nádechy, přesné začátky a konce frází, dynamika)
- orientuje se v partituru
- s pomocí učitele později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

Hra v orchestru

Žák účinkuje v orchestru, kde získává zodpovědnost za společné dílo.

Žák

- vnímá gesta dirigenta, podle nichž se snaží hrát synchronizovaně s ostatními členy orchestru
- respektuje při hře ostatní spoluhráče a vnímá jejich party
- snaží se o společné začátky a konce frází
- vnímá společně dynamiku
- s pomocí učitele později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

5.23 Studijní zaměření HRA NA LESNÍ ROH

Charakteristika

Lesní roh je žesťový hudební nástroj s kónickou trubicí, pevné místo v orchestrech má již od 18. století.

Vyvinul se z loveckých nástrojů používaných pro hraní fanfár a signálů při lovu zvěře. Od přelomu 17. a 18. století se používá v orchestrech. Přibližně od roku 1814 je opatřován ventily, což umožňuje hrát celý chromatický rozsah tónů.

Má charakteristický stočený tvar, zvuková trubice má délku přes 4 metry a je zakončena širokým ozvučnickem. Při hře se drží ozvučnickem vpravo dolů: pravá ruka jej podpírá zevnitř; proto má lesní roh ventilovou soustavu (se čtyřmi ventily) uzpůsobenou pro levou ruku, na rozdíl od většiny ostatních žesťových nástrojů. Jeho tónový rozsah jsou čtyři oktávy i více, podle zdatnosti hráče. V současnosti nejpoužívanější jsou dvojité lesní rohy, které v sobě integrují roh v F ladění a roh v ladění o kvartu výše, v B; hráč je může měnit pomocí čtvrté klapky ovládané palcem. Tento systém rozšiřuje tónový rozsah nástroje a umožňuje jistější hraní ve vyšších polohách.

Povinně volitelné předměty v rámci **kolektivní interpretace** jsou:

a) Komorní hra

b) Hra v souboru

c) Hra v orchestru nebo Dechový orchestr - viz osnovy předmětu

d) Sborový zpěv – viz osnovy předmětu

e) Základy zpracování hudby na PC – viz osnovy předmětu

V závislosti na zájmu žáka a možnostech školy může žák navštěvovat předměty kolektivní interpretace i dříve, než ukazuje tabulka.

Žák může navštěvovat současně více předmětů kolektivní interpretace.

Studium pro dospělé /SPD/:

Vzdělávací obsah studia pro dospělé je stanoven na základě individuálního plánu výuky zaneseného pedagogem v třídní knize. Výuka je uskutečňována minimálně v rozsahu 1 hodiny týdně.

Učební plán:

Přípravné studium – viz Přípravné studium hudebního oboru

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na lesní roh	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Kolektivní interpretace				1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3
Celkový týdenní počet hodin	2	2	2	3-5	3-5	2-4	2-4	2-4	2-4	2-4	2-4

Rozšířené studium v rozsahu **1,5 hodiny týdně** /namísto 1 hodiny/ je možné od 2. ročníku I. stupně základního studia. Rozšířené studium mohou absolvovat i nadaní žáci všech ročníků II. stupně základního studia.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Přípravné studium – viz Přípravné studium hudebního oboru

Základní studium I. stupně

Hra na lesní roh

1. ročník

Žák:

- dále rozvíjí základní návyky získané v přípravném studiu, pokud ho absolvoval
- získává zájem o hru na lesní roh
- seznamuje se s historií nástroje
- osvojuje si základy hrudně bráničního dýchání
- nacvičuje umístění nátrubku na rty
- osvojuje si základy tvoření tónu
- hraje základní tóny (podle možností s využitím lidových písní)

Postupová zkouška

Etudy: 1 cvičení (etuda)

Přednes: přednesová skladbička nebo lidová píseň (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

2. ročník

Žák:

- zvyšuje zájem o hru na nástroj
- upevňuje dýchací návyky
- dbá na kvalitu tónu
- rozšiřuje rozsah (podle možností, se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- začíná nacvičovat stupnice – pokud to dovoluje rozsah (v celých notách), pomalé tempo
- začíná nacvičovat akordy – pokud to dovoluje rozsah (v půlových), pomalé tempo
- procvičuje hru z not – jednoduché rytmy – tenuto, legato
- nacvičuje dynamické cítění (silně, slabě podle schopností)
- hraje jednoduché přednesové skladby nebo lidové písně (podle možností z paměti)

Postupová zkouška

Stupnice: 1 stupnice s akordem (pokud to umožňuje dosažený rozsah)

Etudy: 1 cvičení (etuda)

Přednes: přednesová skladbička nebo lidová píseň (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

3. ročník

Žák:

- prohlubuje zájem o hru na lesní roh
- rozšiřuje rozsah (podle možností, se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- nacvičuje stupnice podle dosaženého rozsahu v celých notách – pomalé tempo

- nacvičuje akordy podle dosaženého rozsahu v půlových notách – tenuto, legato
- prohlubuje si dynamické cítění (crescendo – decrescendo)
- začíná pracovat v souboru
- hraje jednoduché přednesové skladby nebo lidové písně (podle možností z paměti)
- učí se hodnotit svůj výkon

Postupová zkouška

Stupnice: 1 stupnice s akordem (v dosaženém rozsahu)

Etudy: 2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru

Přednes: přednesová skladbička nebo lidová píseň (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

4. ročník

Žák:

- prohlubuje zájem o hru na lesní roh
- zdokonaluje dechové návyky
- zlepšuje kvalitu tónu
- zdokonaluje nátiskovou techniku (omezuje tlak nátrubku na rty)
- rozšiřuje rozsah (podle možností, se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- začíná používat B ladění (pokud má nástroj s b ventilem)
- studuje stupnice podle dosaženého rozsahu do 2#, 2b v půlových notách, tenuto, legato
- hraje z not – jednoduché rytmy – tenuto, legato, v pomalých tempech
- zdokonaluje využití dynamických prostředků (p, mf, f, crescendo, decrescendo)
- pracuje v souboru v orchestru
- hraje přednesové skladby nebo lidové písně (podle možností z paměti)
- učí se hodnotit svůj výkon

Postupová zkouška

Stupnice: 1 stupnice s akordem (v dosaženém rozsahu)

Etudy: 2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru

Přednes: přednesové skladby nebo lidová píseň (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

5. ročník

Žák:

- upevňuje správné dechové návyky
- zlepšuje kvalitu tónu
- zdokonaluje nátiskovou techniku (omezuje tlak nátrubku na rty)
- rozšiřuje rozsah (podle možností se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- zlepšuje a upevňuje intonační jistotu
- si dále osvojuje používání B ladění (pokud má nástroj s B ventilem)
- nacvičuje stupnice podle dosaženého rozsahu (do 3#, 3 b) v půlových notách, tenuto, legato
- hraje z not složitější rytmy (osminové /s tečkou/, šestnáctinové staccato, tenuto, legato) v rychlejších tempech
- zdokonaluje se ve využití dynamických prostředků (p, mf, f, akcent, sforzato)
- pracuje v souboru, orchestru
- nacvičuje náročnější přednesové skladby (podle možností z paměti)

- hodnotí svůj výkon ve srovnání s výkony ostatních

Postupová zkouška

Stupnice: 1 stupnice s akordem (v dosaženém rozsahu)

Etudy: 2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru

Přednes: přednesová skladba (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

6. ročník

Žák:

- zdokonaluje dechové návyky
- zlepšuje kvalitu tónu
- zdokonaluje nátiskovou techniku (omezuje tlak nátrubku na rty)
- rozlišuje rozsah (podle možností, se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- zlepšuje a upevňuje intonační jistotu
- používá B ladění (pokud má nástroj s b ventilem) v dosaženém rozsahu
- nacvičuje stupnice podle dosaženého rozsahu (do 4#, 4 b) – rychlejší tempo
- nacvičuje akordy podle dosaženého rozsahu, čtyřzvuk (do 4#, 4 b) – tenuto, legato
- nacvičuje dominantní septakordy (v Dur tóninách), zmenšené septakordy (v mollových tóninách)
- hraje z not složitější rytmy (šestnáctinové/s tečkou – staccato, tenuto, legato), v rychlejších tempech
- zdokonaluje se ve využití dynamických prostředků (pp, ff, akcent, sforzato)
- seznamuje se základy transpozice in Es
- pracuje v souboru, orchestru
- hraje náročnější přednesové skladby (podle možností paměti)
- hodnotí svůj výkon ve srovnání s výkony ostatních

Postupová zkouška

Stupnice: 1 stupnice s akordy (v dosaženém rozsahu)

Etudy: 2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru

přednes: přednesová skladba (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

7. ročník

Žák:

- zlepšuje kvalitu tónu a upevňuje dechové návyky
- zdokonaluje nátiskovou techniku (omezuje tlak nátrubku na rty)
- rozšiřuje rozsah (podle možností, se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- zlepšuje a upevňuje intonační jistotu
- používá B ladění (pokud má nástroj s b ventilem) v dosaženém rozsahu
- hraje stupnice podle dosaženého rozsahu (do 4#, 4 b) rychlejší tempo
- hraje akordy podle dosaženého rozsahu, čtyřzvuk (do 4#, 4 b) – tenuto, legato
- hraje dominantní septakordy (v Dur tóninách do 4#, 4 b)
- hraje zmenšené septakordy (v moll tóninách do 4#, 4 b)
- hraje z not složitější rytmy (šestnáctinové /s tečkou/ – staccato, tenuto, legato)
- zdokonaluje se ve využití dynamických prostředků (pp-ff, akcent, sforzato)
- seznamuje se se základy transpozice in Es
- pracuje c souboru, orchestru
- hraje náročnější přednesové skladby (podle možnosti paměti)

- hodnotí kvality prováděných skladeb
- dokáže zhodnotit svůj výkon s výkony ostatních

Žák ukončí I. stupeň veřejným absolventským koncertem

Žák může v případě závažných důvodů ukončit I. stupeň **závěrečnou zkouškou v rozsahu:**

1 stupnice s akordy (v dosaženém rozsahu)

2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru

Přednesová skladba (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

Základní studium II. stupně

Hra na lesní roh

1. a 2. ročník

Žák:

- navazuje na výsledky dřívějšího studia a doplňuje o nové učivo a poznatky
- pracuje samostatně na kvalitě tónu a upevňuje dechové návyky
- zdokonaluje nátlakovou techniku (omezuje tlak nátrubku na rty)
- rozšiřuje rozsah (podle možností, se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- zlepšuje intonační jistotu
- používá B ladění (pokud má nástroj s B ventilem) v dosaženém rozsahu
- hraje stupnice podle dosaženého rozsahu – rychlejší tempo
- hraje akordy podle dosaženého rozsahu, čtyřzvuk – tenuto, legato
- hraje dominantní septakordy
- hraje zmenšené septakordy

3. a 4. ročník

Žák:

- hraje samostatně z not složité rytmy
- využívá dynamické a výrazové prostředky
- je schopen samostatně využít transpozice in Es
- pracuje v souboru (orchestru)
- vytváří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů
- samostatně studuje přednesové skladby se zapojením všech výrazových prostředků
- využívá své posluchačské a interpretační zkušenosti, podílí se na výběru skladeb
- samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj
- dokáže zhodnotit všechny složky hrané skladby
- objektivně zhodnotí svůj výkon v sólové, komorní i orchestrální hře

Postupová zkouška po 1. – 3. ročníku:

1 stupnice s akordy (v dosaženém rozsahu)

2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru nebo jedna delší

Přednesová skladba (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

Žák 4. ročníku ukončí II. stupeň veřejným absolventským koncertem

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Kolektivní interpretace

Žáci:

- učí se uplatňovat a užívat v kolektivní praxi své znalosti získané v individuální interpretaci
- zdokonalují se v souhře a intonaci s ostatními nástroji
- osvojují si základy zásady kolektivní interpretace různých hudebních stylů a žánrů
- prohlubují své zkušenosti s prací v kolektivu
- uvědomují si odpovědnost za společnou práci

Poznámky k učebním osnovám předmětů:

Komorní hra

V rámci kolektivní interpretace se žák může uplatnit v duu, triu, kvartetu, popř. kombinace s jiným hudebním nástrojem či nástroji, popř. zpěvem.

Žák

- zde získává zodpovědnost za společné dílo
- snaží se hrát synchronizovaně s ostatními členy souboru
- respektuje při hře ostatní spoluhráče, vnímá jejich party
- snaží se o společné začátky a konce frází
- vnímá společně dynamiku
- s pomocí učitele, později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

Hra v souboru

Hra v souboru se uskutečňuje v kolektivu s větším počtem žáků, kdy skupina dvou a více žáků hraje stejný hlas. Členy souboru mohou být i studenti jiných hudebních oborů.

Žák

- je schopen vnímat neverbální pokyny vyučujícího
- vnímá hru spoluhráčů a umí přizpůsobit vlastní výkon kolektivu (společné nádechy, přesné začátky a konce frází, dynamika)
- orientuje se v partituře
- s pomocí učitele později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

Hra v orchestru

Žák účinkuje v orchestru, kde získává zodpovědnost za společné dílo.

Žák

- vnímá gesta dirigenta, podle nichž se snaží hrát synchronizovaně s ostatními členy orchestru
- respektuje při hře ostatní spoluhráče a vnímá jejich party
- snaží se o společné začátky a konce frází
- vnímá společně dynamiku
- s pomocí učitele později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

5.24 Studijní zaměření HRA NA KYTARU

Kytara dnes patří k nejoblíbenějším a nejrozšířenějším hudebním nástrojům. Spojuje v sobě přednosti nástroje melodického a akordického. I proto dochází k nesprávným a chybným výkladům její hodnoty jako hudebního nástroje. Má však staletou tradici hráčskou i nástrojařskou, má bohatou literaturu, která obsahuje všechna hudební stylová období. Kytara je velice hodnotným nástrojem koncertním, používaná sólově v komorní, taneční a jazzové hudbě. Náš učební plán je sestaven tak, aby žáci získali takové dovednosti, které umožňují uplatnit se podle schopností a zájmu v oblasti amatérské i v dalším odborném studiu. Žák studuje nejen sólovou hru na nástroj, ale zapojuje se také do předmětu **Kolektivní interpretace**. Zde se učí souhry s ostatními hráči, poznává další možnosti využití svého nástroje.

Povinně volitelné předměty v rámci **kolektivní interpretace** jsou:

a) **Komorní hra /Hra doprovodů/**

b) **Hra v souboru**

c) **Hra v orchestru nebo Dechový orchestr - viz osnovy předmětu**

d) **Sborový zpěv – viz osnovy předmětu**

e) **Základy zpracování hudby na PC – viz osnovy předmětu**

V závislosti na zájmu žáka a možnostech školy může žák navštěvovat předměty kolektivní interpretace i dříve, než ukazuje tabulka.

Žák může navštěvovat současně více předmětů kolektivní interpretace.

Studium pro dospělé /SPD/:

Vzdělávací obsah studia pro dospělé je stanoven na základě individuálního plánu výuky zaneseného pedagogem v třídní knize. Výuka je uskutečňována minimálně v rozsahu 1 hodiny týdně.

Učební plán:

Přípravné studium – viz Přípravné studium hudebního oboru

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na kytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Kolektivní interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1
Celkový týdenní počet hodin	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Rozšířené studium v rozsahu **1,5 hodiny týdně** /namísto 1 hodiny/ je možné od 2. ročníku I. stupně základního studia. Rozšířené studium mohou absolvovat i nadaní žáci všech ročníků II. stupně základního studia.

Učební plán – komentář:

Výuka ve hře na nástroj probíhá individuálně nebo ve skupině maximálně dvou žáků.

Kolektivní improvizaci v stupni SPD lze přizpůsobit dle zájmů a schopností žáka. Např. hra duet učitel – žák.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Přípravné studium – viz Přípravné studium hudebního oboru

I. STUPEŇ

Hra na kytaru

1. ročník

- Žák zná a předvede správné držení kytary, správné sezení buď s podnožkou, s podpěrkou, nebo jazzové držení nástroje.
- Žák zahraje jednohlasé melodie (lid. písně apod.), s oporou palce na basových strunách, úderem prstů apoyando, nebo střídavým úderem trsátka, nejlépe za hudebního doprovodu učitele.
- Žák se podle možností a probrané látky orientuje v I., poloze.

2. ročník

- Žák předvede jazzové držení nástroje a pravé ruky.
- Zahraje rytmický doprovod lidových a umělých písní.
- Hraje jednohlasé melodie z notového zápisu.
- Hra jednohlasých stupnic dur do 3 křížků, s kadencí, nebo s jednoduchými akordy

3. ročník

- Žák má správné a usazené klasické či jazzové držení nástroje, pravé i levé ruky
- Tvoří jasný a pevný tón.
- Dle svých možností zahrájí legato vzestupné.
- Žáci hrají v krouzcích, střídají se při hře rytmických doprovodů, hře rozložených akordů a melodií.
- Žáci jsou schopni zahrát jednoduché akordy i v malém barré.
- zahrájí 2 okt. stupnice dur 4 křížky a 2 bé.

4. ročník

- Žák bezchybně drží kytaru i obě ruce
- Zvládá prstoklad 2 okt. stupnic dur v přijatelných tóninách.
- Dle svých schopností hraje v kvintovém, nebo kvartovém kruhu
- Má povědomost o stupních moll
- Hraje legato sestupné
- Žák je schopen transpozice základních akordů a jednoduchých melodií.
- Zvládá základní typy akordů s velkým barré typ Fis a H

5. ročník

- Žák má bezchybné držení kytary.
- Hraje 2 okt. stupnice dur.
- Za školní rok přehraje dle svých schopností postupně 7 křížků a 7 bé.
- Zahraje stupnice moll 2 křížky a 2 bé.
- Příslušné kadence. Hraje stupnice pentatonické a je schopen je použít v jednoduché improvizaci.
- Hraje legato i staccato.
- Žák zvládá i některé speciální technické hry (hammering levé ruky).

6. ročník

- Žák zvládá prstoklad 3 okt. stupnic dur.
- hraje 2 okt. stupnice moll v 7 křížkách a 7 bé.
- Příslušné kadence. Hraje stupnice pentatonické a je schopen je použít v jednoduché improvizaci.
- Hraje legato i staccato.
- Žák zvládá i některé speciální techniky (hammering levé ruky).

7. ročník

- Žák zvládá základní technické dovednosti na kytaru.
- Je schopen zahrát stupnice, kadence a technická cvičení ve všech základních dostupných tóninách.
- V dobré kvalitě dokáže nastudovat a zahrát přiměřeně obtížné skladby, umělé i lidové písně.
- Dle svých možností je žák schopen pod vedením svého učitele zvládnout absolventský koncert, nebo se zúčastní závěrečných školních koncertů jako hráč v orchestru, nebo provede postupovou zkoušku.

II. STUPĚŇ

Hra na kytaru:

1. + 2. ročník

- Žák naváže na předchozí získané dovednosti a bude se ubírat k chápání hry v souboru nebo orchestru bez jednostranného profilování k samostatnému žánru.
- Při výuce bude kladen důraz na improvizачní schopnosti s ohledem na možnosti jednotlivých žáků.

3. + 4. ročník

- V závěrečném studijním období bude brán zřetel na samostatnost a vyspělost, takže žák si může učivo zvolit ve větší míře sám, ale to neznamená, že hudební projev nebude konfrontován s pedagogem a bude jen samostatný.
- Cílem je chápání hry na nástroj pro zařazení a začlenění do hudebního kolektivu včetně citu pro zvládnutí aranžmá s přihlédnutím na možnosti žáka.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Kolektivní interpretace

Žáci:

- učí se uplatňovat a užívat v kolektivní praxi své znalosti získané v individuální interpretaci
- zdokonalují se v souhře a intonaci s ostatními nástroji

- osvojují si základy zásady kolektivní interpretace různých hudebních stylů a žánrů
- prohlubují své zkušenosti s prací v kolektivu
- uvědomují si odpovědnost za společnou práci

Poznámky k učebním osnovám předmětů:

Komorní hra /Hra doprovodů/

V rámci kolektivní interpretace se žák může uplatnit v duu, triu, kvartetu, popř. kombinace s jiným hudebním nástrojem či nástroji, popř. zpěvem.

Žák:

- dodrží zásady správného sezení při hře
- využije své poznatky a dovednosti z individuální výuky
- zahraje skladby různých stylů a žánrů přiměřené jeho věku a schopnostem
- zapojí se do spolupráce se svým spoluhráčem či pedagogem
- předvede správné porozumění pro rytmické i výrazové ztvárnění skladby
- ukáže zodpovědnost za společné dílo pravidelnou domácí přípravou
- dodrží dynamickou stránku skladby 5. + 7. roč.
- je schopen poslouchat druhý part a odpoutat se od vlastního partu
- dodržuje formální strukturu skladby
- dbá na správné nástupy ve svém partu
- porovná další možnosti využití nástroje se sólovou výukou
- předvede zásady správného vystupování na jevišti
- při zkoušce dodrží potřebnou kázeň i v době, kdy sám nehraje
- s jistotou zahraje svůj part

Hra v souboru

Hra v souboru se uskutečňuje v kolektivu s větším počtem žáků, kdy skupina dvou a více žáků hraje stejný hlas. Členy souboru mohou být i studenti jiných hudebních oborů.

Žák

- je schopen vnímat neverbální pokyny vyučujícího
- vnímá hru spoluhráčů a umí přizpůsobit vlastní výkon kolektivu (společné nádechy, přesné začátky a konce frází, dynamika)
- orientuje se v partitūře
- s pomocí učitele později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

Hra v orchestru

Žák účinkuje v orchestru, kde získává zodpovědnost za společné dílo.

Žák

- vnímá gesta dirigenta, podle nichž se snaží hrát synchronizovaně s ostatními členy orchestru
- respektuje při hře ostatní spoluhráče a vnímá jejich party
- snaží se o společné začátky a konce frází
- vnímá společně dynamiku
- s pomocí učitele později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

Postupové zkoušky :

I. STUPEŇ:

1. ročník

Zpaměti jedna z probraných jednooktávových stupnic dur. Dvě jednohlasé lid. písně, nebo skladbičky.

2. ročník

2 stupnice dur z probraných. Dvě jednoduché písně v jednohlasu. Jednoduchý doprovod v základních akordech a v přijatelných tóninách.

3. ročník

2 stupnice dur jednooktávové s akordy, nebo kadencí. Zahrají melodii písně, nebo skladbičky, pak její doprovod v melodickém i v harmonickém tvaru.

4. ročník

Stupnice 2 okt. typové, zahraje dvě zpaměti, dle výběru komise a jednu z probraných moll s kadencemi. Předvede několik akordů s velkým barré.

Žák zahraje lidovou píseň s transpozicí do přijatelné tóniny.

5. ročník

Dvě stupnice přes dvě okt. dur, zpaměti dle výběru komise a dvě z probraných moll, s kadencemi. Zahraje umělou píseň, nebo jednoduchou jazzovou skladbu.

6. ročník

Dvě stupnice jednohlasé dur, moll s kadencemi a obraty akordu. Dvě skladby různého technického zaměření s použitím probraných technických disciplín.

7. ročník

Dvě jednohlasé stupnice dur, moll s kadencemi a obraty akordu. Dvě přiměřené obtížné skladby, nebo písně odlišného technického zaměření.

5.25 Studijní zaměření HRA NA ŽÁNROVOU KYTARU

Kromě hry na klasickou kytaru (která je ostruněna nylonovými strunami) je na ZUŠ možnost studovat také hru na tzv. žánrovou kytaru. Jde o kytaru akustickou-westernovou (ostruněna je kovovými strunami) nebo elektroakustickou, která je navíc osazena snímačem. Repertoár nezahrnuje skladby klasických autorů, ale celé pojetí výuky je zaměřeno na určité hudební styly, jako např. country, bluegrass, irská hudba, blues aj. Proto je vhodné studijní zaměření Hra na žánrovou kytaru volit u žáků o něco starších, tedy nejlépe od 8-9 let, u nichž se výběrem tohoto studijního zaměření dá počítat s fyzickými dispozicemi, intelektuálními a dalšími předpoklady.

Na rozdíl od klasických kytar, které jsou vyráběny v pěti velikostech, i zde můžeme najít nástroje různých velikostí a provedení, ale ne v takovém počtu. Menší kytary jsou typu tzv. Parlor, střední v provedení Grand Auditorium až po tzv. Dreadnought-velká kytara.

Studium je zaměřeno na sólovou (technika flatpicking) a doprovodnou hru, kde se žák může po muzikantské stránce dostatečně rozvinout a sedmileté studium I. cyklu zakončit závěrečnou zkouškou nebo absolventským koncertem.

Povinně volitelné předměty v rámci **kolektivní interpretace** jsou:

a) Komorní hra /Hra doprovodů/

b) Hra v souboru

c) Hra v orchestru nebo Dechový orchestr - viz osnovy předmětu

d) Sborový zpěv – viz osnovy předmětu

e) Základy zpracování hudby na PC – viz osnovy předmětu

V závislosti na zájmu žáka a možnostech školy může žák navštěvovat předměty kolektivní interpretace i dříve, než ukazuje tabulka.

Žák může navštěvovat současně více předmětů kolektivní interpretace.

Studium pro dospělé /SPD/:

Vzdělávací obsah studia pro dospělé je stanoven na základě individuálního plánu výuky zaneseného pedagogem v třídní knize. Výuka je uskutečňována minimálně v rozsahu 1 hodiny týdně.

Učební plán:

Přípravné studium – viz Přípravné studium hudebního oboru

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na žánrovou kytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Kolektivní interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1
Celkový týdenní počet hodin	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Rozšířené studium v rozsahu **1,5 hodiny týdně** /namísto 1 hodiny/ je možné od 2. ročníku I. stupně základního studia. Rozšířené studium mohou absolvovat i nadaní žáci všech ročníků II. stupně základního studia.

Učební plán – komentář:

Výuka ve hře na nástroj probíhá individuálně nebo ve skupině maximálně dvou žáků.

Kolektivní improvizaci v stupni SPD lze přizpůsobit dle zájmů a schopností žáka. Např. hra duet učitel – žák.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Přípravné studium – viz Přípravné studium hudebního oboru

I. STUPĚŇ:

Hra na žánrovou kytaru

1. ročník

žák

- dbá na správné a uvolněné sezení u nástroje
- na správné držení nástroje, postavení pravé a levé ruky
- využívá tvoření tónu plektrem a tvoření tónu prsty p-i-m
- orientuje se na hmatníku v I. poloze od 5. struny (tón c1) po 1. strunu
- rozvíjí koordinaci mezi PR a LR, rytmické a melodické cítění
- sólovou hru dle notového zápisu, doprovodnou hru dle akordových značek
- zahraje stupnice dur do 2#, jednohlasou skladbičku, lidovou píseň
- jednoduchý doprovod ke skladbě nebo písni

2. ročník

žák

- zdokonaluje hru trsátkem, hru prsty p-i-m-a, koordinaci PR a LR
- orientuje se v I. poloze (ev. ve II. poloze) na hmatníku dle notového zápisu
- rozvíjí rytmické a melodické cítění, sólovou a doprovodnou hru
- spojitost notového zápisu s orientací na hmatníku
- zahraje stupnice durové do 3#, sólo a rytmický doprovod, jednoduchou skladbičku

3. ročník

žák

- upevňuje správné držení nástroje, postavení obou rukou
- zdokonaluje sólovou a doprovodnou hru trsátkem
- zvládá orientaci na hmatníku v I. a II. poloze dle notového zápisu
- rozvíjí rytmické, melodické a metrické cítění, hudební paměť, souhru s učitelem
- zahraje stupnice durové rozšířené do 3# a 1b (včetně pentatonické)
- kvintakord + obraty (C, Fr), sólo a doprovod ve vybraném hudebním stylu

4. ročník

žák

- zdokonaluje probrané technické dovednosti
- využívá hru malého barré, slide, výměnu poloh
- zahraje rozklad akordu (picking) lehčích hmatů, kvintakord + obraty (alespoň C, F, Gdur)

- stupnice rozšířené durové včetně pentatonických, sólo a doprovod ve vybraném hudebním stylu
- orientuje se ve vyšší poloze I. až V. (v V. poloze na melodických strunách)

5. ročník

žák

- navazuje na poznatky a dovednosti z minulých ročníků
- rozvíjí hru sólovou a doprovodnou
- orientuje se v polohách I. až V.
- využívá malé a velké barré, slide
- zahraje durové, mollové stupnice včetně pentatonické, rozklad akordu (picking) k zadané stupnici
- tónický kvintakord a jeho obraty, bluesovou dvanáctku (doprovod)
- sólo a doprovod ve vybraném hudebním stylu

6. ročník

žák

- orientuje se v I. až V. poloze (na všech strunách), v VII. poloze na melodických strunách
- využívá malé a velké barré, techniku legátovou, techniku Palm Muting
- pentatonické stupnice dur, moll
- zahraje rozklad akordu (picking), kadence, obraty T5 po celém hmatníku (dle schopností žáka)
- sólo, doprovod ve vybraném hudebním stylu

7. ročník

žák

- orientuje se v I. až VII. poloze
- využívá malé, velké barré v akordech, legátovou techniku (hammer-on, pull-off)
- vibrato, slide, PM, bending (dle schopností žáka)
- používá probrané stupnice v improvizaci (dle svých schopností)
- zahraje rozklady akordu (arpeggio-picking) k zadané kadenci, obraty T5 po celém hmatníku
- sólo, doprovod ve vybraném hudebním stylu, bluesovou dvanáctku

II. STUPEŇ:

Hra na žánrovou kytaru

1. + 2. ročník

žák:

- při sólové hře dbá na kvalitu tónu
- transponuje akordický doprovod do jiné tóniny
- využívá stupnic k improvizaci (dle dispozic žáka)
- kultivuje rytmický doprovod
- zahraje přiměřeně obtížné skladby

3. + 4. ročník

žák:

- zná stavbu běžně používaných akordů
- využívá rozklady akordů dur, moll, septakordů
- využívá obraty kvintakordů v doprovodné hře
- dle svých schopností rozvíjí improvizaci
- zdokonaluje se v souhře s jiným žákem, nebo učitelem
- zahraje přiměřeně obtížné skladby ve vybraném hudebním stylu

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Kolektivní interpretace

Žáci:

- učí se uplatňovat a užívat v kolektivní praxi své znalosti získané v individuální interpretaci
- zdokonalují se v souhře a intonaci s ostatními nástroji
- osvojují si základy zásady kolektivní interpretace různých hudebních stylů a žánrů
- prohlubují své zkušenosti s prací v kolektivu
- uvědomují si odpovědnost za společnou práci

Poznámky k učebním osnovám předmětů:

Komorní hra /Hra doprovodů/

V rámci kolektivní interpretace se žák může uplatnit v duu, triu, kvartetu, popř. kombinace s jiným hudebním nástrojem či nástroji, popř. zpěvem.

Žák:

- dodrží zásady správného sezení při hře
- využije své poznatky a dovednosti z individuální výuky
- zahraje skladby různých stylů a žánrů přiměřené jeho věku a schopnostem
- zapojí se do spolupráce se svým spoluhráčem či pedagogem
- předvede správné porozumění pro rytmické i výrazové ztvárnění skladby
- ukáže zodpovědnost za společné dílo pravidelnou domácí přípravou
- dodrží dynamickou stránku skladby 5. + 7. roč.
- je schopen poslouchat druhý part a odpoutat se od vlastního partu
- dodržuje formální strukturu skladby
- dbá na správné nástupy ve svém partu
- porovná další možnosti využití nástroje se sólovou výukou
- předvede zásady správného vystupování na jevišti
- při zkoušce dodrží potřebnou kázeň i v době, kdy sám nehraje
- s jistotou zahraje svůj part

Hra v souboru

Hra v souboru se uskutečňuje v kolektivu s větším počtem žáků, kdy skupina dvou a více žáků hraje stejný hlas. Členy souboru mohou být i studenti jiných hudebních oborů.

Žák

- je schopen vnímat neverbální pokyny vyučujícího
- vnímá hru spoluhráčů a umí přizpůsobit vlastní výkon kolektivu (společné nádechy, přesné začátky a konce frází, dynamika)
- orientuje se v partituře
- s pomocí učitele později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

Hra v orchestru

Žák účinkuje v orchestru, kde získává zodpovědnost za společné dílo.

Žák

- vnímá gesta dirigenta, podle nichž se snaží hrát synchronizovaně s ostatními členy orchestru
- respektuje při hře ostatní spoluhráče a vnímá jejich party
- snaží se o společné začátky a konce frází
- vnímá společně dynamiku
- s pomocí učitele později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

5.26 Studijní zaměření HRA NA BASOVOU KYTARU

Basová kytara (také **baskytara** nebo trochu nepřesně **basa**) je strunný hudební nástroj, který v moderní hudbě nahrazuje funkci kontrabasu. Úlohou basové kytary je tedy především hrát basovou linku. Spolu s bicími tak tvoří základ rytmu a podporuje harmonii. Baskytara se v některých žánrech prosadila i jako sólový nástroj (jazz, latin, funky aj.) Basová kytara se začala používat v druhé polovině 20. století. Svým tvarem na první pohled připomíná elektrickou kytaru. Má ale mohutnější a masivnější tělo, delší krk a větší mensuru a kvůli silnějším strunám je i ladicí mechanismus robustnější. Obvykle má čtyři struny (vyskytují se i baskytary, které mají pět nebo dokonce jako elektrická kytara šest strun). Struny jsou laděné o jednu oktávu níž, než je uvedeno v notovém zápisu. Basová kytara má obvykle, podobně jako elektrická kytara, pražce, ale existují i bezpražcové baskytary. Výjimečně se objevují i neelektrické akustické basové kytary. Náš učební plán je sestaven tak, aby žáci získali takové dovednosti, které umožňují uplatnit se podle schopností a zájmu v oblasti amatérské i v dalším odborném studiu. Během studia se žák seznámí se základy kytarové hry. Další studium je zaměřeno na poznávání hry různých stylů a žánrů (jazz, pop, rock). Žák se také učí základním principům doprovodné hry, hry akordových značek a je veden k uplatňování všech svých získaných znalostí a dovedností v praktickém využití při hře. Náplní předmětu **Kolektivní interpretace** je poznávání dalších možností využití tohoto nástroje a souhry ve skupině nebo orchestru.

Povinné volitelné předměty v rámci **kolektivní interpretace** jsou:

a) Komorní hra /Hra doprovodů/

b) Hra v souboru

c) Hra v orchestru nebo Dechový orchestr - viz osnovy předmětu

d) Sborový zpěv – viz osnovy předmětu

e) Základy zpracování hudby na PC – viz osnovy předmětu

V závislosti na zájmu žáka a možnostech školy může žák navštěvovat předměty kolektivní interpretace i dříve, než ukazuje tabulka.

Žák může navštěvovat současně více předmětů kolektivní interpretace.

Studium pro dospělé /SPD/:

Vzdělávací obsah studia pro dospělé je stanoven na základě individuálního plánu výuky zaneseného pedagogem v třídní knize. Výuka je uskutečňována minimálně v rozsahu 1 hodiny týdně.

Učební plán:

Přípravné studium – viz Přípravné studium hudebního oboru

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na basovou kytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Kolektivní interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1
Celkový týdenní počet hodin	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Rozšířené studium v rozsahu **1,5 hodiny týdně** /namísto 1 hodiny/ je možné od 2. ročníku I. stupně základního studia. Rozšířené studium mohou absolvovat i nadaní žáci všech ročníků II. stupně základního studia.

Učební plán – komentář:

Výuka ve hře na nástroj probíhá individuálně nebo ve skupině maximálně dvou žáků.

Kolektivní improvizaci v stupni SPD lze přizpůsobit dle zájmů a schopností žáka. Např. hra duet učitel – žák.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Přípravné studium – viz Přípravné studium hudebního oboru

I. STUPEŇ:

Hra na basovou kytaru

1. – 4. ročník

Žák:

- zná jednotlivé části nástroje, zná správný postoj, držení nástroje a postavení rukou
- předvede základní prvky techniky rozeznívání strun
- orientuje se v notaci v basovém klíči
- zahraje jednoduché melodie (národní písně) z paměti v rytmu ve volnějším tempu
- zná jednoduché výměny poloh
- přečte a zahraje jednoduché melodie a rytmy (s minimem předznamenání) z notového zápisu
- zná způsob, jak kultivovat tón a používá tlumení strun, dokáže naladit nástroj pomocí flažoletů
- dokáže hrát s výměnou poloh bez negativního dopadu na rytmus (volnější tempo)
- zná základní artikulační prostředky (legato, staccato)
- zná a popíše vliv techniky hry na výsledný zvuk
- zná a používá univerzální prstoklady pro durové a mollové stupnice a základní kvintakordy

5. ročník

Žák:

- zná intervaly a jejich prstoklady na hmatníku
- dokáže určit názvy tónů na větším úseku hmatníku a zná souvislosti (intervalový posun)
- zahraje diatonické stupnice s využitím univerzálních prstokladů v polohách
- zahraje rozkladem základní kvintakordy a zná jejich používané symboly
- používá běžnou dynamiku (p, f), zahraje jednodušší skladby z not v rytmu ve středním tempu

6. ročník

Žák:

- zná stupnice moll harmonické, pentatoniku dur a moll, bluesovou stupnici
- vysvětlí intervalové uspořádání na hmatníku, předvede základní harmonické spoje
- prokáže znalost symbolů a složení běžně používaných akordových značek
- rozliší osminové a triolové frázování

7. ročník

Žák:

- hraje diatonické stupnice a kvintakordy
- zahraje rozkladem septakordy a zná jejich symboly
- vytvoří doprovod podle akordových značek do daného hudebního stylu
- zahraje notový zápis obvyklého basového doprovodu a melodie
- použije výrazové prostředky, zahraje šestnáctinové rytmy v pomalejším tempu (cca 70 bpm)
- rozpozná pohyb základní funkční harmonie (T, S, D) a podpoří vlastním doprovodem

II. STUPEŇ:

Hra na basovou kytaru

1. – 2. ročník

Žák:

- předvede typické basové figury (R'n'R, blues, latin)
- rozliší základní hudební formy (blues, písňová forma)
- rozezná odlišnosti v osminovém, triolovém a šestnáctinovém frázování a dokáže je zahrát z not i podle sluchu
- seřídí nástroj a pečuje o něj
- určí a vzestupným i sestupným rozkladem zahraje doškálné akordy v libovolné durové tónině
- zahraje z not transkripce basových doprovodů a melodií střední obtížnosti
- zahraje v rytmu a ve volnějším tempu vlastní doprovod (čtvrtové noty) z akordových značek
- předvede orientaci ve struktuře notového zápisu i ve zkratkách v zápisu
- při hře s doprovodem přizpůsobí frázování (osminové, triolové, šestnáctinové) do daného stylu
- vysvětlí problematiku ozvučení nástroje

3. – 4. ročník

Žák:

- zahraje stupnice přes 2 oktávy a jejich intervalové variace
- vysvětlí základní obvyklé harmonické spoje, použije výrazové prostředky

(příklep, odtrh, glissando, flažolety, vícehlas, slap)

- spočítá a udrží tempo triolových a šestnáctinových rytmů (cca 80 bpm)
- předvede výměny poloh a orientuje se v celém rozsahu nástroje (bezpečná znalost hmatníku)
- přizpůsobí herní projev dle specifík jednotlivých hudebních žánrů
- zhodnotí svůj melodický přednes, popíše harmonický rozbor skladby
- přizpůsobí a aplikuje odlišné techniky hry na vícestrunné a bezpražcové nástroje

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Kolektivní interpretace

Žáci:

- učí se uplatňovat a užívat v kolektivní praxi své znalosti získané v individuální interpretaci
- zdokonalují se v souhře a intonaci s ostatními nástroji
- osvojují si základy zásady kolektivní interpretace různých hudebních stylů a žánrů
- prohlubují své zkušenosti s prací v kolektivu
- uvědomují si odpovědnost za společnou práci

Poznámky k učebním osnovám předmětů:

Komorní hra /Hra doprovodu/

V rámci kolektivní interpretace se žák může uplatnit v duu, triu, kvartetu, popř. kombinace s jiným hudebním nástrojem či nástroji, popř. zpěvem.

Žák:

- dodrží zásady správného sezení při hře
- využije své poznatky a dovednosti z individuální výuky
- zahraje skladby různých stylů a žánrů přiměřené jeho věku a schopnostem
- zapojí se do spolupráce se svým spoluhráčem či pedagogem
- předvede správné porozumění pro rytmické i výrazové ztvárnění skladby
- ukáže zodpovědnost za společné dílo pravidelnou domácí přípravou
- dodrží dynamickou stránku skladby 5. + 7. roč.
- je schopen poslouchat druhý part a odpoutat se od vlastního partu
- dodržuje formální strukturu skladby
- dbá na správné nástupy ve svém partu
- porovná další možnosti využití nástroje se sólovou výukou
- předvede zásady správného vystupování na jevišti
- při zkoušce dodrží potřebnou kázeň i v době, kdy sám nehraje
- s jistotou zahraje svůj part

Hra v souboru

Hra v souboru se uskutečňuje v kolektivu s větším počtem žáků, kdy skupina dvou a více žáků hraje stejný hlas. Členy souboru mohou být i studenti jiných hudebních oborů.

Žák

- je schopen vnímat neverbální pokyny vyučujícího
- vnímá hru spoluhráčů a umí přizpůsobit vlastní výkon kolektivu (společné nádechy, přesné začátky a konce frází, dynamika)
- orientuje se v partituře
- s pomocí učitele později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

Hra v orchestru

Žák účinkuje v orchestru, kde získává zodpovědnost za společné dílo.

Žák

- vnímá gesta dirigenta, podle nichž se snaží hrát synchronizovaně s ostatními členy orchestru
- respektuje při hře ostatní spoluhráče a vnímá jejich party
- snaží se o společné začátky a konce frází
- vnímá společně dynamiku
- s pomocí učitele později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

5.27 Studijní zaměření HRA NA BICÍ NÁSTROJE

Bicí nástroje - charakteristika oboru

Sekce bicích je svou škálou zřejmě nejširší nástrojovou skupinou ze všech. Pro oblast výuky na základních uměleckých školách je proto nezbytné obsah výuky zacílit tak, aby byl budoucí absolvent co nejlépe připraven na praktický hudební život. Pozornost je tu proto kladena zejména na bicí soupravu. Kromě toho se ale výuka zaměřuje i na ovládnutí sólového malého bubnu a pro zájemce i hru na tympány a různé perkusivní nástroje, což žák může využít v dechovém orchestru, či souborové hře.

Povinně volitelné předměty v rámci **kolektivní interpretace** jsou:

a) Komorní hra /Hra doprovodů/

b) Hra v souboru

c) Hra v orchestru nebo Dechový orchestr - viz osnovy předmětu

d) Sborový zpěv – viz osnovy předmětu

e) Základy zpracování hudby na PC – viz osnovy předmětu

V závislosti na zájmu žáka a možnostech školy může žák navštěvovat předměty kolektivní interpretace i dříve, než ukazuje tabulka.

Žák může navštěvovat současně více předmětů kolektivní interpretace.

Studium pro dospělé /SPD/:

Vzdělávací obsah studia pro dospělé je stanoven na základě individuálního plánu výuky zaneseného pedagogem v třídní knize. Výuka je uskutečňována minimálně v rozsahu 1 hodiny týdně.

Učební plán:

Přípravné studium – viz Přípravné studium hudebního oboru

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na bicí nástroje	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Kolektivní interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1
Celkový týdenní počet hodin	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Rozšířené studium v rozsahu **1,5 hodiny týdně** /namísto 1 hodiny/ je možné od 2. ročníku I. stupně základního studia. Rozšířené studium mohou absolvovat i nadaní žáci všech ročníků II. stupně základního studia.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Přípravné studium – viz Přípravné studium hudebního oboru

Hra na bicí nástroje

I. STUPEŇ:

1. ročník

žák:

- pojmenuje základní části nástroje
- ovládá správné držení těla za bicí soupravou
- zná základy držení paliček
- hraje jednoduché údery P i L rukou, střídavé údery
- umí uvolnit zápěstí i předloktí v rámci svých možností
- interpretuje jednoduchá cvičení s kombinacemi hodnot čtvrt'ová a osminová
- zvládá základní údery na hi-hat, činely a tomy
- seznamuje se s hrou v dynamických odstínech (f, p)
- zahraje základní beatový doprovod s prvky breaku

2. ročník

žák:

- zvládá na vyšší úrovni techniku hry na malý buben
- dbá na správné držení paliček a správné držení těla
- zahraje kombinace celých, půlových, čtvrt'ových a osminových not
- hraje jednodušší etudy na malý buben v dynamických odstínech
- zvládá základy techniky hry dolními končetinami
- předvede vyrovnané úhozy pravé a levé ruky
- zná základní značky speciální notace bicí soupravy (malý buben, velký buben, hi-hat)
- předvede základní prvky breaků s využitím tomů, floor tomu a činelů
- dbá na přesnost rytmického projevu

3. ročník

žák:

- orientuje se v šestnáctinových hodnotách
- ovládá střídavé a dvojité údery
- zahraje základní paradiddle (kombinace střídavých a dvojitých úderů)
- zvládá na vyšší úrovni techniku hry na bicí soupravu
- při hře na bicí soupravu využije akcenty
- pozná čtyřtaktovou frázi s breakem
- zahraje rytmickou stupnici čtvrt'ová až šestnáctinová hodnota
- předvede hru s doprovodem play along

4. ročník

žák:

- seznámení s Moeller technikou
- orientuje se v triolovém zápisu
- dodrží tempo podle označení v zápisu
- zahraje základní typy rytmických doprovodů v 3/4, 4/4, 12/8 taktu
- zvládá na vyšší úrovni koordinaci všech končetin
- předvede víření na malý buben
- zvládne zahrát jednoduchý příraz v toku střídavých úderů
- má informativní povědomí o stavbě soupravy

5. ročník

žák:

- prohloubí hudební paměť a seznamuje se s prvky improvizace
- hraje technická cvičení ke zvýšení pohyblivosti rukou i nohou
- zvládá vyšší úroveň čtení notace pro bicí soupravu
- koordinuje pohyb rukou a nohou při hře na bicí soupravu
- předvede techniku víření v sextolovém rytmu
- interpretuje rytmické doprovody v základním tvaru i v jednoduchých variacích s metronomem i doprovodem play along
- vnímá čtyř a osmi – taktovou frázi

6. ročník

žák:

- zvládá rytmickou stupnici obsahující sextoly a dvaatřicetiny
- je schopen improvizovat doprovod k různým tanečním skladbám (polka, valčík, taneční rytmy)
- použije rytmických breaků dle charakteru skladby
- zahraje základní swingový doprovod
- rozpozná náladu skladby a dokáže použít vhodné prostředky pro interpretaci
- improvizuje jednoduše na daná témata
- zvládá hru akcentů v triolovém pásmu

7. ročník

žák:

- chápe princip hry single paradiddle a dokáže alespoň jeden z nich použít v doprovodu
- zvládne zahrát dvojité přirazy v etudě
- hraje rytmické doprovody se složitějšími technickými a výrazovými prvky
- zvládne techniku hry na perkusní nástroje při hře doprovodů
- dokáže zahrát z listu jednodušší etudu na malý buben nebo skladbu na bicí soupravu
- zahraje rytmickou stupnici včetně kvintol
- seřídí a naladí nástroj
- dokáže správně doprovodit různé hudební žánry

II. STUPEŇ:

Hra na bicí nástroje

1. + 2. ročník

žák:

- prokáže pokročilou koordinaci končetin včetně movementů po soupravě
- Zvládne zahrát kompletní rytmickou stupnici včetně septol
- přehraje sólovou etudu pro malý buben, obsahující dosažené výrazové prostředky
- prokáže schopnost vytvořit vlastní pojetí doprovodu i sóla
- zahraje pokročilou play-along skladbu

3. + 4. ročník

žák:

- prokáže komplexní znalost technických a výrazových prostředků rukou a nohou a jejich využití
- přehraje sólistickou etudu pro malý buben, shrnující dosažené technické a výrazové prostředky

- zahraje improvizovaný doprovod s různou stylovou charakteristikou podle zadání
- použije techniku paradiddle v kombinaci malého a velkého bubnu, dvou tomů, činelu a hi-hat
- zvládá zahrát sólo na soupravu dle stylového zadání

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Kolektivní interpretace

Žáci:

- učí se uplatňovat a užívat v kolektivní praxi své znalosti získané v individuální interpretaci
- zdokonalují se v souhře a intonaci s ostatními nástroji
- osvojují si základy zásady kolektivní interpretace různých hudebních stylů a žánrů
- prohlubují své zkušenosti s prací v kolektivu
- uvědomují si odpovědnost za společnou práci

Poznámky k učebním osnovám předmětů:

Komorní hra /Hra doprovodů/

V rámci kolektivní interpretace se žák může uplatnit v duu, triu, kvartetu, popř. kombinace s jiným hudebním nástrojem či nástroji, popř. zpěvem.

Žák

- zde získává zodpovědnost za společné dílo
- snaží se hrát synchronizovaně s ostatními členy souboru
- respektuje při hře ostatní spoluhráče, vnímá jejich party
- snaží se o společné začátky a konce frází
- vnímá společně dynamiku
- s pomocí učitele, později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

Hra v souboru

Hra v souboru se uskutečňuje v kolektivu s větším počtem žáků, kdy skupina dvou a více žáků hraje stejný hlas. Členy souboru mohou být i studenti jiných hudebních oborů.

Žák

- je schopen vnímat neverbální pokyny vyučujícího
- vnímá hru spoluhráčů a umí přizpůsobit vlastní výkon kolektivu (přesné začátky a konce frází, dynamika)
- orientuje se v partituře
- s pomocí učitele později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

Hra v orchestru

Žák účinkuje v orchestru, kde získává zodpovědnost za společné dílo.

Žák

- vnímá gesta dirigenta, podle nichž se snaží hrát synchronizovaně s ostatními členy orchestru
- respektuje při hře ostatní spoluhráče a vnímá jejich party
- snaží se o společné začátky a konce frází
- vnímá společně dynamiku
- s pomocí učitele později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

5.28 Dechový orchestr

Dechový orchestr ZUŠ Fr. Kmocha Kolín byl založen v roce 1962 a navazuje na bohatou tradici dechové hudby v našem regionu. Pravidelně koncertuje, úspěšně se účastní tuzemských i zahraničních soutěží a reprezentuje školu i město Kolín. Jeho repertoár je rozsáhlý a žánrově velmi různorodý. Každoročně účinkuje na festivalu Kmochův Kolín.

Učební plán:

Délka studia: 4 roky základního studia I. stupně – od 4. ročníku /popř. i dříve/

4 roky základního studia II. stupně

Časová dotace: 3 hodiny týdně

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

(Žáci I. a II. stupně a studia pro dospělé /SPD/, bývalí žáci – předmět **kolektivní interpretace**)

Dechový orchestr

Žák účinkuje v orchestru, kde získává zodpovědnost za společné dílo.

Žák

- dodrží zásady správného sezení při hře
- využije své poznatky a dovednosti z individuální výuky
- zahraje skladby různých stylů a žánrů přiměřené jeho věku a schopnostem
- zapojí se do spolupráce se svým spoluhráčem či pedagogem
- předvede správné porozumění pro rytmické i výrazové ztvárnění skladby
- ukáže zodpovědnost za společné dílo pravidelnou domácí přípravou
- je schopen poslouchat druhý part a odpoutat se od vlastního partu
- dodržuje formální strukturu skladby
- porovná další možnosti využití nástroje se sólovou výukou
- předvede zásady správného vystupování na jevišti
- při zkoušce dodrží potřebnou kázeň i v době, kdy sám nehraje
- s jistotou zahraje svůj part a dodrží jednotlivé nástupy
- vnímá gesta dirigenta, podle nichž se snaží hrát synchronizovaně s ostatními členy orchestru
- snaží se o společné začátky a konce frází
- vnímá společně dynamiku
- je schopen vnímat neverbální pokyny vyučujícího
- vnímá hru spoluhráčů a umí přizpůsobit vlastní výkon kolektivu
- orientuje se v partituře
- získává zodpovědnost za společné dílo
- respektuje při hře ostatní spoluhráče, vnímá jejich party
- s pomocí učitele, později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

5.29 Studijní zaměření SÓLOVÝ ZPĚV

Charakteristika

Zpěv je nejspíše nejpřirozenějším a nejrozšířenějším hudebním uměním. Je ho schopen prakticky každý jedinec, třeba i s nepatrným, nebo žádným nadáním. **Mužské hlasy:** tenor – vyšší mužský hlas, baryton - střední mužský hlas, basbaryton - mužský hlas ležící mezi basem a barytonem, bas – nižší mužský hlas. **Ženské hlasy:** soprán – vyšší ženský hlas, mezzosoprán - střední ženský hlas, alt – nižší ženský hlas.

Kolektivní interpretace může být realizována nejen předmětem **Komorní zpěv**, ale i předmětem **Sborový zpěv – viz osnovy předmětu**, popř. předmětem **Základy zpracování hudby na PC – viz osnovy předmětu**.

Studium pro dospělé /SPD/:

Vzdělávací obsah studia pro dospělé je stanoven na základě individuálního plánu výuky zaneseného pedagogem v třídní knize. Výuka je uskutečňována minimálně v rozsahu 1 hodiny týdně.

Učební plán:

Přípravné studium – viz Přípravné studium hudebního oboru

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Sólový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1,5	1,5	1,5	1,5
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Komorní zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
Celkový týdenní počet hodin	2	2	2	3	3	2	2	2,5	2,5	2,5	2,5

Rozšířené studium v rozsahu **1,5 hodiny týdně** /namísto 1 hodiny/ je možné od 2. ročníku I. stupně základního studia. Rozšířené studium mohou absolvovat i nadaní žáci všech ročníků II. stupně základního studia.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Přípravné studium – viz Přípravné studium hudebního oboru

I. stupeň základního studia

Sólový zpěv

1. - 2. ročník:

Žák:

- ovládá správné držení těla (pevný, stabilní postoj, volná ramena, krk, hlava)
- ovládá klidné hluboké dýchání (nezvedá ramena)
- uvědoměle používá fáze dechu (nádech, zadržení, výdech)
- zřetelně artikuluje
- čistě intonuje ve svém přirozeném rozsahu
- orientuje se v notovém zápisu (bez doprovodu)
- část repertoáru se naučí z paměti
- zvládne kultivovaně veřejné vystoupení

3. – 4. ročník:

Žák:

- v chromatických transpozicích zpívá hlasová cvičení ve svém přirozeném rozsahu
- zvládá legato a správné frázování
- uplatňuje vlastní tvořivost (rytmický doprovod, tvoření textu k dané melodii a naopak, doplňování melodie)
- porozumění textu prokáže převyprávěním obsahu vlastními slovy
- pracuje samostatně s notovým zápisem
- umí vysvětlit rozdíl mezi lidovou a umělou písní

5. – 7. ročník:

Žák:

- umí jednoduše popsat funkci hlasového ústrojí
- používá uvědoměle dechovou oporu
- ovládá hlasová cvičení v rozsahu oktávy
- zpívá v celém svém hlasovém rozsahu, vyrovnává hlasové rejstříky
- ovládá legato, staccato, dlouhý a krátký příraz, dynamiku
- v interpretaci rozlišuje různá stylová období a žánry
- zvládá text v rodném jazyce, nářečí i v cizím jazyce
- je schopen uplatnit se ve vícehlasých skladbách
- řídí se hlavními zásadami hlasové hygieny (nepřetěžuje hlas, nezpívá v indispozici)

I. stupeň základního studia

Komorní zpěv:

4. – 7. ročník:

Žáci:

- ovládají snazší vícehlasé české a moravské lidové písně bez doprovodu
- nastudují a interpretují lidové písně v úpravách s klavírním i instrumentálním doprovodem
- nastudují a interpretují výběr z Moravských dvojzpěvů a Ruských písní Antonína Dvořáka
- nastudují a interpretují vokální vícehlasé skladby z období od klasicismu po 20. století

- dobře se orientují v notovém zápisu vícehlasých skladeb

II. stupeň základního studia

Sólový zpěv

1. - 4. ročník:

Žák:

- zná svůj hlasový rozsah a typ hlasu
- umí se samostatně rozezpívat
- s ohledem na vývoj hlasu zdokonaluje svou pěveckou techniku (náročnější cvičení, vokalizy)
- stylově interpretuje vokální skladby z období od renesance po 21. století
- uplatňuje se v sólovém zpěvu, ale také s klavírním, instrumentálním i orchestrálním doprovodem
- prokáže základní přehled o dělení hlasů, vokálních formách, literatuře a nejvýznamnějších osobnostech skladatelských a interpretačních
- je poučeným, vzdělaným posluchačem i divákem

II. stupeň základního studia

Komorní zpěv

1. – 4. ročník:

Žáci:

- ovládají vícehlasé lidové písně různých národů v originálním jazyce
- nastudují a interpretují vícehlasé vokální skladby z různých slohových období
- nastudují jednu nebo více scén z operní literatury
- uplatňují se ve spolupráci s instrumentalisty, komorními ansámblu a orchestry

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Kolektivní interpretace

Žáci:

- učí se uplatňovat a užívat v kolektivní praxi své znalosti získané v individuální interpretaci
- zdokonalují se v souhře a intonaci s ostatními
- osvojují si základy zásady kolektivní interpretace různých hudebních stylů a žánrů
- prohlubují své zkušenosti s prací v kolektivu
- uvědomují si odpovědnost za společnou práci

5.30 Studijní zaměření SBOROVÝ ZPĚV

Charakteristika vyučovacího předmětu

- Výuka sborového zpěvu je zaměřená na získávání základních pěveckých návyků a na další rozvoj pěveckých dovedností s ohledem na sociální vztahy mezi žáky.
- Pedagog respektuje individuální hlasový vývoj každého žáka.
- Žák při nácviu skladeb rozvíjí rytmické, harmonické a melodické cítění, zároveň posiluje paměťové učení.
- Žák je veden k tomu, aby naučenou skladbu uměl interpretovat na veřejnosti. Dále se zajímá o jiná pěvecká uskupení.

Učební plán – Sborový zpěv

Přípravný ročník – viz Přípravné studium hudebního oboru

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1. r.	2. r.	3. r.	4. r
Sborový zpěv	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Celkový týdenní počet hodin	3	3	3	3	3	2	2	3	3	3	3

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

PŘÍPRAVNÝ PĚVECKÝ SBOR MINI BONI BAMBINI

(od 6 do 7 let věku dítěte)

- Žák ovládá správné držení těla (postoj, sed)
- Využívá správné dechové techniky (nádech – ustálení dechu – výdech)
- Rozumí zpívanému textu (veselá x smutná píseň)
- Orientuje se v notovém zápise (tónina C dur) – melodie stoupající x klesající
- Nenásilně artikuluje, uvolňuje bradu
- Využívá dynamické kontrasty (p x f)

PĚVECKÝ SBOR BONI BAMBINI

(žáci I. stupně základního studia od 7 let /dle individuálních schopností/ - předmět **kolektivní interpretace**)

1. - 3. ročník

- Žák si upevňuje a prohlubuje získané pěvecké dovednosti a návyky z přípravného sboru (správný postoj, sed, dýchání, měkké nasazení tónu)
- Pečuje o svůj hlas i mimo hodinu sborového zpěvu – hlasová hygiena, uvědomuje si důležitost dechových a hlasových cvičení (jednodušší – v dur i moll)
- Čistě intonuje vybrané intervaly – č. 1, v. 2, v. a m. 3, č. 4, v. 6 (opěrné písně)
- Na konci 3. ročníku má větší rozsah
- Reaguje na gesta sbormistra – společný nástup, závěr, částečně dynamika (p, mf, f)
- Nacvičuje první vícehlasé skladby/ písně – quodlibet, kánon, prodleva

4. -7. ročník

- Prohlubuje si dovednosti a návyky z předchozích ročníků
- Větší pozornost věnuje hlasové hygieně – mutace
- Čistě intonuje další intervaly – m. 2, č. 5, m. 7
- Ovládá náročnější hlasová cvičení – v dur i moll, rytmické modely, běhy, soustředěná na vyrovnání vokálů a rejstříků
- Zná pojem hrudní a hlavová resonance
- Rozumí zpívanému textu a s pochopením skladbu/píseň zpívá
- Odliší dynamiku dle notového zápisu
- Zpívá náročnější skladby (i vícehlasé) s různým druhem doprovodu – klavír, orchestr
- Správně frázuje, využívá střídavé dýchání
- Reaguje na další gesta sbormistra – koncovky, agogika, dynamika, nástupy hlasů

PĚVECKÝ SBOR CANTORES CANTANT

Sbor vznikl z potřeby vytvořit těleso schopné interpretovat náročnější repertoár. Spolupracuje s ostatními tělesy školy /ARCHI/, ale i města /Kolínská filharmonie/.

(žáci II. stupně základního a studia pro dospělé /SPD/, bývalí žáci – předmět **kolektivní interpretace**)

1. – 4. ročník

- Žák využívá vyrovnaný hlas v celém svém hlasovém rozsahu
- uplatňuje návyky kultivovaného sborového zpěvu (dechová technika, tvorba tónu, artikulace)
- ovládá intonačně čistý zpěv svého partu v náročnějších skladbách a capella a skladbách s instrumentálním doprovodem
- zpívá z listu jednodušší skladby
- je schopen aktivní a zodpovědné spolupráce s ostatními

5.31 Studijní zaměření HRA NA AKORDEON

Akordeon je přenosný, vícehlasý nástroj, který plní funkci sólového, doprovodného i souborového nástroje. Patří mezi poměrně mladé hudební nástroje. Jelikož je spojován především s lidovou hudbou, je v dnešní době málo používaným a vyhledávaným nástrojem. Pro svou barevnost je však vhodný k interpretaci skladeb všech období a stylů – od transkripce starých mistrů až k moderní originální literatuře soudobých autorů. Výuka na akordeon je koncipovaná na nových principech a poskytuje žákům takové odborné vzdělání, které mohou uplatnit v amatérské, ale i v profesionální činnosti. Přihlásit se mohou již děti předškolního věku. Cílem je především rozvíjet osobnost dítěte, jeho hudební představivost, muzikálnost. Po zvládnutí elementárních technických problémů hry se může žák začlenit do komorní nebo souborové hry, která je pro výuku akordeonistů velmi důležitá, protože pomáhá upevňovat rytmické cítění a chápání široké škály dynamiky, umožňuje seznámení i s náročnějšími skladbami jaké by v sólové hře ještě nezvládli. Kolektivní hra také podporuje v žácích rozvoj morálně volných vlastností, jako jsou odpovědnost vůči kolektivu, uvědomělá kázeň, přátelství, odpovědnost ke svěřenému nástroji. Do výuky jsou také začleněny návštěvy koncertů, účinkování na koncertech, interních večírcích, soutěžích i dalších mimoškolních vystoupeních. Pro děti, které nevlastní svůj nástroj, ale rády by se na něj hrát naučily, je možnost zapůjčení v naší ZUŠ.

Povinné volitelné předměty v rámci **kolektivní interpretace** jsou:

a) Komorní hra /Hra doprovodů/

b) Hra v souboru

c) Hra v orchestru nebo Dechový orchestr - viz osnovy předmětu

d) Sborový zpěv – viz osnovy předmětu

e) Základy zpracování hudby na PC – viz osnovy předmětu

V závislosti na zájmu žáka a možnostech školy může žák navštěvovat předměty kolektivní interpretace i dříve, než ukazuje tabulka.

Žák může navštěvovat současně více předmětů kolektivní interpretace.

Studium pro dospělé /SPD/:

Vzdělávací obsah studia pro dospělé je stanoven na základě individuálního plánu výuky zaneseného pedagogem v třídní knize. Výuka je uskutečňována minimálně v rozsahu 1 hodiny týdně.

Charakteristika přípravného studia:

Přípravné studium je určeno pro děti 5 – 7 leté. Děti se zde seznamují s hudbou hravou formou v hodinách přípravné hudební výchovy, sborového zpěvu nebo při hře na akordeon. Ať už skupinovou nebo individuální formou vyučující rozvíjí hudební schopnosti, dovednosti a návyky dítěte: hudební představivost (rytmicko-melodickou, dynamickou, tonální), smysl pro metrum a tempo. Ve hře na nástroj volí vyučující tempo, rozsah a formu práce podle individuálních možností dítěte.

Učební plán:

Přípravné studium – viz Přípravné studium hudebního oboru

Předmět	I. stupeň						
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Hra na akordeon	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Kolektivní interpretace				1-2	1-2	1-2	1-2
Celkem	16 - 20						

Rozšířené studium v rozsahu **1,5 hodiny týdně** /namísto 1 hodiny/ je možné od 2. ročníku I. stupně základního studia. Rozšířené studium mohou absolvovat i nadaní žáci všech ročníků II. stupně základního studia.

Předmět	II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na akordeon	1	1	1	1
Hudební nauka				
Kolektivní interpretace	1-2	1-2	1-2	1-2
Celkem	8 - 12			

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Přípravné studium – viz Přípravné studium hudebního oboru

žák:

- správně sedí, ví, jak upevnit nástroj, má správně postavené ruce na obou manuálech
- hraje písničky podle sluchu v pěti prstové poloze
- najde a zahraje basy v základní řadě (c, g, d)
- ukáže a pojmenuje hlavní části nástroje
- zahraje a spočítá notu celou, půlovou, čtvrtovou

Přípravné studium je zakončeno přijímací zkouškou do 1. ročníku základního studia.

Základní studium I. stupně

Hra na akordeon

1. ročník

žák:

- pojmenuje a ukáže hlavní části nástroje
- hraje a čte noty v pěti prstové poloze od c2, g1
- najde základní řadu v basové části nástroje, hraje a čte noty c, G, g, d, f
- rozezná značky pro měchovou artikulaci a řídí se jimi

- zahraje a spočítá notu celou půlovou, čtvrt'ovou a osminovou
- zahraje jednoduchou melodii nebo píseň s doprovodem (T, S, D) z paměti

2. ročník

žák:

- podkládá palec a překládá prsty, rozšiřuje si tak pěti prstovou polohu pravé ruky a využívá ji podle potřeby
- v basové části nástroje vyhledá a zahraje noty v pomocné řadě od používaných basů základní řady (f, c, g, d)
- zvládá durový akordický doprovod staccato od používaných basů v základní řadě
- zvládá souhru obou rukou
- vede měch podle značek v základní dynamice f-p
- zahraje píseň v určeném tempu (pomalu, rychle)
- používá jednoduché dvojhmaty

3. ročník

žák:

- správně sedí a drží nástroj, dokáže si jej řádně upevnit
- používá základní prstovou artikulaci obou rukou – legato, staccato, tenuto – současně i odlišně (rozvíjí tak nezávislost rukou)
- orientuje se po celé klaviatuře, používá jednoduché dvojhmaty
- v basové části nástroje používá pomocnou, základní, durovou a septimovou řadu od základních basů (B, f, c, G, d, a, e)
- při hře doprovodů používá terciový a kvintový bas
- hraje durové stupnice (do 3# a 2b) dohromady, kvintakord s obraty melodicky i harmonicky zvlášť
- ovládá základy měchové techniky – plynulé obraty podle značek bez nárazů a přerušení – a využívá je při tvorbě dynamiky (p, mf, f, crescendo, decrescendo)
- interpretuje naučenou skladbu nebo píseň z paměti

4. ročník

Žáci během tohoto ročníku obvykle přechází na větší nástroj (fyzická vyspělost), což především znamená rozdíl ve vedení měchu (větší rozpětí), dynamických možnostech a širším spektru barevných možností nástroje (registrace).

žák:

- rozvíjí vícehlasou hru různých intervalů, v pravé ruce používá plynulé podklady, překlady, skoky
- orientuje se ve všech basových řadách od používaných základních basů
- hraje jednooktávové mollové stupnice rovným pohybem s kvintakordem a jeho obraty dohromady
- u přednesových skladeb různých styl. období dokáže uplatnit agogiku a dynamické možnosti obohacuje o vhodné použití rejstříků
- vytvoří doprovod k písním za použití hlavních harmonických funkcí
- upevňuje hudební paměť formou opakování a pravidelného nácviku

5. ročník

žák:

- hraje durové i mollové stupnice rovným pohybem přes 2 oktávy s příslušnými akordy

- při vícehlasém způsobu hry používá dvojhmaty v různých intervalech s větším rozpětím prstů
- hru obohacuje o melodické ozdoby – příraz, nátryl, mordent
- v levé ruce využívá kvartového a kvintového kruhu, k lepší orientaci při skocích využívá orientačních basů
- pomocí měchu a vhodným použitím registrace hraje s tónovou kulturou a zvládá široké spektrum dynamiky
- hraje doprovod k písním podle akordických značek ve stylu polky, pochodu, valčíku
- pod vedením učitele si vybírá charakterově rozmanité skladby a samostatně pracuje na jejich nácviku

6. ročník

žák:

- v levé ruce používá všechny druhy akordů, umí je enharmonicky zaměnit
- má osvojen princip akcentu, měchovou artikulací zvládá legato, staccato, střídavý měch
- měchovou a registrační techniku podřizuje stylu skladby a interpretaci
- hraje složitější rytmické útvary – synkopu, triolu, tečkovaný rytmus
- umí transponovat jednohlasou píseň s doprovodem

7. ročník

žák:

- používá celý rozsah nástroje v melodické i basové části nástroje, orientuje se s jistotou pomocí hmatu bez zrakové kontroly (při hře používá veškeré naučené dovednosti z předchozích ročníků)
- umí pracovat s měchem, s jeho pomocí dokáže utvořit a ukončit tón (měkce, ostře, rovně) a používá jej k tvoření dynamiky
- ovládá techniku rychlé měchové výměny (bellow-shake) v krátkých úsecích
- využívá barevných možností nástroje, tichou výměnu registrů začleňuje do prstokladů
- skladby stylově interpretuje, dbá na přesnou reprodukci po stránce výrazové i technické, podílí se na konečném výběru skladeb
- při hře z paměti se opírá o části a fráze skladby, hraje s jistotou
- dokonale hraje v terciích i sextách

Kolektivní interpretace:

KOMORNÍ HRA: 4. - 7. ročník 1. stupeň

Cíle:

- Využije své poznatky a dovednosti z individuální výuky.
- Zahraje skladby různých stylů a žánrů přiměřené jeho věku a schopnostem.
- Zapojí se do spolupráce se svým spoluhráčem či pedagogem a je schopen ho poslouchat a odpoutat se od vlastního partu.
- Předvede správné porozumění pro rytmické i výrazové ztvárnění skladby.
- Udrží nastavené tempo hry.
- Dodržuje přesný notový zápis a dbá na správnou rytmickou souhru s dalším nástrojem.
- Ukáže zodpovědnost za společné dílo pravidelnou domácí přípravou do zkoušek.

Základní studium II. stupně

Cílem studia na II. stupni je zejména zvyšování všestranné technické úrovně žáka, zvláště pak rozvíjení výrazové složky hry, muzikálnosti i osobitosti projevu za účelem schopnosti se uplatit v nejrůznějších amatérských souborech, případně vystoupit sólově nebo se jinak účastnit kulturního života. Studium navazuje na znalosti a dovednosti z I. stupně.

Hra na akordeon

I. a II. ročník

žák:

- uvědoměle používá získané znalosti a dovednosti z předchozího cyklu
- technickou úroveň si udržuje vytvořením technických cvičení z obtížných úseků přednesové literatury
- plynule zahraje rytmické přechody ve skladbách, cítí metrické změny
- samostatně si vytváří prstoklady, určí si měchové obraty s ohledem na frázi, s citem používá rejstříkování
- doprovodí písně pomocí harmonických funkcí, melodii obohacuje vícehlasem
- stylově interpretuje skladby různých žánrů a období, dbá na jejich charakteristické rysy, umí se vyjádřit k dané interpretaci

III. a IV. ročník

žák:

- disponuje dobrou úrovní pohyblivosti prstů, jeho hra je uvolněná, zná své možnosti
- hraje s tónovou kulturou, zvládá měchovou i nástrojovou techniku
- má osvojeny dovednosti potřebné k přípravě vystoupení – volba vhodného repertoáru, rozvržení času pro nácvik, psychickou přípravu pro hru z paměti
- je schopen samostatného nastudování přednesu - vystavění skladby po stránce přednesové, výrazové i dynamické, dokáže vystihnout náladu skladby její tempo, charakter
- je schopen samostatného tvůrčího uplatnění v amatérských souborech

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Kolektivní interpretace

KOMORNÍ HRA: 1. - 4. ročník 2. stupeň

Cíle:

- Použije při hře správnou artikulaci.
- Spoluvytvoří společné dílo a veřejně ho předvede.
- Realizuje správné frázování dané skladby v závislosti na jejím stylovém zařazení.
- Samostatně si určí základy frázování.
- Poradí a doporučí mladšímu spoluhráči vhodný způsob nácviku partů.
- Je schopen poslouchat druhý part a odpoutat se od vlastního partu.
- Dodržuje přesný notový zápis a dbá na správnou rytmickou souhru s dalším nástrojem.
- Hraje podle dirigentských nebo spoluhráčových gest.
- Podílí se na výběru skladeb.

Poznámky k učebním osnovám předmětů:

Komorní hra /Hra doprovodu/

V rámci kolektivní interpretace se žák může uplatnit v duu, triu, kvartetu, popř. kombinace s jiným hudebním nástrojem či nástroji, popř. zpěvem.

Žák

- zde získává zodpovědnost za společné dílo
- snaží se hrát synchronizovaně s ostatními členy souboru
- respektuje při hře ostatní spoluhráče, vnímá jejich party
- snaží se o společné začátky a konce frází
- vnímá společně dynamiku
- s pomocí učitele, později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

Hra v souboru

Hra v souboru se uskutečňuje v kolektivu s větším počtem žáků, kdy skupina dvou a více žáků hraje stejný hlas. Členy souboru mohou být i studenti jiných hudebních oborů.

Žák

- je schopen vnímat neverbální pokyny vyučujícího
- vnímá hru spoluhráčů a umí přizpůsobit vlastní výkon kolektivu (přesné začátky a konce frází, dynamika)
- orientuje se v partituře
- s pomocí učitele později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

Hra v orchestru

Žák účinkuje v orchestru, kde získává zodpovědnost za společné dílo.

Žák

- vnímá gesta dirigenta, podle nichž se snaží hrát synchronizovaně s ostatními členy orchestru
- respektuje při hře ostatní spoluhráče a vnímá jejich party
- snaží se o společné začátky a konce frází
- vnímá společně dynamiku
- s pomocí učitele později samostatně dbá na správné ladění nástrojů

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky, zaneseného pedagogem v třídní knize. Ten v něm zohledňuje schopnosti, dovednosti a potřeby žáka. Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně.

Postupová zkouška I. stupeň:

1. ročník

- 2 cvičení ze školy, z toho 1 s melodickým vedením basu
- 2 skladbičky (lidové písně), z toho 1 z paměti

2. ročník

- 1 stupnice v rozsahu 1 oktávy s akordy probraným způsobem
- 1 etuda
- 2 skladbičky (lidové písně) 1 z paměti s melodickým vedením basu

3. ročník

- 1 durová stupnice dohromady s akordem
- 1 etuda
- 2 skladby odlišného charakteru, z toho 1 z paměti

4. ročník

- durová stupnice dohromady s akordem, mollová stupnice harmonická a melodická s akordem zvlášť
- 1 etuda
- 2 přednesové skladby, z toho 1 z paměti, hra z listu snadných skladbiček

5. ročník

- durová a mollová stupnice s akordy probraným způsobem
- 1 etuda
- 2 přednesové skladby odlišného charakteru, z toho 1 z paměti
- hra z listu jednoduchých skladbiček

6. ročník

- durová a mollová stupnice s akordy probraným způsobem
- 1 etuda
- 2 přednesové skladby odlišného charakteru, z toho 1 polyfonní
- hra z listu jednoduchých skladbiček

7. ročník

Ročník se zakončí veřejným absolventským vystoupením, nebo závěrečnou zkouškou.

- durová a mollová stupnice s akordy
- 1 přednesová skladba polyfonní
- 1 přednesová skladba odlišného charakteru z paměti

Postupová zkouška II. stupeň:

I. a II. ročník

- durová a mollová stupnice s akordy
- 2 přednesové skladby z paměti

II. a IV. ročník

Žák zakončí studium veřejným vystoupením, nebo závěrečnou zkouškou.

2 přednesové skladby z paměti

Pokud žák dosáhl v daném školním roce mimořádných výsledků a ocenění, např. umístění v soutěžích apod., může být na návrh pedagoga předmětovou komisí zproštěn vykonání ročníkové zkoušky.

6 VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU

Charakteristika výtvarného oboru

Výuka ve výtvarném oboru je určena žákům se zájmem o výtvarné vzdělání. Ve výtvarném oboru nabízíme žákům pestrout výtvarnou činnost, jejímž prostřednictvím rozvíjejí vlastní výtvarné schopnosti a dovednosti. Výuka je zaměřena na podporu a rozvoj dětské tvořivosti, fantazie, představivosti, výtvarného myšlení a citění žáků, na poznávání výtvarného jazyka a osvojení si pestré škály výtvarných vyjadřovacích prostředků. Prostřednictvím setkávání s výtvarnou výchovou a kulturou by měl žák postupně získávat hlubší náhled na okolní svět a na sebe sama a dokázat ho samostatně výtvarně vyjádřit. Při výtvarných aktivitách žák rozvíjí empatii, sebereflexi a schopnost vzájemně spolupracovat.

Výuka ve výtvarném oboru má také výchovný charakter. Setkávání žáka s výtvarnou výchovou a kulturou by mělo pozitivně přispívat celkovému citovému a morálnímu rozvoji osobnosti žáka, formovat jeho vztah k přírodě i lidem v jeho okolí.

Struktura studia ve výtvarném oboru

Přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu I. stupně má nejvýše 2 ročníky a je určeno pro žáky od 5 let věku. Základní studium I. stupně má 7 ročníků a je určeno pro žáky od 7 let věku. Základní studium II. stupně má 4 ročníky a je určeno pro žáky od 14 let věku. Nadaným žákům VO ZUŠ je určeno rozšířené studium v I. a II. stupni základního studia. V případě zájmu lze otevřít také studium pro dospělé.

6.1 Studijní zaměření VÝTVARNÁ TVORBA

- **Plošná tvorba**

Zahrnuje kreslířské, malířské a grafické reakce na objektivní a subjektivní skutečnost.

- **Prostorová tvorba**

Učí žáky plastickému a prostorovému uchopení skutečnosti. Keramika, modelování, tvarování, lepení apod.

- **Objektová a akční tvorba**

Jedná se o prožitkové aktivity, které probíhají v prostoru a v čase a jejich průběh lze zdokumentovat. Žáci se vyjadřují gestem či pohybem, prožívají rytmus hudby, proměňují svou identitu atd.

Výtvarná kultura a multimediální tvorba prostupuje celou výukou v závislosti na věku žáka a probírající učební látce. Výtvarná kultura umožňuje orientaci žáka ve vývoji umění. Ve výuce se žák s výtvarnou kulturou setkává prostřednictvím motivace, inspirace a konfrontace umělcova a vlastního výtvarného vyjádření. Součástí vyučování může být návštěva galerie, animačních programů apod.

Učební plán:

Přípravné studium

Předmět	1. r.	2. r
Výtvarná tvorba	3	3
Celkem hodin	3	3

Základní studium I. stupně

Předmět	1. r.	2. r	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Výtvarná tvorba	3	3	3	3	3	3	3
Celkem hodin	3	3	3	3	3	3	3

Základní studium II. stupně

Předmět	1. r.	2. r	3. r.	4. r.
Výtvarná tvorba	3	3	3	3
Celkem hodin	3	3	3	3

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob organizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky. Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu třech vyučovacích hodin týdně.

Poznámky:

- 1) Žák nemusí absolvovat oba ročníky přípravného studia.
- 2) Výuka probíhá v rozsahu tří vyučovacích hodin týdně.
- 3) Ve všech ročnících (zejména při ukončení 1. a 2. stupně) žák využívá možnost prezentace své výtvarné práce na společné výstavě výtvarného oboru.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Přípravná výtvarná tvorba (PVV)

Žák:

- zná a užívá základní výtvarné techniky, pomůcky a materiály
- formou hry kreslí, maluje a modeluje
- výtvarně reaguje na podněty z okolí, zážitky a představy a převádí je do vizuální sféry
- soustřeďuje se na motivaci
- intuitivně používá obrazové prvky
- uplatňuje svoji fantazii
- využívá náhody
- postupně odbourává grafická schémata
- respektuje pravidla práce v týmu

Základní studium I. stupně

Výtvarná tvorba

1. ročník

Žák:

- hraje si s výtvarnými prostředky a výsledky her transformuje do svých výtvarných prací
- výtvarně spodobňuje svůj vnitřní svět, zážitky, pocity a zkušenosti
- reaguje kresbou, malbou, grafikou a prostorovou tvorbou na podněty ze svého okolí a výtvarně je zpracuje
- zvažuje umístění motivu do formátu
- pod vedením učitele si stanovuje dílčí cíle a snaží se je plnit

2. ročník

Žák:

- přepisuje subjektivně pojatou realitu
- kombinuje tradiční i netradiční materiály v ploše a prostoru
- pracuje s vlastnostmi linií, skvrn, struktur, tvaru, světla, barvy a s vlastnostmi struktur materiálů
- umístí motiv do formátu

3. ročník

Žák:

- vědomě používá základní prvky výtvarného jazyka a uplatňuje je ve své výtvarné tvorbě
- objevuje vztahy mezi sebou, okolním světem a světem umění
- umí bezpečně používat nástroje, materiály a vybavení
- je schopen aktivně spolupracovat s učitelem a se skupinou žáků

4. ročník

Žák:

- rozvíjí dosud získané znalosti a dovednosti
- respektuje vlastnosti výtvarných technik a materiálů
- dále experimentuje s vyjadřovacími prostředky
- je schopen vyjádřit svůj názor i respektovat názory ostatních členů skupiny
- reaguje úvahou na motivaci

5. ročník

Žák:

- ovládá širší paletu vyjadřovacích prostředků ve všech složkách výtvarné tvorby
- hledá vlastní varianty řešení daného tématu
- objasní svůj záměr
- skrze vlastní výtvarnou aktivitu navazuje vztah k umění

6. ročník

Žák:

- výtvarně se vyjadřuje podle skutečnosti
- modifikuje realitu do nových vztahů
- začíná využívat svých zkušeností z reality ve volné tvorbě
- převede studijní kresbu do různých výtvarných technik
- zná základní kompoziční vztahy
- v rámci hodnocení umí vyjádřit svůj názor

7. ročník

Žák:

- dokáže samostatně zpracovat zadané téma
- je schopen vysvětlit svůj názor a výtvarný záměr
- vnímá učitele jako partnera a zůstává citlivý k potřebám ostatních
- podle záměru se připravuje ke studiu na střední uměleckou školu

Základní studium II. stupně

Výtvarná tvorba

1. ročník

Student:

- navazuje na zkušenosti a dovednosti získané v 1. Stupni
- podle svého okruhu zájmu si vyhledává témata svojí výtvarné tvorby
- záměrně použije vlastnosti výtvarného jazyka ve vlastní výtvarné tvorbě
- originálně řeší výtvarné problémy a vědomě uplatňuje výrazové i kompoziční vztahy
- podílí se na utváření pravidel týmové spolupráce a uplatňuje je

2. ročník

Student:

- samostatně používá dostupné informační zdroje a osobitě je aplikuje

- pracuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, využívá analýzu a syntézu, parafrázi, posuny významu, abstrakci aj.
- diskutuje, respektuje různá hlediska, je schopen vlastní postup obhájit nebo ho změnit

3. ročník

Student:

- dbá na zkvalitnění svých výtvarných dovedností
- nalézá souvislosti mezi vlastní výtvarnou představou a výtvarným uměním
- z různých úhlů zkoumá podoby světa a mezilidské vztahy

4. ročník

Student:

- volí si samostatně téma volné tvorby a prostředky pro jeho zpracování
- koncipuje řešení pomocí různých klasických a moderních technologií přiměřeně vlastnímu výtvarnému názoru
- prezentuje vlastní práci

Poznámky:

- 1) Průběh vyučování je ovlivněn složením konkrétní skupiny žáků v ohledu na jejich věk a úroveň. Pedagog volí témata a techniky podle konkrétní situace.
- 2) V průběhu vyučování, zejména však v 7 ročníku I. stupně a ve 4. ročníku II. stupně, se žák podle svého záměru může připravovat na školu s uměleckým zaměřením.

6.2 Studijní zaměření FOTOGRAFIE

Fotografie

Charakteristika:

Studijní zaměření fotografie doplňuje výuku výtvarného oboru. Žák si volí fotografii jako specializaci, nebo jako část rozšířeného studia výtvarného oboru. Na ZUŠ Františka Kmocha v Kolíně probíhá samostatná výuka fotografie od roku 1992.

Žáci jsou vedeni k cílené výtvarné práci v rámci fotografického média. Získávají představu o možnostech vyjádření pomocí fotografie. Současně žáci získávají přehled v dějinách umění a fotografie i o současném umění. Řada žáků pokračovala nebo pokračuje ve studiu fotografie na středních nebo vysokých školách. Obor pravidelně pořádá výstavy prací žáků.

(pozn. 1) - Ve škole je k dispozici menší samostatná učebna s fotokomorou zařízenou na zpracování černobílého materiálu. V učebně je instalováno fotografické pozadí a zatím jedno světlo. Pracovat zde mohou současně 1-2 žáci v ateliéru a 2-3 žáci ve fotokomoře.

(pozn. 2) – Témata se odvíjejí od momentální situace a složení žáků ve skupině. Témata a jejich možnosti rozvíjení jsou rozpracovány zvlášť. Témata – fotografické zátiší, krajinářská fotografie, místo, člověk, dokument a reportážní fotografie, fotografická ilustrace, mediální tvorba a jiné. Témata mohou být doplněna aktuálně o další a rozvíjena.

Učební plán:

předmět	1 / I	2 / I	3 / I	4 / I	5 / I	6 / I	7 / I	1 / II	2 / II	3 / II	4 / II
fotografování	0	0	0	3	3	3	3	3	3	3	3
výtvarná kultura	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Předmět výtvarná kultura je bez hodinové dotace. Je začleněn do předmětu fotografie. PVV a 1. – 3. ročník I. stupně není fotografování.

Výuka předmětu probíhá v tříhodinových blocích.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Fotografie

Výuka probíhá na základě aktuálně zvolených témat. Témata se odvíjejí od momentální situace a složení žáků ve skupině. Témata a jejich možnosti rozvíjení jsou rozpracovány zvlášť. Témata – fotografické zátiší, krajinářská fotografie, místo, člověk, dokument a reportážní fotografie, fotografická ilustrace, mediální tvorba a jiné. Mohou být doplněna aktuálně o další a rozvíjena.

Témata zpracováváme vždy v časových horizontech od půl roku do dvou let – a mohou se překrývat. Zpracováváme zároveň například 2 témata, která se vhodně pracovními doplňují.

Např. téma, které zpracováváme ve školním atelieru (a žáci i doma) – například zátiší, člověk aj. a vedle toho téma externě zpracovávané mimo školu – krajina, místo aj.

Výsledky zpracovaných témat jsou prezentovány na společných výstavách výtvarného oboru i na samostatně koncipovaných výstavách.

Viz. – Témata jsou rozpracována zvlášť a výsledky práce na nich jsou doložené v archivu a dokumentací realizovaných výstav.

Očekávané výstupy:

V rámci studia oboru fotografie je řada technických specifik, která musí student postupně zvládnout. Používáme jak klasickou černobílou fotografii, tak současné digitální technologie. Na klasickém černobílém procesu a na fotografických aparátech bez automatiky se studenti učí, na jakém principu fotografie funguje a získají základní představu o pojmech používaných ve fotografii – osvit, expoziční doba, clona, hloubka ostrosti, ohnisko aj.

Studium je koncipováno na základě různých uměleckých přístupů, bez výrazného preferování jednoho přístupu před jiným. Každý žák by si měl během studia uvědomit rozdílné možnosti uměleckého vyjadřování. A měl by umět zvolit přístupy jemu blízké a přístupy, které nejlépe poslouží jeho uměleckému sdělení.

Žák se seznámí s historií výtvarného umění a fotografie, získává přehled o dění v současném umění. U žáka se rozvíjí zájem o výtvarné umění v pasivní i aktivní rovině. Vnímá zároveň souvislosti s ostatními odvětvími kultury.

Ročníkové výstupy:

PVV, 1. – 3. ročník

- Studijní zaměření fotografie není.
- Žák zatím nedokáže využít technické prostředky fotografie cíleně ke svým záměrům.

4. – 5. ročník I. stupně

- Žák se dokáže zabývat delší dobu daným tématem, s pomocí učitele si dovede uvědomit rozvržení práce v delším časovém horizontu. Při konzultacích
- Začíná si uvědomovat specifika fotografické techniky a s pomocí učitele volí techniku vhodnou k realizaci svého záměru.
- S pomocí zvládá fotografickou techniku a fotografický proces.
- Postupně ovládá potřebné názvosloví. Rozumí základním pojmům.

6. – 7. ročník I. stupně

- Žák rozvíjí předchozí zkušenosti v rámci fotografického média a je schopen formulovat své záměry.
- Žák se seznamuje se s historií výtvarného umění a fotografie, začíná ovládat potřebné názvosloví.

1. – 2. ročník II. stupně

- Žák dokáže zvolit s pomocí učitele vhodný přístup k zvolenému tématu a je si vědom možností různých technologických i uměleckých přístupů. Je schopen diskutovat o svých záměrech.
- Dovede se vyjadřovat pomocí odborné terminologie. Zná základní pojmy z dějin umění.

3. – 4. ročník II. stupně

- Žák se dovede samostatně zabývat zvoleným tématem a konzultovat své záměry. Dovede formulovat své záměry s jistou poučeností a náhledem ke svým možnostem a možnostem zvolené techniky.
- Vnímá podněty svého okolí a reaguje na něj svou tvorbou. Dokáže už samostatně rozhodovat o tématech, která ho zajímají a která chce zpracovávat.
- Dovede se vyjadřovat pomocí odborné terminologie.
- Orientuje se v současné fotografii a současném umění. Dovede formulovat své názory, orientuje se také v pojmech souvisejících s teorií fotografie.

Studium pro dospělé

Při studiu pro dospělé se rozvíjejí další schopnosti a dovednosti, podle pokročilosti a schopností žáků.

Prezentace výstupů:

Žáci mají možnost své práce vystavovat na výstavách. Každý žák by měl představit soubor svých prací a nikoli pouze jednotlivosti. Některá témata jsou koncipována volněji a je zde pomýšleno na možnost netradiční prezentace díla – v nevýstavních prostorách i možnost využití multimediálního přístupu. Ve všech případech by neměl být přístup volen nahodile a bez vnitřního vztahu k dílu. V rámci toho je důležité i technické zajištění prezentace – dotažení projektu do fáze, kdy je představen veřejnosti. Vhodně volená adjustace, řazení prací, instalace v prostoru, doprovodná akce apod.

Současně si uvědomí možnosti propagace akce, pozvánky, plakáty, příležitostné tiskoviny apod.

Z témat, která zpracovávají žáci, jsou výstupem vždy výstavy jejich prací. Možnost prezentace je buď ve školní galerii, nebo na jiných místech – např. Malá galerie Na Hradbách, Divadelní skříňky – ve spolupráci s městským divadlem Kolín a jiné výstavní i nevýstavní prostory.

Výstupy jsou dokumentovány a archivovány.

Hodnocení žáků:

Klasifikace hodnocení výsledků žáků je stejné jako v ostatních předmětech výtvarného oboru.

Žák je hodnocen v pololetí a na konci školního roku - vysvědčením.

Další hodnocení probíhá běžně během výuky formou diskuse nad pracemi.

Výuka fotografie pro žáky výtvarného oboru

Zájemci z žáků výtvarného oboru chodí na měsíční kurzy fotografování. Je to jakýsi kurz, který seznámí žáky s další technikou, kterou mohou ve své tvorbě využít.

Zde je možné spolupracovat s učitelem výtvarného oboru a rozvíjet pomocí fotografické techniky i téma, které zpracovávají v rámci oboru v jiných technikách. Například zpracovávají-li téma stín, silueta, člověk – je možno na téma dobře navázat fotograficky. Podobně je možno fotografii aplikovat na jiná témata. Voda, architektura, vegetace apod.

Žáci se seznámí se základy fotografie, téma může být zpracováno i pomocí klasické i pomocí digitální technologie. Žáci si vyzkouší práci v temné komoře a vytvoří si touto cestou fotografie.

Tento kurz trvá přibližně měsíc – žáci navštíví fotografický atelier 4x – 5x vždy po 3 vyučovacích hodinách.

7 VZDĚLÁVACÍ OBSAH TANEČNÍHO OBORU

Charakteristika tanečního oboru

Taneční obor nabízí v prvních dvou ročnících tanečně-pohybovou průpravu a od třetího ročníku dochází k rozdělení studijního zaměření, a to buď na studijní zaměření klasického tance, nebo studijní zaměření současného a lidového tance. Výběr studijního zaměření je v součinnosti s pedagogickým vedením daného zaměření. Pro zaměření Klasický tanec je třeba po 2. ročníku vykonat výběrovou talentovou zkoušku. Nový žák může zahájit studium i ve vyšším než třetím ročníku, ale na základě úspěšně vykonané praktické rozdílové zkoušky. Po vybrání zaměření má žák dva povinné předměty a ostatních předmětů se může účastnit nepovinně. V zaměření na klasický tanec jsou povinné předměty „Základy klasického tance“ a „Taneční tvorba“. V zaměření na současný a lidový tanec jsou povinné předměty „Základy současného a lidového tance“ a „Taneční tvorba“. Prostřednictvím těchto tanečních technik a taneční tvorby dochází ke komplexnímu rozvoji dětí po stránce tělesné i duševní. Každému žákovi je poskytnut základ odborného vzdělání, který umožní zapojení žáka do různých amatérských pohybových aktivit, případně se dále vzdělávat na školách zaměřených na tanec (taneční konzervatoře apod.). Během výuky se žák seznamuje se zákonitostmi pohybu a různými tanečními technikami, ve kterých se rozvíjí. Je dbáno na správné držení těla, dále na silové, koordinační a vytrvalostní schopnosti žáka. Žák získává orientaci v různých oblastech tanečního umění, učí se rozumět obsahu tanečního díla, hodnotit ho a hodnotit i svůj taneční projev. Výchovný a kulturní charakter tanečního oboru pozitivně rozvíjí osobnost žáka. Výuka v tanečním oboru probíhá v kolektivu, dochází tedy k podpoření sociálních vazeb a posílení mezilidských vztahů.

Každý školní rok je ukončen Galavečerem tanečního oboru na jevišti Městského divadla Kolín, kde mají žáci možnost se představit v nacvičených choreografiích. Vystoupení na tomto večeru je současně postupovou zkouškou do dalšího ročníku tanečního oboru.

Struktura studia v tanečním oboru

Výuka probíhá v přípravném stupni studia (ve věku 5 až 6 let), v I. stupni základního studia (ve věku 7 až 14 let), v II. stupni základního studia (obvykle ve věku 14 až 18 let) a ve studiu pro dospělé (od 18 let). Nadaným žákům TO ZUŠ je určeno rozšířené studium.

Učební plán:

Přípravná taneční výchova	Ptv2	Ptv1
Celkem	2 hodiny	2 hodiny

Základní studium I. stupně – studijní zaměření Současný a lidový tanec

Předmět	1.r.	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Taneční průprava	2	2	-	-	-	-	-
Základy současného a lidového tance	-	-	2	2	2	2-3	2-3
Taneční tvorba	-	-	1	1	1	1	2
Základy klasického tance (volitelně)	-	-	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2
Celkem	2	2	3-5	3-5	3-5	3-6	4-7

Základní studium II. stupně - studijní zaměření Současný a lidový tanec

Předmět	1.r.	2.r	3.r	4.r
Základy současného a lidového tance	2-3	2-3	2-3	2-3
Taneční tvorba	1-2	1-2	1-2	1-2
Základy klasického tance (volitelně)	0-2	0-2	0-2	0-2
Celkem	3-7	3-7	3-7	3-7

Hodinové dotace jednotlivých předmětů se liší podle zaměření výuky žáka (např. studijní zaměření na klasický tanec). Minimální a maximální hodinové dotace pro jednotlivé ročníky jsou uvedeny v tabulce jako celkový počet hodin.

Rozšířené studium I. stupně - studijní zaměření Současný a lidový tanec

Předmět	1.r.	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Taneční průprava	3	3	-	-	-	-	-
Základy současného a lidového tance	-	-	2-3	2-3	2-3	2-3	3
Taneční tvorba	-	-	2	2	2	2	2
Základy klasického tance (volitelně)	-	-	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2
Celkem	3	3	4-7	4-7	4-7	4-7	5-7

Rozšířené studium II. stupně - studijní zaměření Současný a lidový tanec

Předmět	1.r.	2.r	3.r	4.r
Základy současného a lidového tance	2-3	2-3	2-3	2-3
Taneční tvorba	2-3	2-3	2-3	2-3
Základy klasického tance (volitelně)	0-2	0-2	0-2	0-2
Celkem	4-8	4-8	4-8	4-8

Základní studium I. stupně – studijní zaměření Klasický tanec

Předmět	1.r.	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Taneční průprava	2	2	-	-	-	-	-
Základy klasického tance	-	-	2	2	2	2-3	2-3
Taneční tvorba	-	-	1	1	1	1	2
Základy současného a lidového tance (volitelně)	-	-	0 - 2	0 - 2	0 - 2	0 - 2	0 - 2
Celkem	2	2	3-5	3-5	3-5	3-6	4-7

Základní studium II. stupně – studijní zaměření Klasický tanec

Předmět	1.r.	2.r	3.r	4.r
Základy klasického tance	2-3	2-3	2-3	2-3
Taneční tvorba	1-2	1-2	1-2	1-2
Základy současného a lidového tance (volitelně)	0-2	0-2	0-2	0-2
Celkem	3-7	3-7	3-7	3-7

Hodinové dotace jednotlivých předmětů se liší podle zaměření výuky žáka (např. studijní zaměření na klasický tanec). Minimální a maximální hodinové dotace pro jednotlivé ročníky jsou uvedeny v tabulce jako celkový počet hodin.

Rozšířené studium I. stupně - studijní zaměření Klasický tanec

Předmět	1.r.	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Taneční průprava	3	3	-	-	-	-	-
Základy klasického tance	-	-	2-3	2	2	2	3
Taneční tvorba	-	-	1	2	2	2	2
Základy současného a lidového tance (volitelně)	-	-	0 -2	0 -2	0-2	0-2	0-2
Celkem	3	3	4-7	4-7	4-7	4-7	5-7

Rozšířené studium II. stupně - studijní zaměření Klasický tanec

Předmět	1.r.	2.r	3.r	4.r
Základy klasického tance	2-3	2-3	2-3	2-3
Taneční tvorba	2-3	2-3	2-3	2-3
Základy současného a lidového tance (volitelně)	0 -2	0 -2	0 -2	0 -2
Celkem	4-8	4-8	4-8	4-8

Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin je určeno pro žáky s hlubším zájmem o taneční obor, u nichž se projevuje předpoklad dalšího studia ve středních, vyšších odborných a vysokých školách s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením. Hodinové dotace jednotlivých předmětů se liší podle zaměření výuky žáka (např. studijní zaměření na klasický tanec). Minimální a maximální hodinové dotace pro jednotlivé ročníky jsou uvedeny v tabulce jako celkový počet hodin. Studium pro dospělé. Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky (zaneseného pedagogem v třídní knize). Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu dvou vyučovacích hodin týdně.

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Přípravné studium

Přípravná taneční výchova

Žák:

- vytváří si návyk správného držení těla
- osvojuje si prostorovou orientaci na tanečním sále – volné rozestoupení směrem k učiteli, dvojice, kruh
- rozvíjí rytmické cítění
- opakuje po učiteli protahovací a průpravné (posilovací) cviky
- zvládá základní polohy na místě: stoj, leh, sed, klek
- aktivně se účastní tanečních her
- rozvíjí pohybovou fantazii
- učí se ovládat jednotlivé části těla

Základní studium I. stupně

1. ročník

Taneční průprava

Žák:

- vytváří si návyk správného držení těla, postavení pánve a kyčelního kloubu, postavení ramen
- osvojuje si prostorovou orientaci na tanečním sále (řada, kruh)
- pojmenuje jednotlivé části těla – pánev, trup, páteř, hlava, dolní končetiny a horní končetiny
- zvládá základní taneční kroky – chůze, běh, poskok, cval bočně
- učí se toleranci k ostatním žákům ve skupině
- učí se rozlišovat dynamiku hudby a pohybu (silně, slabě) a reaguje na základní změny tempa v hudbě (pomalu, rychleji, rychle)
- dokáže pohybově ztvárnit náměty čerpané z přírody, každodenního života nebo pohádkového světa
- začíná s přípravou obratnosti na koberci (převaly stranou)

2. ročník

Taneční průprava

Žák:

- je si vědom správného držení těla
- osvojuje si základní akrobacii na gymnastickém koberci: kotoul, převal, převal vzad, svíčka
- rozvíjí rytmické cítění – určí dvoučtvrťový, tříčtvrťový a čtyřčtvrťový takt a pohybem reaguje na první dobu taktu
- dokáže zaujmout správně I. a II. pozici dolních končetin
- zvládá zaujmout 1., 2., 3. a přípravnou polohu paží
- osvojuje si zaoblení, prohnutí a úklony páteře, předpažení, zapažení, vzpažení, upažení, pérování v kolenou a nártách
- po prostoru se pohybuje po určených přímých i oblých drahách jednotlivě a v zástupu
- osvojuje si ovládání jednotlivých segmentů těla (zejména chodidla a prsty u nohou, dlaně a prsty u rukou)

- provádí chůzi a běh po rovných drahách, křivkách, kruhu, samostatně, ve dvojici, ve trojici, ve skupině
- na koberci rozvíjí obratnost (kotouly vpřed a vzad, skoky)
- provádí ohnuté páteře vpřed i vzad (hluboké předklony, most)

3. ročník

Základy současného a lidového tance

Žák:

- uplatňuje své znalosti zásad pro optimální držení těla v polohách na místě i v pohybu z místa
- učí se uvědoměle ovládat jednotlivé svalové skupiny
- rozvíjí akrobatické dovednosti na gymnastickém koberci
- učí se rytmickému cítění jednotlivých tanečních stylů prostřednictvím rytmických her v kolektivu i ve dvojicích.
- po prostoru se pohybuje různými druhy chůze a běhu, poskočným krokem (vpřed, vzad, s přednožováním), cvałem (vpřed, stranou), v kombinaci s obraty, otáčkami
- zvládá přeskoky a výskoky
- vyjádří pohybem náladu různých hudebních skladeb
- rozšiřuje rozsah pohybu
- rozvíjí rytmické cítění – práce s říkadly a písněmi, rytmické pohybové hry.
- učí základy latinskoamerických tanců
- osvojuje si polkový a valčíkový krok.

Základy klasického tance

Žák:

- provádí přípravná exercice na zemi, technika „Kňazef“ na rozvíjení fyzických dispozic a správného držení těla a dále exercices a la barre, pouze čelem k tyči – demi-plié
- umí všech 5 pozic nohou a pozice paží podle A. Vaganovové a přípravné port de bras
- provádí průpravná exercice pro skok, trampolínové skoky na místě, příprava pro temps levé sauté

Taneční tvorba

Žák:

- učí se pohybové a prostorové souhře s ostatními
- pracuje na skupinových choreografiích různých tanečních žánrů pod vedením pedagoga
- účastní se veřejných vystoupení
- improvizuje na zadané téma

4. ročník

Základy současného a lidového tance

Žák:

- uvědoměle ovládá jednotlivé svalové skupiny
- rozvíjí akrobatické dovednosti na gymnastickém koberci
- zdokonaluje se v rytmickém cítění a využívá prostorových změn.

- chápe principy správného držení těla.
- učí základy latinskoamerických tanců - jive, chacha
- umí polkový a valčíkový krok.
- využívá jednoduchých mateníků k propojení těla a mysli
- posiluje vnitřní stabilizační systém (VSS) a zvyšuje svoji obratnost
- osvojuje si správný výraz, respekt k divákům
- umí přípravu pro točky do prostoru a pirouettes
- zvládá vlny páteře v různých polohách
- reaguje na jemnější dynamické odstíny v hudbě, umí vyjádřit pohybem crescendo decrescendo

Základy klasického tance

Žák:

- provádí a rozvíjí exercice na zemi „Kňazef“ a exercice a la barre (čelem k tyči) i au milieu – demi-plié, battement tendu z I. pozice
- učí se temps levé sauté v I., II., a V. pozici, skoky z místa po diagonále: chassée stranou, vysoký poskočný, dálkový skok, přeskoky

Taneční tvorba

Žák:

- učí se pohybové a prostorové souhře s ostatními
- pracuje na skupinových choreografiích různých tanečních žánrů pod vedením pedagoga
- účastní se veřejných vystoupení
- osvojuje si správný výraz, respekt k divákům
- improvizuje na zadané téma

5. ročník

Základy současného a lidového tance

Žák:

- umí trojkročku v otáčce
- zvládá výdrže na jedné noze i na relevé
- zvládá bez potíží rychlé změny tempa pohybu (např. z běhu do úplného zastavení v póze)
- zvládá rytmická cvičení ve dvou-, tří- a čtyřdobém taktu
- učí se složitější rytmické vazby v pohybu po prostoru
- osvojuje si základní kroky a krátké variace latinskoamerických tanců
- využití jednoduchých mateníků k propojení těla a mysli
- posiluje VSS a zvyšuje svoji obratnost

Základy klasického tance

Žák:

- provádí exercicie na zemi „Kňazef“, a la barre :čelem i bokem k tyči, au milieu,
- učí se nové prvky: grand plié, battement relevé lent na 45° de cote, battement jeté a rozvíjí malé skoky: temps levé sauté, échappé, skoky se ¼ obratem na místě
- učí se port de bras: 1., 2. port de bras podle A. Vaganovové

Taneční tvorba

Žák:

- učí se pohybové a prostorové souhře s ostatními
- pracuje na skupinových choreografiích různých tanečních žánrů pod vedením pedagoga
- účastní se veřejných vystoupení
- osvojuje si správný výraz, respekt k divákům
- improvizuje na zadané téma

6. ročník

Základy současného a lidového tance

Žák:

- zvládá drobné prostorové a rytmické úkoly a podle potřeby využívá rytmické nástroje a náčiní
- dokáže využít všechny naučené prvky ve variacích
- zvládá rytmická cvičení ve dvou-, tří- a čtyřdobém taktu s uplatněním trioly a kontra tempa
- učí se složitější rytmické vazby v pohybu po prostoru
- osvojuje si techniku a náročnější sestavy latinskoamerických tanců – rumba, chacha, samba, jive
- učí se lidovým tancům jiných národů
- posiluje a zvyšuje svoji obratnost

Klasický tanec

Žák:

- provádí exercicie na zemi „Kněžef“, dále a la barre čelem i bokem k tyči a přenáší je i au milieu: učí se demi rond de jambes par terre, dégagé přes II. pozici, učí se přenášet váhu z jedné nohy na druhou a přiložení základní sur les cou-de-pied
- rozvíjí skok – temps levé sauté bez mezivypérování, skok s dopadem na jednu nohu – sissonne simple
- učí se 3. port de bras a seznamuje se s épaulements

Taneční tvorba

Žák:

- učí se pohybové a prostorové souhře s ostatními
- dokáže se pohybovat ve složitějších formacích
- pracuje na skupinových choreografiích různých tanečních žánrů pod vedením pedagoga
- účastní se veřejných vystoupení
- osvojuje si správný výraz, respekt k divákům
- improvizuje na zadané téma

7. ročník

Základy současného a lidového tance

Žák:

- rozpozná různé taneční styly

- je si vědom svých pohybových možností a ví jak je rozvíjet a odstraňovat své nedostatky
- dokáže pohybem reagovat na změny tempa
- orientuje se v základním tanečním názvosloví
- orientuje se v základním hudebním názvosloví, které potřebuje v souvislosti s tancem
- zvládá rytmická cvičení ve dvou-, tří- a čtyřdobém taktu s uplatněním trioly a kontra tempa
- učí se složitější rytmické vazby v pohybu po prostoru
- osvojuje si techniku a náročnější sestavy latinskoamerických tanců – rumba, chacha, samba, jive
- učí se lidovým tancům jiných národů
- posiluje a zvyšuje svoji obratnost

Základy klasického tance

Žák:

- provádí a rytmicky rozvíjí exercice a la barre i au milieu a učí se nové prvky: battement soutenu a battement fondu v rozloženém tempu, základní adagio – battement relevé lent na 90°
- provádí temps levé sauté za sebou v I., II., V. pozici, učí se glissade stranou, changements de pieds, pas assemblé de cote,
- učí se 4. port de bras
- provádí strečink čelem k tyči a rozvíjí rozsah fyzických dispozic

Taneční tvorba

Žák:

- učí se pohybové a prostorové souhře s ostatními
- dokáže se pohybovat ve složitějších formacích
- pracuje na skupinových choreografiích různých tanečních žánrů pod vedením pedagoga
- účastní se veřejných vystoupení
- osvojuje si správný výraz, respekt k divákům
- improvizuje na zadané téma

Základní studium II. stupně

1. ročník

Současný tanec

Žák:

- zvládá podle svých dispozic a možností interpretaci jak sólovou, tak skupinovou
- ovládá složitější variace různých tanečních technik
- zlepšuje se v piruetách a skocích
- pracuje s partnerem ve vzájemném naladění, citlivém vnímání, střídavě v roli vedené a vedoucí
- zvládá rytmická cvičení ve dvou-, tří- a čtyřdobém taktu s uplatněním trioly a contra tempa

- učí se složitější rytmické vazby v pohybu po prostoru samostatně, ve dvojicích a ve skupině.
- zvládá základní techniku a krátké sestavy latinskoamerických tanců – rumba, chacha, samba, jive
- zlepšuje se v piruetách, tříkrokovém točení chaine točení, kick ball change
- umí udržet osu a správné postavení těla
- učí se lidovým tancům jiných národů

Taneční tvorba

Žák:

- pracuje na skupinových choreografiích různých tanečních žánrů pod vedením pedagoga
- účastní se veřejných vystoupení
- improvizuje na zadané téma
- je schopen vytvořit vlastní taneční etudu/taneční variaci
- aktivně se zapojuje do přípravy veřejného vystoupení (scénografie, kostýmy, hudební doprovod - dle zájmů žáka)

Základy klasického tance

Žák:

- provádí exercice a la barre i au milieu včetně allegra
- učí se pózám klasického tance v épaulement croisée i éffacée
- učí se kombinovat skoky s odrazem a dopadem na obě nohy
- seznamuje se scénickou formou chůze, běhu, polonézového kroku

2. ročník

Základy současného a lidového tance

Žák:

- zvládá rytmická cvičení ve dvou-, tří- a čtyřdobém taktu s uplatněním trioly a contra tempa
- učí se složitější rytmické vazby v pohybu po prostoru samostatně, ve dvojicích a ve skupině.
- zvládá základní techniku a krátké sestavy latinskoamerických tanců – rumba, chacha, samba, jive
- zlepšuje se v piruetách, tříkrokovém točení chaine točení, kick ball change
- umí udržet osu a správné postavení těla
- učí se lidovým tancům jiných národů
- dokáže se v páru i ve skupině pohybovat ve složitějších formacích
- podle svých možností interpretuje taneční vazby, při kterých se kombinují prvky jednotlivých tanečních technik

Klasický tanec

Žák:

- provádí exercice a la barre a přenáší i au milieu včetně allegra
- učí se temps levé sauté ve scénické formě 1. arabesques po diagonále
- učí se pas de bourrée simple en dehors a en dedans
- rozvíjí strečink bokem k tyči se zapojením port de bras

3. ročník

Základy současného a lidového tance

Žák:

- využívá dovednosti a znalosti v jednotlivých tanečních technikách s důrazem na čisté provedení pohybu dle svých schopností a dispozic
- posiluje svaly a zvyšuje svoji obratnost
- zvládá rytmická cvičení ve dvou-, tří- a čtyřdobém taktu s uplatněním trioly a contra tempa
- učí se složitější rytmické vazby v pohybu po prostoru samostatně, vedvojcích a ve skupině.
- zvládá základní techniku a krátké sestavy latinskoamerických tanců – rumba, chacha, samba, jive
- zlepšuje se v piruetách, tříkrokovém točení chaine točení, kick ball change
- umí udržet osu a správné postavení těla
- učí se lidovým tancům jiných národů
- dokáže se v páru i ve skupině pohybovat ve složitějších formacích
- podle svých možností interpretuje taneční vazby, při kterých se kombinují prvky jednotlivých tanečních technik
- citlivě vnímá skupinu, které je součástí a pracuje na vzájemných vztazích ve skupině jak na kvalitativní úrovni (partnerství, dominance atd.), tak na úrovni kvantity (dua, tria, skupina, skupina a jednotlivec atd.)

Taneční tvorba

Žák:

- pracuje na skupinových choreografiích různých tanečních žánrů pod vedením pedagoga
- účastní se veřejných vystoupení
- improvizuje na zadané téma
- je schopen vytvořit vlastní taneční etudu/taneční variaci
- aktivně se zapojuje do přípravy veřejného vystoupení (scénografie, kostýmy, hudební doprovod – dle zájmů žáka)
- aktivně se zapojuje do přípravy veřejného vystoupení (scénografie, kostýmy, hudební doprovod – dle zájmů žáka)

Základy klasického tance

Žák:

- provádí exercice a la barre i au milieu včetně allegra
- seznamuje se s technikou sur les pointes – relevé v I.,II.,V., pozici, échappé do II.pozice
- rozvíjí rytmickou stránku skoku, učí se kombinovat malé skoky podle odrazu a dopadu
- učí se port 5. port de bras
- scénickou formu pas balancé
- rozvíjí strečink

4. ročník

Základy současného a lidového tance

Žák:

- vnímá a hodnotí choreografické dílo, diskutuje o něm a své názory, myšlenky a postoje vyjadřuje na základě promyšlených argumentů
- ovládá různé taneční techniky na vysoké kvalitativní úrovni
- umí sám vytvořit pohybovou vazbu, která je výsledkem jeho dovedností a znalostí osvojených tanečních technik a metod
- posiluje svaly a zvyšuje svoji obratnost
- provádí pohybové úkoly větší technické náročnosti s hlubší pravdivostí projevu
- učí se lidovým tancům jiných národů
- dokáže se v páru i ve skupině pohybovat ve složitějších formacích
- podle svých možností interpretuje taneční vazby, při kterých se kombinují prvky jednotlivých tanečních technik
- citlivě vnímá skupinu, které je součástí a pracuje na vzájemných vztazích ve skupině jak na kvalitativní úrovni (partnerství, dominance atd.), tak na úrovni kvantity (dua, tria, skupina, skupina a jednotlivec atd.)
- posiluje a zvyšuje svoji obratnost

Základy klasického tance

Žák:

- provádí exercice a la barre i au milieu včetně allegra
- zná posloupnost prvků klasického tréninku a jejich názvosloví ve francouzské terminologii
- rozvíjí techniku sur les pointes a přenáší ji do exercices au milieu
- učí se nové scénické prvky: pas de basques vpřed i vzad, vazbu temps-lié vpřed i vzad
- seznamuje se s technikou středních skoků na místě i po diagonále: sissonnes fermé, grand jeté
- umí zapojovat port de bras ve vazbách
- rozvíjí prvky o obraty

Taneční tvorba

Žák:

- pracuje na skupinových choreografiích různých tanečních žánrů pod vedením pedagoga
- účastní se veřejných vystoupení
- improvizuje na zadané téma
- je schopen vytvořit vlastní taneční etudu/taneční variaci
- aktivně se zapojuje do přípravy veřejného vystoupení (scénografie, kostýmy, hudební doprovod – dle zájmů žáka)
- aktivně se zapojuje do přípravy veřejného vystoupení (scénografie, kostýmy, hudební doprovod – dle zájmů žáka)

Rozšířené studium I. a II. stupně V rámci rozšířeného studia se v jednotlivých předmětech postupuje rychleji než u základního studia. Pokud jsou výuky účastní chlapci, je v klasickém tanci výuka zaměřena především na skoky, v lidovém tanci zřetelně zaujímají své postavení v párech.

8 VZDĚLÁVACÍ OBSAH LITERÁRNĚ-DRAMATICKÉHO OBORU

Charakteristika

Vzdělávání žáků je zaměřeno na kultivaci jejich osobnosti prostřednictvím kvalitní klasické i moderní literatury. Náplní výuky je **jevištní vyjadřování v nejširším slova smyslu**, tj. v oblasti uměleckého přednesu, techniky mluveného projevu, jevištního pohybu, zahrnuje práci divadelní s využíváním výrazových prostředků verbálních i neverbálních, směřuje k rozvíjení schopností žáků tvořit v sólovém i kolektivním projevu.

Žáci jsou vedeni též k autorské tvorbě jak literární, tak v tvořivém procesu na jevišti s cílem vlastního sebevyjádření, rozvíjení své invence, nápadů a názorů. Celoročně pracují na zvolených textech a tématech adekvátních jejich věku a zkušenostem. Výsledky své práce obvykle prezentují na školních veřejných večerech či při reprízách pro školy. Velikým přínosem je pro žáky **účast na přehlídkách** našeho oboru např. Dětské scéně, přehlídkách ZUS či Wolkerově Prostějově.

Toto vše by mělo přispívat k růstu jejich osobnosti jako celku i k růstu po odborné stránce pro případný zájem o další umělecké, pedagogické či humanitní vzdělávání. Dramatický obor vychovává z dětí a mladých lidí nejen divadelníky a přednášeče, ale také vzdělané a náročné diváky a čtenáře.

8.1 Přípravné studium

Přípravná dramatická výchova 1 - 1,5 hod.

(délka výuky se stanoví podle počtu žáků v příslušném školním roce)

Obsah učiva :

žák:

- hraje jednoduché dramatické hry s cílem rozvoje pohybových dispozic, představivosti, zapojuje se aktivně do společné hry,
- užívá jednoduchá mluvní cvičení s důrazem na rytmické cítění mluvy,
- rozvine schopnosti ke spontánnímu dětskému projevu a nenásilně si osvojuje základní technické prvky ve spojení s výrazem.

8.2 Základní studium I. stupně

Učební plán, názvy předmětů

Předmět	1.r.	2.r	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r
Dramatická průprava	1	1					
Přednes	1	1					
Sólová interpretace			1	1	1	1	1
Práce v souboru			1	2	2	2	2

Předměty:

Dramatická průprava

Přednes

Sólová interpretace (přednes, dramatický projev, autorská tvorba)

Práce v souboru (dramatika a slovesnost, jevištní pohyb)

Nauka o tvorbě (prolíná všemi předměty)

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

1. a 2. ročník

Dramatická průprava

žák:

- rozvine aktivní spolupráci v dramatické hře,
- dbá na zvládnutí základních prostorových, mluvních a pohybových složek vyjadřování,
- tvořivě improvizuje.

Přednes

žák:

- zapojuje se do četby a poslechu věkově adekvátních textů,
- pracuje se základními požadavky v oblasti mluveného projevu / s hlasem, dechem, správnou výslovností, rytmem / v jednoduchých cvičeních.

3. a 4. ročník

Sólová interpretace

žák:

- čte a poslouchá věkově adekvátní texty,
- pracuje s možnými výrazovými prostředky / tempo, rytmus, pauza, akcent, intonace /,
- zdokonalí se v oblasti hlasové výchovy / artikulační a dechová cvičení /,
- rozvine schopnost interpretovat s vlastní představivostí, s osobním zaujetím.

Práce v souboru

žák:

- spoluvytváří jednoduchou etudu, improvizaci,
- aktivně se zapojuje do hry, rozvine svou invenci a komunikaci s partnerem,
- analyzuje jednání postav v daných situacích,
- orientuje se v prostoru a respektuje partnera v něm,

- pracuje s různými výrazovými prostředky /pohybovými, mluvními apod./.

Nauka o tvorbě /prolíná všemi předměty/

žák:

- pojmenuje chyby své i druhých a pracuje na jejich odstranění,
- rozvine zájem o četbu kvalitní klasické i moderní literatury, o návštěvu divadel.

5. a 6. ročník

Sólová interpretace

žák:

- podílí se na výběru vhodné předlohy k interpretaci z nabízených možností,
- využívá různých výrazových prostředků k vyjádření svého tématu,
- zdokonalí se v oblasti hlasové výchovy / artikulační a dechová cvičení /,
- rozvine schopnost zaujaté interpretace s osobním názorovým vkladem.

Práce v souboru

žák:

- orientuje se v možnostech používání různých výrazových prostředků / verbálních i neverbálních /,
- spoluvytváří etudu, improvizaci na zvolené téma a dbá na svůj úkol v něm,
- aktivně a tvořivě se zapojuje do hry se svou invencí, má kontakt s partnerem,
- rozvine pravdivé jednání v rámci zvoleného tématu a žánru,
- pracuje se základními principy stavby dramatického tvaru / vývoj situace, příběhu /,
- propojuje jednotlivé umělecké složky, které jsou součástí divadelního tvaru / dramaturgie, scénografie, hudba, kostým apod./.

Nauka o tvorbě /prolíná všemi předměty/

žák:

- zařadí základní pojmy odborné terminologie používané ve výuce,
- projevuje zájem o četbu, tvorbu ve výuce i o kulturní dění,
- zapojuje se do dialogu o tvůrčím procesu, má zájem o práci svou i druhých.

7. ročník

Sólová interpretace

žák:

- aktivně se podílí na výběru vhodné předlohy k interpretaci,
- prostřednictvím zvolených výrazových prostředků prezentuje vyjádření svého tématu,
- vědomě pracuje v oblasti hlasové výchovy / dechová a artikulační cvičení /,
- interpretuje se zaujetím a s osobním názorovým vkladem.

Práce v souboru

žák:

- kreativně využívá různé výrazové prostředky / verbální i neverbální /,

- spoluvytvoří etudu, improvizaci na zvolené téma a dbá na svůj úkol v něm,
- aktivně a tvořivě se zapojuje do hry se svou invencí, má kontakt s partnerem,
- vědomě směřuje k pravdivému jednání v rámci zvoleného tématu a žánru,
- respektuje základní principy stavby dramatického tvaru / vývoj situace, příběhu /,
- propojuje jednotlivé umělecké složky, které jsou součástí divadelního tvaru / dramaturgie, scénografie, hudba, kostým ad. /.

Nauka o tvorbě /prolíná všemi předměty/

žák:

- vysvětlí základní pojmy odborné terminologie používané ve výuce,
- projevuje aktivní zájem o četbu, tvorbu ve výuce i o dění v umělecké oblasti,
- aktivně vede dialog o tvůrčím procesu, reflektuje práci svou i druhých.

8.3 Základní studium II. stupně

Učební plán, názvy předmětů

Předmět	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r
Sólová interpretace	1	1	1	1
Práce v souboru	2	2	2	2

Předměty:

Sólová interpretace (přednes, dramatický projev, autorská tvorba)

Práce v souboru (základy dramatické tvorby, jevištní pohyb)

Nauka o tvorbě (prolíná všemi předměty)

Učební osnovy vyučovacích předmětů

I. a II. ročník

Sólová interpretace

žák:

- čte a hledá zajímavá témata k realizaci /samostatně či z nabízených možností/,
- rozezná formy /próza, poezie, dramatický text/ a hlavní myšlenky zvoleného díla,
- užívá základní výrazové prostředky k tvořivé přirozené interpretaci /akcent, pauza, intonace, tempo, rytmus, dynamika, gradace/,
- experimentuje s různými možnostmi zpracování vybraného tématu,
- vědomě pracuje v oblasti hlasové výchovy /dechová a artikulační cvičení/.

Práce v souboru

žák:

- tvořivě spolupracuje v kolektivu při výběru, přípravě i realizaci dramatického tvaru,
- spoluvytváří etudy, improvizace na zvolená témata,
- zapojuje vlastní invenci, nápady a názory do tvůrčího procesu,
- rozvine vztah k partnerům a smysluplné jednání v situacích,

- rozliší základní žánry a typy kolektivního dramatického projevu / pásmo, divadlo poezie, dramatizace, činohra apod./,
- vědomě propojuje souvislosti mezi jednotlivými složkami divadelní tvorby,
- orientuje se v základních divadelních výrazových prostředcích.

Nauka o tvorbě /prolíná všemi předměty/

žák:

- dbá na odpovědnost v kolektivní tvořivé práci,
- objasní základní pojmy odborné terminologie používané ve výuce,
- je schopen hodnotit vlastní práci i druhých, rozebírat tvůrčí proces, vést dialog,
- rozvíjí zájem o umění, četbu kvalitní literatury a objevuje inspiraci pro vlastní tvorbu.

III. a IV. ročník

Sólová interpretace

žák:

- čte a zdokonalí se v samostatném hledání zajímavých témat k realizaci,
- pojmenuje myšlenky autorova textu a obohatí je o vlastní interpretační postoj,
- uvědoměle pracuje se základními výrazovými prostředky / verbálními, neverbálními / a formami / próza, poezie, dramatický text /,
- vyhledá možnosti zpracování vybraného tématu a uplatní ty vhodné pro sebe,
- užívá základů techniky mluveného projevu / dechová a artikulační cvičení /.

Práce v souboru

žák:

- tvořivě spolupracuje v kolektivu při výběru, přípravě i realizaci dramatického tvaru,
- analyzuje svůj úkol ve zvoleném tématu, inscenaci a přináší osobní vklad,
- spoluvytváří etudy, improvizace na zvolená témata,
- orientuje se v základních žánrech a typech kolektivního dramatického projevu,
- propojuje jednotlivé složky divadelní tvorby, formu s obsahem,
- rozvine schopnost vyjadřovat se verbálními i neverbálními výrazovými prostředky,
- vědomě spolupracuje s partnery.

Nauka o tvorbě /prolíná všemi předměty/

žák:

- dbá na odpovědnost za průběh i výsledek společné práce,
- objasní základní pojmy odborné terminologie používané ve výuce,
- analyzuje práci svou i druhých, dílčí úseky práce a její výsledek,
- má aktivní zájem o literaturu, vybraného autora, dobu vzniku díla i o zvolené téma,
- zajímá se o dění v umělecké oblasti.

Kritéria hodnocení u jednotlivých žáků:

- 1/ Přístup k tvorbě /aktivní – pasivní/.
- 2/ Délka studia a pravidelnost docházky do výuky.

- 3/ Využití nabytých dovedností a zkušeností.
- 4/ Celkový zájem o obor, např. návštěva školních a kulturních akcí/.

Vzdělávání žáků mimořádně talentovaných v literárně dramatickém oboru.

Mimořádně talentovaní žáci, kteří v průběhu studia projevují hlubší zájem o obor a chtějí se připravovat ke studiu na středních či vysokých školách uměleckého, pedagogického nebo humanitního směru, budou čerpat **individuální samostatné hodiny minimálně 1x týdně v předmětu „Individuální příprava ke studiu“ v základním studiu I. a II. stupně.**

Dostanou tak prostor plně se věnovat rozvíjení svého talentu pod odborným vedením, koncentrovat se výhradně na přípravu k talentovým zkouškám i testům, a to bez účasti ostatních žáků ve skupině. Aby mohl být žák připraven, u zkoušek obstát i důstojně reprezentovat školu je důležité maximální nasazení a systematická důsledná příprava nejméně dvou let. Zkoušky na tyto školy obsahují dosti velký náročný program (několik textů k přednesu, několik monologů, písní, pohyb, techniku mluveného projevu, teoretické znalosti).

Poznámky:

1. Délka výuky v přípravném studiu se stanoví podle počtu žáků v příslušném školním roce 1 – 1,5 hod. týdně (schvaluje ředitel/ka školy).
2. Výuka na I. a II. stupni může probíhat ve smíšených skupinách z několika ročníků (schvaluje ředitel/ka školy).
3. Žákům, kteří projevují výjimečný talent nebo se připravují k talentovým zkouškám na střední a vysoké školy uměleckého směru, může být na doporučení třídního učitele zvýšená časová dotace až na xx hodin týdně (schvaluje ředitel/ka školy).
4. Obsah vyučovacích předmětů I. stupeň:
Sólová interpretace (přednes, dramatický projev, autorská tvorba)
Práce v souboru (dramatika a slovesnost, jevištní pohyb).
5. Obsah vyučovacích předmětů II. stupeň:
Sólová interpretace (přednes, dramatický projev, autorská tvorba)
Práce v souboru (základy dramatické tvorby, jevištní pohyb).

9 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPEC. VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Základní umělecká škola Fr. Kmocha Kolín, v rámci zachování rovného přístupu ke vzdělání a otevřené školy pro všechny, přijímá ke studiu handicapované žáky, kteří u přijímacího řízení prokáží předpoklady pro studium zvoleného studijního zaměření.

1. Žáci se zdravotním postižením – tělesné, zrakové, sluchové, mentální postižení, autismus, vady řeči, kombinované postižení, specifické poruchy učení.

2. Žáci se zdravotním znevýhodněním – chronická onemocnění, zdravotní oslabení, ADHD, SPU.

3. Žáci se sociálním znevýhodněním

Žák s handicapem je ve škole vyučován na individuálních principech. Znamená to, že jeho znevýhodnění je při výuce plně zohledněno, je mu sestaven individuální vzdělávací plán (IVP). Stejně tak jsou pro něho vypracovány výstupy jednotlivých ročníků studia. Plně zohledňují skutečné možnosti těchto žáků a integrují je do výuky.

Pokud postižení uchazeče o studium vyžaduje sestavení IVP s použitím speciálně pedagogických metod práce, předloží rodiče vedení školy při zápise posudek pedagogicko-psychologické poradny (PPP) nebo speciálně pedagogického centra (SPC), ve kterém je porucha dítěte diagnostikována. Stejně tak může být diagnostika PPP či SPC rodičům nebo zákonným zástupcům doporučena, pokud se u žáka objevují příznaky některé poruchy vyžadující použití speciálně pedagogických metod při výuce. Při vlastním pedagogickém procesu spolupracuje pedagog s rodiči či zákonnými zástupci a může spolupracovat též s odbornými pracovišti.

Individuální vzdělávací plán je přizpůsoben potřebám žáka a jeho výukovému tempu. Je navržen učitelem, schválen ředitelem školy a zanesen v třídní knize. Rovněž musí být s jeho obsahem seznámeni rodiče, kteří tuto skutečnost stvrdí svým podpisem.

Žáci jsou vyučováni v souladu se školním vzdělávacím programem. Při hodnocení výsledků vzdělávání se zohledňuje druh, stupeň a míra postižení nebo znevýhodnění.

Škola vytváří materiální zázemí pro výuku znevýhodněných žáků.

Základní umělecká škola Fr. Kmocha Kolín má díky výtahu vybudován bezbariérový přístup do většiny tříd

Pro žáky sociálně znevýhodněné přijímá škola adekvátní kroky k umožnění studia ve škole. K výuce každého sociálně znevýhodněného žáka je rovněž přístupováno individuálně a diferencovaně. Pro tuto skupinu žáků je vybudován systém zvýhodněných plateb úplaty za vzdělávání.

10 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Pro žáky, kteří jsou diagnostikováni z pedagogicko-psychologické poradny jako mimořádně nadaní, může škola na základě žádosti zákonných zástupců žáka, potvrzení příslušného zařízení a souhlasu ředitele školy, vypracovat individuální vzdělávací plán.

Zásady vzdělávání žáků mimořádně nadaných:

- nabízíme možnost individualizace vzdělávacího obsahu, rychlejšího postupu či jiných modifikací
- učitel vypracuje individuální celoroční studijní plán žáka přizpůsobený jeho schopnostem, dovednostem a potřebám, předloží ke schválení řediteli a zaznamená ho do třídní knihy
- žák vykoná na konci každého ročníku postupovou zkoušku
- prodloužení této výjimky je možné pouze na základě předložení nové žádosti a potvrzení pedagogicko-psychologické poradny na další školní rok
- u VO, TO a LDO, kde žáci nevykonávají postupové zkoušky, rozhodne o prodloužení výjimky ředitel na návrh učitele
- ředitel školy vede přesný seznam žáků s těmito výjimkami s odůvodněním a souhlasem rodičů

Žáci, u kterých pozorujeme mimořádné dispozice k uměleckému vzdělávání a kteří dlouhodobě prokazují vynikající studijní výsledky nebo se cíleně připravují na studium na středních nebo vysokých školách uměleckého směru a nejsou diagnostikováni specializovaným pracovištěm, přizpůsobujeme výuku jejich možnostem za účelem dosažení studijního maxima (rychlejší postup podle ročníkových výstupů, posílení hodinových dotací, rozšíření obsahu učiva, častá účast na žákovských a veřejných vystoupeních). O posílení hodinové dotace u žáků s mimořádnými dispozicemi pro umělecké vzdělávání rozhoduje ředitel školy na základě doporučení učitele příslušného studijního zaměření vždy na daný školní rok.

11 ZPŮSOB HODNOCENÍ

11.1 Zásady a způsob hodnocení žáků

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků se řídí vyhláškou č. 71/2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání v platném znění.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka provádíme:

I.

- na každé hodině ústně - pochvalou či upozorněním na případné nedostatky v domácí přípravě (často několikrát během hodiny – důležitá motivace žáka)
- po každém vystoupení – ústně, popř. písemná pochvala do žákovského sešitu
- výzvou žáka k sebehodnocení či k hodnocení spolužáka
- klasifikací v žákovském sešitě nejméně 1x měsíčně
- zápisem do žákovského sešitu
- žáky hodnotíme a klasifikujeme s ohledem na jejich osobní maximum.
- Pro hodnocení žáka v jednotlivých vyučovacích hodinách mohou učitelé využít i alternativní formy hodnocení (např. razítka, obrázky, nálepky apod.), tyto prostředky mají pro žáky motivační funkci, nenahrazují však klasifikaci.

II.

- Vydáním vysvědčení v I. a II. pololetí, které je vyjádřeno klasifikací

klasifikační stupně:

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – uspokojivý
- 4 – neuspokojivý

Klasifikace

1 - v ý b o r n ý

Žák plní standardy učebních osnov svého studijního zaměření, je aktivní, dokáže pracovat samostatně, je spolehlivý a zodpovědný, je snaživý a pilný, dělá pokroky ve studiu, má pravidelnou domácí přípravu, veřejně vystupuje na koncertech školy (ve výtvarném oboru vystavuje své práce na školních výstavách), účastní se soutěží. Jeho projev je osobitý, dokáže uplatnit svou kreativitu. Sleduje kulturní dění ve městě i v regionu, navštěvuje kulturní akce.

2 - c h v a l i t e b n ý

Žák plní většinu ze standardů učebních osnov svého studijního zaměření, je méně samostatný, ale je snaživý, pokroky ve studiu jsou pomalejší, v jeho projevu jsou drobné nedostatky. Jeho domácí příprava je pravidelná, dokáže prezentovat výsledky svého studia na veřejnosti.

3 - u s p o k o j i v ý

Žák neplní většinu ze standardů učebních osnov svého studijního zaměření, má určité mezery v základních dovednostech, není samostatný, jeho domácí příprava není pravidelná, zájem o studium je minimální. (je nutná včasná konzultace s rodiči)

4 - neuspokojivý

Žák neplní standardy učebních osnov svého studijního zaměření, nemá zájem o studium, není schopen prezentovat výsledky svého studia na veřejnosti. (Žák nemůže pokračovat v dalším studiu na ZUŠ.)

Celkové hodnocení na konci pololetí a na konci školního roku

- a) prospěl(a) s vyznamenáním
- b) prospěl
- c) neprospěl(a)

Hodnocení v pololetí a na konci školního roku:

Žáci přípravného studia dostávají na konci školního roku potvrzení o návštěvě přípravného studia v příslušném školním roce. Žáci I. a II. stupně základního studia jsou v pololetí a na konci školního roku hodnoceni známkou na vysvědčení. Tu stanovuje učitel na základě:

- klasifikace v průběhu školního roku
- posouzení úrovně prezentace práce žáka na veřejnosti (vystoupení, výstavy apod.)
- úrovně splnění kritérií stanovených v učebních osnovách

Vysvědčení za 1. pololetí dostávají žáci ve formě výpisu, výroční vysvědčení pak na předepsaném blanketu a za obě pololetí.

Kritéria pro postup žáka do vyššího ročníku:

Ve výtvarném oboru – prokazatelné výsledky ve výtvarné činnosti (výtvarné práce, výstavy)

V hudebním oboru – účast na veřejných vystoupeních a koncertech a vykonání postupové /závěrečné/ zkoušky, kde komise rozhodne o postupu žáka do vyššího ročníku.

Talentové, postupové a závěrečné zkoušky v hudebním oboru

Žáci jsou přijímáni do přípravné hudební výchovy nebo do 1. ročníku I. stupně na základě talentové zkoušky. Postupovou zkoušku vykonají žáci na konci každého ročníku I. stupně a v 2. ročníku II. stupně. Žáci 7. ročníku I. stupně a 4. ročníku II. stupně základního studia ukončí studium závěrečnou zkouškou nebo veřejným absolventským vystoupením

11.2 Oblasti vlastního hodnocení školy

Ve Vlastním hodnocení školy průběžně a systematicky škola sleduje výsledky oblastí:

- podmínky ke vzdělávání
- obsah a průběh vzdělávání
- podpora školy žákům
- spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob
- výsledky vzdělávání žáků
- vedení a řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- personální a materiální podmínky ke vzdělávání
- informační a komunikační systém školy
- řízení školy
- úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům